ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 18ης Σεπτεμβρίου 2012*

«Φυτικές ποικιλίες — Απόφαση για αυτεπάγγελτη προσαρμογή της επίσημης περιγραφής της ποικιλίας LEMON SYMPHONY — Αίτημα εκπτώσεως από το χορηγηθέν κοινοτικό δικαίωμα επί της ποικιλίας LEMON SYMPHONY — Αίτημα ανακλήσεως του χορηγηθέντος κοινοτικού δικαιώματος επί της ποικιλίας LEMON SYMPHONY — Αίτηση για χορήγηση κοινοτικού δικαιώματος επί της ποικιλίας SUMOST 01 — Κλήτευση στην προφορική διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ — Προθεσμίες κλητεύσεως τουλάχιστον ενός μηνός»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-133/08, T-134/08, T-177/08 και T-242/09,

Ralf Schräder, κάτοικος Lüdinghausen (Γερμανία), εκπροσωπούμενος από τους T. Leidereiter και W.-A. Schmidt καθώς και, στις υποθέσεις T-133/08 και T-134/08, από τον T. Henssler, δικηγόρους,

προσφεύγων,

κατά

Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ), εκπροσωπούμενου αρχικώς από τους B. Kiewiet και M. Ekvad και στη συνέχεια από τον M. Ekvad, επικουρούμενους από τον A. von Mühlendahl, δικηγόρο, και, στην υπόθεση T-242/09, από τους A. von Mühlendahl και H. Hartwig, δικηγόρους,

καθού,

αντίδικος ενώπιον του τμήματος προσφυγών, παρεμβαίνων ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου:

Jørn Hansson, κάτοικος Søndersø (Δανία), εκπροσωπούμενος από τους G. Würtenberger και R. Kunze, δικηγόρους,

με αντικείμενο, στην υπόθεση T-133/08, προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση A 007/2007), αφορώσας προσφυγή κατά της αποφάσεως για αυτεπάγγελτη προσαρμογή της επίσημης περιγραφής της ποικιλίας LEMON SYMPHONY στο μητρώο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών· στην υπόθεση T-134/08, προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση A 006/2007), αφορώσας αίτημα εκπτώσεως από το χορηγηθέν για την ποικιλία LEMON SYMPHONY κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας· στην υπόθεση T-177/08, προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση A 005/2007), αφορώσας αίτηση παροχής κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας για την ποικιλία SUMOST 01, και, στην υπόθεση T-242/09, προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 23ης Ιανουαρίου 2009 (υπόθεση A 010/2007), αφορώσας αίτημα ανακλήσεως του χορηγηθέντος για την ποικιλία LEMON SYMPHONY κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους N. J. Forwood (εισηγητή), πρόεδρο, F. Dehousse και J. Schwarcz, δικαστές,

γραμματέας: C. Heeren, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Φεβρουαρίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το νομικό πλαίσιο

1 Κατά το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών (ΕΕ L 227, σ. 1, στο εξής: κανονισμός):

«1. Αντικείμενο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών μπορούν να αποτελούν ποικιλίες όλων των βοτανικών γενών και ειδών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των υβριδίων τους.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως "ποικιλία" νοείται ομάδα φυτών εντός μιας βοτανικής ταξινομικής μονάδας της κατώτερης γνωστής κατηγορίας, η οποία ομάδα, ασχέτως του εάν πληρούνται εξ ολοκλήρου οι όροι για την παροχή δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, μπορεί:

— να οριστεί από την εκδήλωση των χαρακτηριστικών που προκύπτει από ένα συγκεκριμένο γονότυπο ή συνδυασμό γονοτύπων,

— να τη διακρίνει από κάθε άλλη ομάδα φυτών η εκδήλωση ενός τουλάχιστον από τα εν λόγω χαρακτηριστικά, και

— να θεωρείται ως μονάδα σε σχέση με την καταλληλότητά της να αναπαράγεται χωρίς μεταβολές.»

2 Κατά το άρθρο 6 του κανονισμού, το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας παρέχεται στις ποικιλίες που είναι διακριτές, ομοιογενείς, σταθερές και νέες. Τα κριτήρια του διακριτού, της ομοιογένειας και της σταθερότητας είναι σύνηθες να δηλώνονται με το αγγλικό ακρώνυμο DUS (distinctiveness, uniformity, stability).

3 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού:

«Μια ποικιλία θεωρείται ότι είναι διακριτή όταν μπορεί να διακρίνεται σαφώς, βάσει της εκδήλωσης των χαρακτηριστικών που προκύπτει από έναν ιδιαίτερο γονότυπο ή συνδυασμό γονοτύπων, από κάθε άλλη ποικιλία η ύπαρξη της οποίας είναι κοινώς γνωστή κατά την ημερομηνία της αιτήσεως που καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 51.»

4 Τα κριτήρια της ομοιογένειας, της σταθερότητας και του «νέου» ορίζονται αντιστοίχως στα άρθρα 8, 9 και 10 του κανονισμού.

Το ιστορικό της διαφοράς

Οι διοικητικές διαδικασίες ενώπιον του ΚΓΦΠ

5 Στις 5 Σεπτεμβρίου 1996, ο παρεμβαίνων J. Hansson υπέβαλε, δυνάμει του κανονισμού, αίτηση ενώπιον του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ) για την παροχή κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας. Η αίτηση αυτή καταχωρίσθηκε υπό τον αριθμό 1996/0984. Η φυτική ποικιλία για την οποία ζητήθηκε το ως άνω δικαίωμα είναι η ποικιλία LEMON SYMPHONY, που ανήκει στο είδος *Osteospermum ecklonis*.

6 Για την ποικιλία αυτή είχε ζητηθεί το 1994 η χορήγηση δικαιώματος στην Ιαπωνία από τον δημιουργό της Masayuki Sekiguchi. Στον «κατάλογο των χαρακτηριστικών της ποικιλίας» που είχε καταρτισθεί με την ευκαιρία αυτή και ο οποίος φέρει ημερομηνία 18 Απριλίου 1994, στη στήλη «Μορφή του όλου φυτού» είχε αναγραφεί ο βαθμός 5, που αντιστοιχεί στο «μεσαίο».

7 Το ΚΓΦΠ ανέθεσε στο Bundessortenamt (Ομοσπονδιακό γραφείο φυτικών ποικιλιών, Γερμανία) να διεξαγάγει την τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY, σύμφωνα με το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού.

8 Με έγγραφο της 6ης Νοεμβρίου 1996, το Bundessortenamt ζήτησε από το ΚΓΦΠ να του προμηθεύσει φυτικό υλικό της LEMON SYMPHONY προκειμένου να διεξαγάγει την τεχνική εξέταση. Στο εν λόγω έγγραφο διευκρινιζόταν ότι το υλικό αυτό έπρεπε να είναι «20 νεαρά φυτά εμπορεύσιμης ποιότητας, τα οποία δεν έχουν κλαδευθεί και στα οποία δεν έχει γίνει εφαρμογή ρυθμιστών αναπτύξεως».

9 Στις 10 Ιανουαρίου 1997, ο παρεμβαίνων απέστειλε στο Bundessortenamt το φυτικό υλικό που είχε ζητηθεί.

10 Με έγγραφο της 13ης Ιανουαρίου 1997, υπογεγραμμένο από την A. Menne, υπάλληλο του Bundessortenamt που είχε επιφορτισθεί με την τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY, το Bundessortenamt δήλωσε στο ΚΓΦΠ τα ακόλουθα:

«Σύμφωνα με το σημείο II, δεύτερο εδάφιο, του τεχνικού πρωτοκόλλου του ΚΓΦΠ σχετικά με την εξέταση των διακριτικών χαρακτηριστικών, της ομοιογένειας και της σταθερότητας, σας γνωστοποιούμε ότι το υλικό πολλαπλασιασμού της ως άνω ποικιλίας το οποίο μας απεστάλη συνίσταται σε φυτά που προορίζονται για πώληση, με μπουμπούκια, στα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί ρυθμιστές αναπτύξεως και τα οποία έχουν κλαδευθεί. Κατά συνέπεια, δεν είναι βέβαιο αν θα μπορέσει να διεξαχθεί ομαλώς η τεχνική εξέταση.»

11 Η τεχνική εξέταση πραγματοποιήθηκε όμως αργότερα μέσα στο 1997, ενώ το Bundessortenamt ακόμη και σήμερα αδυνατεί να επιβεβαιώσει αν αφορούσε άμεσα το φυτικό υλικό που είχε αποσταλεί από τον παρεμβαίνοντα ή μοσχεύματα που ελήφθησαν από το υλικό αυτό, όπως φαίνεται να πιστοποιεί ένα χειρόγραφο σημείωμα με ημερομηνία 30 Ιανουαρίου 1997 το οποίο περιλαμβάνεται στη δικογραφία και το οποίο έχει ως εξής: «Το Bundessortenamt πήρε μοσχεύματα, αναμονή, ΤΚ 30/01/97». Στο πλαίσιο αυτής της τεχνικής εξετάσεως, που πραγματοποιήθηκε βάσει του από 8 Αυγούστου 1997 «πίνακα χαρακτηριστικών VI» του Bundessortenamt, που ίσχυε τότε ως κατευθυντήρια αρχή εξετάσεως, η LEMON SYMPHONY υποβλήθηκε σε σύγκριση με ορισμένο αριθμό άλλων ποικιλιών του γένους *Osteospermum*. Κατόπιν αυτής της τεχνικής εξετάσεως, το Bundessortenamt έκρινε ότι η LEMON SYMPHONY πληρούσε τα κριτήρια DUS για τη χορήγηση κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

12 Στις 16 Οκτωβρίου 1997, το Bundessortenamt, βάσει του ως άνω «πίνακα χαρακτηριστικών VI», συνέταξε έκθεση εξετάσεως στην οποία επισυναπτόταν η επίσημη περιγραφή της LEMON SYMPHONY. Από την περιγραφή αυτή προκύπτει ότι το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών» δηλωνόταν ως «όρθιος» (βαθμός 1).

13 Με απόφαση του ΚΓΦΠ της 6ης Απριλίου 1999, παραχωρήθηκε κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας για τη LEMON SYMPHONY και η επίσημη περιγραφή της ως άνω ποικιλίας την οποία είχε διατυπώσει το Bundessortenamt το 1997 περιλήφθηκε στο μητρώο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών.

14 Στις 26 Νοεμβρίου 2001, ο προσφεύγων R. Schräder υπέβαλε στο ΚΓΦΠ, δυνάμει του κανονισμού, αίτηση παροχής κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας. Η αίτηση αυτή καταχωρίσθηκε υπό τον αριθμό 2001/1758. Η φυτική ποικιλία για την οποία υποβλήθηκε η αίτηση παροχής δικαιώματος είναι η ποικιλία SUMOST 01, που ανήκει στο είδος *Osteospermum ecklonis*. Η ποικιλία αυτή παράγεται και διατίθεται από τη Jungpflanzen Grünewald GmbH (στο εξής: Grünewald), εταιρία της οποίας ο προσφεύγων κατέχει, ως εταίρος, το 5 % των μεριδίων.

15 Ο παρεμβαίνων, θεωρώντας ότι η παραγωγή και η πώληση της SUMOST 01 συνιστούσαν προσβολή των δικαιωμάτων του επί της LEMON SYMPHONY, ενήγαγε την Grünewald λόγω παραβάσεως ενώπιον των γερμανικών πολιτικών δικαστηρίων, ζητώντας την παύση της εμπορικής διαθέσεως της SUMOST 01 από την Grünewald καθώς και την καταβολή αποζημιώσεως. Αφού διέταξε τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης από το Bundessortenamt, το οποίο έκρινε, κατόπιν «καλλιέργειας με σκοπό τη συγκριτική επιθεώρηση», ότι η SUMOST 01 δεν διέφερε σαφώς από τη LEMON SYMPHONY, το Landgericht Düsseldorf (Πρωτοδικείο του Ντύσσελντορφ, Γερμανία) δέχθηκε τα αιτήματα αυτά με απόφαση της 12ης Ιουλίου 2005, που επικυρώθηκε σε δεύτερο βαθμό με απόφαση του Oberlandesgericht Düsseldorf (Εφετείο του Ντύσσελντορφ, Γερμανία) της 21ης Δεκεμβρίου 2006. Στο πλαίσιο της πραγματογνωμοσύνης αυτής, η Grünewald υποστήριξε ότι το φυτικό υλικό της LEMON SYMPHONY που χρησιμοποιούνταν για τη σύγκριση δεν αντιστοιχούσε στο φυτικό υλικό που είχε εξετασθεί το 1997, ενόψει της παραχωρήσεως, για την ποικιλία αυτή, κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας. Το ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως με την οποία δεν επιτράπηκε η άσκηση αναιρέσεως, καθώς και η αναίρεση της Grünewald ενώπιον του Bundesgerichtshof (Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, Γερμανία) απορρίφθηκαν με απόφαση του ως άνω δικαστηρίου της 23ης Απριλίου 2009. Η απόφαση αυτή υπόκειται όμως σε αναίρεση σε περίπτωση ανακλήσεως του κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας που έχει παραχωρηθεί για τη LEMON SYMPHONY.

16 Κατά τη διαδικασία λόγω παραβάσεως ενώπιον των γερμανικών πολιτικών δικαστηρίων, ο παρεμβαίνων υποστήριξε την άποψη ότι η LEMON SYMPHONY ουδέποτε αποτέλεσε ποικιλία όρθιας αναπτύξεως. Προσκόμισε συναφώς μια πραγματογνωμοσύνη της 21ης Νοεμβρίου 2003, καταρτισθείσα από τον Δρ. D. Ludolph, του Lehr- und Versuchsanstalt für Gartenbau (εκπαιδευτικού και πειραματικού ιδρύματος φυτοκομίας) του Αννόβερου (Γερμανία). Στην ως άνω έκθεση, ο πραγματογνώμονας ανέφερε τα εξής:

«Στην εξέταση που πραγματοποίησε το Bundessortenamt το 1997, η LEMON SYMPHONY χαρακτηρίζεται ως ποικιλία όρθιας αναπτύξεως. Με βάση την αποκτηθείσα πείρα και τις παρατηρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο δοκιμών, αξιολογήσεων και εξετάσεων σε καλλιέργεια κατά τα τελευταία έτη, η LEMON SYMPHONY δεν είναι ποικιλία με τελείως όρθια ανάπτυξη. Ενώ κατά την αρχή της καλλιέργειας και μέχρι και δύο μήνες περίπου μετά την τοποθέτηση σε γλάστρες, αναπτύσσεται κατά τρόπο σχετικά όρθιο, κατόπιν, κατά το μέσον της περιόδου βλαστήσεως στο ύπαιθρο (Ιούνιος ή Ιούλιος, αναλόγως της ενάρξεως της καλλιέργειας), τα πολυάριθμα στελέχη, τα οποία είναι σχετικώς εύκαμπτα, κλίνουν προς το πλάι και δεν μπορούν πλέον να περιγραφούν παρά μόνον ως ημιόρθια. Η LEMON SYMPHONY χαρακτηρίζεται από αυτήν την εμφάνιση από της εισαγωγής της. Η συνημμένη φωτογραφία […], που προέρχεται από εξειδικευμένο περιοδικό του έτους κατά το οποίο η ως άνω ποικιλία εισήχθη στην αγορά, δείχνει ένα χαρακτηριστικό ημιόρθιο τρόπο αναπτύξεως. Η ποικιλία NAIROBI, η οποία λαμβάνεται ως βάση συγκρίσεως, λόγω της όρθιας αναπτύξεώς της, στον πίνακα χαρακτηριστικών των κατευθυντηρίων αρχών εξετάσεως TG/176/3, αναπτύσσεται κατά τρόπο όρθιο καθόλη την περίοδο βλαστήσεως. Η χαρακτηριστική εμφάνιση της NAIROBI διαφέρει σαφώς από εκείνη της LEMON SYMPHONY. Γενικώς, ορισμένες μεταγενέστερες περιγραφές ποικιλιών από το Bundessortenamt, παραδείγματος

χάριν η περιγραφή της ποικιλίας SEIMORA, χαρακτηρίζουν ως ημιόρθιες άλλες ποικιλίες της SYMPHONY, που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά, όσον αφορά την ανάπτυξή τους, με τη LEMON SYMPHONY.»

17 Παραλλήλως προς τη διαδικασία λόγω παραβάσεως ενώπιον των γερμανικών πολιτικών δικαστηρίων, το ΚΓΦΠ ανέθεσε στο Bundessortenamt την πραγματοποίηση της τεχνικής εξετάσεως της SUMOST 01, σύμφωνα με το άρθρο 55, παράγραφος 1, του κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτής της τεχνικής εξετάσεως, η διεξαγωγή της οποίας άρχισε το 2001, ως ποικιλία συγκρίσεως χρησίμευσε, μεταξύ άλλων, η LEMON SYMPHONY. Αυτή η τεχνική εξέταση πραγματοποιήθηκε με βάση τις νέες κατευθυντήριες αρχές για την εξέταση του διακριτού, της ομοιογένειας και της σταθερότητας TG/176/3, που καταρτίσθηκαν στις 5 Απριλίου 2000 από τη Διεθνή Ένωση για την προστασία των νέων φυτικών ποικιλιών (UPOV).

18 Στην αρχική έκθεση εξετάσεως για τη SUMOST 01 που απεστάλη στον προσφεύγοντα την 1η Αυγούστου 2003, το Bundessortenamt ανέφερε ότι θα απαιτούνταν και δεύτερο έτος εξετάσεως, καθόσον η εν λόγω ποικιλία είχε κριθεί ως μη διακριτή από την ποικιλία συγκρίσεως LEMON SYMPHONY.

19 Στις 27 Οκτωβρίου 2003, ο παρεμβαίνων υπέβαλε εγγράφως στο ΚΓΦΠ ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 59 του κανονισμού, κατά της παραχωρήσεως κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας για τη SUMOST 01.

20 Στις 7 Οκτωβρίου 2004, το Bundessortenamt συνέταξε δεύτερη έκθεση εξετάσεως για τη SUMOST 01, στην οποία κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω ποικιλία δεν διέφερε σαφώς από τις άλλες γενικώς γνωστές ποικιλίες, μεταξύ των οποίων και η LEMON SYMPHONY.

21 Στις 26 Οκτωβρίου 2004, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτημα περί εκπτώσεως από το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας που είχε παραχωρηθεί για τη LEMON SYMPHONY, δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του κανονισμού που φέρει τον τίτλο «Σταθερότητα», για τον λόγο ότι, τουλάχιστον από το 2002, η ποικιλία αυτή είχε παύσει να ανταποκρίνεται στην επίσημη περιγραφή της που είχε καταχωρισθεί στο μητρώο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών το 1997. Προς στήριξη του αιτήματός του, υποστήριξε, κατ' ουσίαν, ότι, κατά την εξέταση της LEMON SYMPHONY που πραγματοποιήθηκε το 2001, βάσει των κατευθυντηρίων αρχών εξετάσεως TG/176/3, που ισχύουν από το 2001, διάφορα χαρακτηριστικά της ως άνω ποικιλίας έλαβαν διαφορετικούς βαθμούς σε σύγκριση με την επίσημη περιγραφή της ίδιας ποικιλίας το 1997. Το γεγονός αυτό ήταν ενδεικτικό, κατά τον προσφεύγοντα, της ελλείψεως σταθερότητας της επίμαχης ποικιλίας.

22 Στις 7 Δεκεμβρίου 2004, το ΚΓΦΠ αποφάσισε να προβεί σε τεχνικό έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 64 του κανονισμού, προκειμένου να εξετάσει αν η LEMON SYMPHONY εξακολουθούσε να υφίσταται με την ίδια μορφή. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα και στον παρεμβαίνοντα στις 15 Δεκεμβρίου 2004. Οι κατευθυντήριες αρχές που εφαρμόσθηκαν για την τεχνική εξέταση ήταν αυτές που περιέχονταν στο πρωτόκολλο για την εξέταση του διακριτού, της ομοιογένειας και της σταθερότητας CPVO-TP/176/1, που καταρτίσθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2002 από το ΚΓΦΠ, το οποίο είχε με τη σειρά του βασιστεί στις κατευθυντήριες αρχές εξετάσεως TG/176/3.

23 Από επιστολή του Bundessortenamt προς το ΚΓΦΠ της 5ης Ιανουαρίου 2005 προκύπτει ότι, εν γένει, διάφοροι παράγοντες μπορούσαν να προκαλούν τις διαπιστωθείσες διακυμάνσεις στην περιγραφή της εκδηλώσεως των χαρακτηριστικών, όπως διακυμάνσεις που συνδέονται με περιβαλλοντικούς παράγοντες, τροποποίηση της βαθμολογικής κλίμακας σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής του αριθμού ποικιλιών συγκρίσεως που πρέπει να ληφθούν υπόψη, καθώς και μεταβολές των βαθμών λόγω της εφαρμογής νέων κατευθυντηρίων αρχών εξετάσεως. Οι διευκρινίσεις αυτές ταιριάζουν προς εκείνες που παρασχέθηκαν από την A. Menne, εξετάστρια του Bundessortenamt την οποία είχε ορίσει ως πραγματογνώμονα το Landgericht Düsseldorf στις 17 Νοεμβρίου 2004.

24 Στις 23 Φεβρουαρίου 2005, ο παρεμβαίνων άσκησε ανακοπή κατά της διαγραφής της ποικιλίας του LEMON SYMPHONY.

25 Στις 14 Σεπτεμβρίου 2005, το Bundessortenamt συνέταξε έκθεση εξετάσεως στην οποία κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η LEMON SYMPHONY έπρεπε να διατηρηθεί. Στην έκθεση αυτή επισυναπτόταν νέα περιγραφή της ποικιλίας, με ημερομηνία της ίδιας ημέρας, από την οποία προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών» δηλωνόταν ως «ημιόρθιος έως οριζόντιος» (βαθμός 4).

26 Στις 26 Σεπτεμβρίου 2005, το Bundessortenamt συνέταξε τρίτη έκθεση εξετάσεως για τη SUMOST 01, από την οποία επίσης προέκυπτε ότι η εν λόγω ποικιλία δεν ήταν σαφώς διακριτή από τη LEMON SYMPHONY.

27 Στις 22 Μαρτίου 2006, το ΚΓΦΠ έθεσε στο Bundessortenamt το ερώτημα αν, λαμβανομένων υπόψη των τροποποιήσεων των ισχυουσών για το γένος *Osteospermum* κατευθυντηρίων αρχών εξετάσεως οι οποίες εχώρησαν μεταξύ 1997 και 2005, ήταν δυνατόν να καταρτισθεί, για την ποικιλία LEMON SYMPHONY η οποία είχε εξετασθεί το 2005, τεχνική περιγραφή της εκδηλώσεως των χαρακτηριστικών βάσει των κατευθυντηρίων αρχών που ίσχυαν το 1997. Με έγγραφο της 12ης Απριλίου 2006, το Bundessortenamt πληροφόρησε το ΚΓΦΠ ότι ήταν αδύνατο να παράσχει περιγραφή βάσει του «πίνακα χαρακτηριστικών VI» που χρησιμοποιούσε το 1997 και παρέπεμψε σε έγγραφο που φέρει τον τίτλο «Σχόλιο επί του αιτήματος εκπτώσεως από το χορηγηθέν για την ποικιλία LEMON SYMPHONY κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας, EU1996/0984», το οποίο επισυνάπτεται στο από 5 Ιανουαρίου 2005 έγγραφό του που παρατίθεται στη σκέψη 23 ανωτέρω.

28 Με ηλεκτρονική επιστολή της 18ης Μαΐου 2006, το Bundessortenamt γνωστοποίησε στο ΚΓΦΠ τα ακόλουθα:

«Διαβιβάζονται συνημμένως οι φωτογραφίες της LEMON SYMPHONY που ελήφθησαν το 1997, το 2003 και το 2004. Από τις φωτογραφίες αυτές φαίνεται ότι ο τρόπος αναπτύξεως των στελεχών δεν έχει μεταβληθεί.

Η φωτογραφία του 1997 προήλθε από την ηλεκτρονική σάρωση μιας διαφάνειας, εξ αυτού δε του λόγου τα χρώματα και η ποιότητά της είναι ελαφρώς διαφορετικά από εκείνα των ψηφιακών φωτογραφιών του 2003 και του 2004. Ο δικηγόρος [του προσφεύγοντος] T. Leidereiter γνωρίζει τις φωτογραφίες αυτές, διότι τις χρησιμοποίησα κατά την ένδικη διαδικασία που κινήθηκε κατά της SUMOST 01 (2001/1758).

Δεν έχει μεταβληθεί η ποικιλία, αλλά η κλίμακά μας για τη μέτρηση του τρόπου αναπτύξεως των στελεχών. Τούτο διευκρινίζεται στο έγγραφο Haltung_Triebe. Το 1997 γνωρίζαμε μόνο 40 περίπου ποικιλίες του γένους *Osteospermum* και αξιολογούσαμε τον τρόπο αναπτύξεως των στελεχών με βάση τις ποικιλίες αυτές. Εν συνεχεία, ο αριθμός των ποικιλιών αυξήθηκε κατά πολύ και έπρεπε να καταφύγουμε σε άλλη κλίμακα ως προς το χαρακτηριστικό αυτό (αυτή είναι η έννοια του “Jahr 2”).»

29 Με έγγραφο της 12ης Ιουνίου 2006, το ΚΓΦΠ απευθύνθηκε και πάλι στο Bundessortenamt δηλώνοντας τα εξής: «Προκειμένου να μπορέσει το [ΚΓΦΠ] να διαπιστώσει αυτή τη διασύνδεση, θα σας παρακαλούσαμε να αναφέρετε, για το κάθε χαρακτηριστικό [του οποίου γίνεται μνεία στο] πρωτόκολλο σχετικά με το γένος *Osteospermum* που ίσχυε το 1997, ποιος θα ήταν ο βαθμός εκδηλώσεως της ποικιλίας LEMON SYMPHONY κατά τη δοκιμή του 2005 ή ποια είναι η σχέση με τις παρατηρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το πρωτόκολλο του 2001».

30 Στις 2 Αυγούστου 2006, το Bundessortenamt απάντησε ως εξής στην από 12 Ιουνίου 2006 ερώτηση του ΚΓΦΠ:

«Από την τεχνική εξέταση του 2005 προκύπτει ότι η ποικιλία είναι σταθερή. Αυτό σημαίνει ότι, δεδομένων των ειδικών περιβαλλοντικών συνθηκών και της τροποποιήσεως των κατευθυντηρίων αρχών και της συνθέσεως των υφιστάμενων ποικιλιών, το προσκομισθέν φυτικό υλικό είναι σύμφωνο με την περιγραφή της ποικιλίας που έγινε το 1997.

Η απόφαση όσον αφορά τη σταθερότητα της εκδηλώσεως των χαρακτηριστικών εμπίπτει στην αρμοδιότητα του πραγματογνώμονα. Επισυνάπτονται διευκρινίσεις σχετικά με τις φαινομενικές διαφορές μεταξύ των περιγραφών της ποικιλίας του 1997 και του 2005.»

31 Από την απάντηση του Bundessortenamt της 2ας Αυγούστου 2006, καθώς και από την αντιπαραβολή των αποτελεσμάτων των τεχνικών εξετάσεων της LEMON SYMPHONY οι οποίες πραγματοποιήθηκαν αντιστοίχως το 1997 και το 2005, την οποία συνέταξε το Bundessortenamt και κοινοποίησε στον προσφεύγοντα στις 25 Αυγούστου 2006, προκύπτει ότι, κατά το Bundessortenamt, η διαφορετική βαθμολογία όσον αφορά το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών» εξηγούνταν από το γεγονός ότι στον «πίνακα χαρακτηριστικών VI» τον οποίο χρησιμοποιούσε το Bundessortenamt το 1997 δεν περιλαμβανόταν καμία ποικιλία συγκρίσεως και κατά το έτος εκείνο η LEMON SYMPHONY ήταν η πιο ευθυτενής ποικιλία. Επιπλέον, οι ποικιλίες του είδους *Osteospermum ecklonis* είχαν σαφώς αυξηθεί από το 1997 και οι κατευθυντήριες αρχές εξετάσεως είχαν υποστεί μερική τροποποίηση, οπότε επιβαλλόταν η αναπροσαρμογή των βαθμών εκδηλώσεως των χαρακτηριστικών.

32 Με έγγραφο της 25ης Αυγούστου 2006, το ΚΓΦΠ πρότεινε στον παρεμβαίνοντα να προσαρμόσει την επίσημη περιγραφή της LEMON SYMPHONY που είχε καταχωρισθεί στο μητρώο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών το 1997 βάσει της νέας περιγραφής της ποικιλίας της 14ης Σεπτεμβρίου 2005. Το ΚΓΦΠ θεωρούσε αναγκαία αυτήν την προσαρμογή λόγω, αφενός, των προόδων που είχαν σημειωθεί στον τομέα της δημιουργίας φυτικών ποικιλιών από την εξέταση της εν λόγω ποικιλίας το 1997 και, αφετέρου, της τροποποιήσεως των κατευθυντηρίων αρχών εξετάσεως το 2001.

33 Με έγγραφο της 22ας Σεπτεμβρίου 2006, ο παρεμβαίνων δέχθηκε την πρόταση αυτή.

34 Με απόφαση της 19ης Φεβρουαρίου 2007 (στο εξής: απορριπτική απόφαση), το ΚΓΦΠ δέχθηκε τις ενστάσεις του παρεμβαίνοντος κατά της παραχωρήσεως του κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας για τη SUMOST 01 και απέρριψε την αίτηση παραχωρήσεως, για την εν λόγω ποικιλία, κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, με το αιτιολογικό κυρίως ότι αυτή δεν διέφερε σαφώς από τη LEMON SYMPHONY και κατά συνέπεια δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 του κανονισμού. ΤΟ ΚΓΦΠ επισήμανε ιδίως ότι από την τεχνική εξέταση προέκυπτε ότι η SUMOST 01 δεν διέφερε από τη LEMON SYMPHONY παρά μόνον ως προς ένα χαρακτηριστικό, αυτό της εποχής ενάρξεως της ανθοφορίας, και μόνο κατά ένα βαθμό, και ότι η διαφορά αυτή ήταν πολύ μικρή, στην περίπτωση των ποικιλιών του γένους *Osteospermum*, για να την καταστήσει σαφώς διακριτή. Εξάλλου, το ΚΓΦΠ εκτίμησε ότι η LEMON SYMPHONY ήταν σταθερή.

35 Στις 11 Απριλίου 2007, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτημα ανακλήσεως του παραχωρηθέντος για τη LEMON SYMPHONY κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού, για τον λόγο κυρίως ότι η ποικιλία αυτή ουδέποτε είχε τη μορφή που δηλώνεται στην επίσημη περιγραφή της η οποία καταχωρίσθηκε στο μητρώο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών το 1997.

36 Με έγγραφο της 18ης Απριλίου 2007, το ΚΓΦΠ ενημέρωσε τον παρεμβαίνοντα για την απόφασή του να προσαρμόσει αυτεπαγγέλτως την επίσημη περιγραφή της LEMON SYMPHONY, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, του κανονισμού (στο εξής: απόφαση για την προσαρμογή της περιγραφής). Στο έγγραφο αυτό επισυναπτόταν η προσαρμοσμένη περιγραφή η οποία προέκυπτε από την τεχνική εξέταση του 2005.

37 Με έγγραφο της 10ης Μαΐου 2007 (στο εξής: απόφαση επί του αιτήματος εκπτώσεως), το ΚΓΦΠ πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι η αρμόδια επιτροπή είχε ελέγξει αν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 21 του κανονισμού και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι προϋποθέσεις αυτές δεν συνέτρεχαν, οπότε, κατά το ΚΓΦΠ, δεν είχε ληφθεί απόφαση περί εκπτώσεως δυνάμει του εν

λόγω άρθρου 21. Ειδικότερα, κατά την ως άνω επιτροπή, οι οικείες διατάξεις του κανονισμού δεν παρέχουν νομική βάση για την έκδοση ρητής αποφάσεως, κατόπιν αιτήσεως ή αυτεπαγγέλτως, περί μη εκπτώσεως από το κοινοτικό δικαίωμα.

38 Με έγγραφο της 10ης Μαΐου 2007, το ΚΓΦΠ κάλεσε επίσης τον παρεμβαίνοντα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του επί του αιτήματος ανακλήσεως του παραχωρηθέντος για τη LEMON SYMPHONY κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, το οποίο είχε υποβάλει ο προσφεύγων. Ο παρεμβαίνων αντέκρουσε το αίτημα αυτό με έγγραφο της 1ης Ιουνίου 2007.

39 Στις 21 Μαΐου 2007, το ΚΓΦΠ πληροφόρησε τον προσφεύγοντα σχετικά με την απόφαση για την προσαρμογή της περιγραφής και την αντικατάσταση της καταχωρισθείσας το 1997 στο μητρώο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών επίσημης περιγραφής της LEMON SYMPHONY από την περιγραφή του 2005.

40 Με έγγραφο της 26ης Σεπτεμβρίου 2007, το ΚΓΦΠ απέρριψε το αίτημα ανακλήσεως του παραχωρηθέντος για τη LEMON SYMPHONY κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας που είχε υποβληθεί από τον προσφεύγοντα δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού (στο εξής: απόφαση επί του αιτήματος ανακλήσεως). Κατά το ΚΓΦΠ, η εφαρμογή ρυθμιστών αναπτύξεως δεν είχε οπωσδήποτε επιπτώσεις για τα αποτελέσματα της τεχνικής εξετάσεως, δεδομένου ότι το φυτικό υλικό είχε καλλιεργηθεί για χρονικό διάστημα που επέτρεπε την εξάλειψη των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των εν λόγω ρυθμιστών αναπτύξεως. Επιπλέον, κατά το ΚΓΦΠ, το Bundessortenamt είχε επιβεβαιώσει ότι η εξέταση είχε ορθώς διεξαχθεί.

Διαδικασίες ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ στις υποθέσεις A 005/2007, A 006/2007 και A 007/2007

41 Στις 10 Μαΐου 2007, ο προσφεύγων άσκησε κατά της απορριπτικής αποφάσεως προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό A 005/2007.

42 Προς στήριξη της προσφυγής αυτής, υποστήριζε, κατ' ουσίαν, ότι, δεδομένων των πολυάριθμων διαφορών μεταξύ της επίσημης περιγραφής της LEMON SYMPHONY που είχε γίνει το 1997, αφενός, και των αποτελεσμάτων της δοκιμαστικής καλλιέργειας στο ύπαιθρο που είχε πραγματοποιηθεί για την υποψήφια ποικιλία SUMOST 01 το 2001 και το 2002, αφετέρου, έπρεπε να χορηγηθεί κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας για τη SUMOST 01. Επιπλέον, ο προσφεύγων ζήτησε να διαπιστωθεί ότι η LEMON SYMPHONY δεν μπορούσε πλέον να παραμείνει σε ισχύ. Υποστήριζε ότι στο φυτικό υλικό της ως άνω ποικιλίας το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την εξέταση είχε εφαρμοσθεί ρυθμιστής αναπτύξεως, παρά τις διατάξεις των κατευθυντηρίων αρχών εξετάσεως. Επιπλέον, κατά την άποψή του, η περιγραφή μιας ποικιλίας μπορεί να προσαρμοσθεί μόνο σε ό,τι αφορά τα «σχετικά» και όχι τα «απόλυτα» χαρακτηριστικά, όπως είναι ο τρόπος αναπτύξεως του φυτού. Κατά τον προσφεύγοντα, τέλος, το γεγονός ότι η υποψήφια ποικιλία κρίθηκε ως μη διακριτή οφειλόταν στο ότι το φυτικό υλικό της ως άνω ποικιλίας που είχε υποβληθεί προς συγκριτική εξέταση στην πραγματικότητα ήταν υλικό της δικής του υποψήφιας ποικιλίας SUMOST 01.

43 Στις 11 Ιουνίου 2007, ο προσφεύγων άσκησε κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος εκπτώσεως προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό A 006/2007.

44 Προς στήριξη της προσφυγής αυτής, υποστήριζε, κατ' ουσίαν, ότι εδικαιούτο να ασκήσει προσφυγή δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 68 και 67 του κανονισμού, τα οποία κάνουν ρητή αναφορά στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 21 του εν λόγω κανονισμού, ότι το έγγραφο του ΚΓΦΠ της 10ης Μαΐου 2007, που παρατίθεται στη σκέψη 37 ανωτέρω, αποτελούσε απόφαση περί μη εκδόσεως, ως προς τον προσφεύγοντα, αποφάσεως υποκείμενης σε προσφυγή και ότι, ως μετέχων στη διαδικασία, ο προσφεύγων είχε δικαίωμα σε απόφαση του ΚΓΦΠ, έστω και αν το ΚΓΦΠ έκρινε ότι δεν συνέτρεχε λόγος εκπτώσεως από το δικαίωμα.

45 Στις 12 Ιουλίου 2007, ο προσφεύγων άσκησε κατά της αποφάσεως για την προσαρμογή της περιγραφής προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό Α 007/2007.

46 Προς στήριξη της προσφυγής αυτής, υποστήριζε, κατ' ουσίαν, ότι εδικαιούτο να ασκήσει προσφυγή δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 68 και 67 του κανονισμού, ότι η απόφαση για αυτεπάγγελτη προσαρμογή της επίσημης περιγραφής της LEMON SYMPHONY τον αφορούσε άμεσα και ατομικά, ότι η LEMON SYMPHONY ήταν η ποικιλία που είχε συγκριθεί με τη δική του ποικιλία SUMOST 01 για την οποία ζητούσε την παροχή δικαιώματος, ότι από την τεχνική εξέταση προέκυπτε ότι η υποψήφια ποικιλία δεν ήταν σαφώς διακριτή από την ποικιλία συγκρίσεως, ότι το ΚΓΦΠ είχε στηρίξει την εκτίμησή του στην προσαρμοσμένη περιγραφή, η οποία διέφερε από την περιγραφή του 1997 ως προς ουσιώδη στοιχεία, και ότι, αν η εκτίμηση είχε στηριχθεί στην περιγραφή του 1997, οι ποικιλίες θα είχαν κριθεί ως σαφώς διακριτές μεταξύ τους.

47 Σύμφωνα με ηλεκτρονική επιστολή την οποία απέστειλε η γραμματεία του τμήματος προσφυγών στην πρόεδρο του εν λόγω τμήματος στις 20 Σεπτεμβρίου 2007, προέκυπτε, κατόπιν συνεννοήσεως με τους ενδιαφερομένους, ότι η μόνη δυνατή ημερομηνία συνεδριάσεως που να εξυπηρετεί όλους τους ενδιαφερόμενους των υποθέσεων Α 005/2007, Α 006/2007 και Α 007/2007 τοποθετούνταν στην πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου του 2007.

48 Με έγγραφο της 20ής Σεπτεμβρίου 2007 το οποίο απέστειλε στο τμήμα προσφυγών, αντιδρώντας σε τηλεφωνική επικοινωνία κατά την οποία η γραμματεία του τμήματος προσφυγών του γνωστοποίησε την πρόθεση του τμήματος προσφυγών να διοργανώσει για τις υποθέσεις Α 005/2007 και Α 006/2007 κοινή προφορική διαδικασία, ή τουλάχιστον προφορική διαδικασία κατά την ίδια ημέρα, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος ανέφερε ότι δεν είχε κανένα νόημα να εκδοθεί σε εκείνο το χρονικό σημείο κοινή απόφαση στις εν λόγω υποθέσεις Α 005/2007 και Α 006/2007, διότι η διαδικασία ανακλήσεως στην υπόθεση Α 010/2007 εξακολουθούσε να εκκρεμεί ενώπιον του ΚΓΦΠ. Κατά τον προσφεύγοντα, οι τρεις αυτές υποθέσεις αργότερα έπρεπε να ενωθούν, δεν μπορούσε δε να ληφθεί καμία απόφαση στις υποθέσεις Α 005/2007 και Α 006/2007 πριν την απόφαση στην υπόθεση Α 010/2007. Ανέφερε ακόμη ότι ο προσφεύγων είχε πλήρη επίγνωση του ότι η αναβολή των δύο αυτών υποθέσεων αναπόφευκτα θα συνεπαγόταν σημαντική καθυστέρηση, δεδομένης της επικείμενης μεταβολής της συνθέσεως του τμήματος προσφυγών, αλλά ήταν διατεθειμένος να αποδεχθεί την καθυστέρηση αυτή.

49 Στις 9 Οκτωβρίου 2007, το τμήμα προσφυγών απέστειλε τηλεομοιοτυπία στους διαδίκους, με τον τίτλο «Προπαρασκευή της προφορικής διαδικασίας για την προσφυγή SUMOST 01 και τις προσφυγές LEMON SYMPHONY», στην οποία έκανε λόγο για τις υποθέσεις Α 005/2007, Α 006/2007 και Α 007/2007 και παρέπεμπε στον κανονισμό (ΕΚ) 1239/95 της Επιτροπής, της 31ης Μαΐου 1995, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 όσον αφορά τους διαδικαστικούς κανόνες ενώπιον του ΚΓΦΠ (ΕΕ L 121, σ. 37, στο εξής: εκτελεστικός κανονισμός). Η τηλεομοιοτυπία αυτή είχε ως εξής:

«Σύμφωνα με το άρθρο 50 του [εκτελεστικού] κανονισμού, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ προβλέπει να κλητεύσει τους διαδίκους στην προφορική διαδικασία που θα διεξαχθεί την Τρίτη 4 Δεκεμβρίου 2007 [...] Αν η γραμματεία του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ δεν λάβει, εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας τηλεομοιοτυπίας, αιτιολογημένες αντιρρήσεις σας, τεκμαίρεται ότι η προταθείσα ημερομηνία είναι ικανοποιητική και θα σας αποσταλούν οι αντίστοιχες κλήσεις.

Σας εφιστούμε ακόμη την προσοχή στο άρθρο 59, παράγραφος 2, του [εκτελεστικού] κανονισμού, κατά το οποίο "εάν δεν εμφανισθεί ενώπιον του [ΚΓΦΠ] ένας διάδικος ο οποίος έχει κανονικά κλητευθεί, τότε η διαδικασία δύναται να συνεχισθεί χωρίς αυτόν."

Παρακαλείσθε να απαντήσετε με τηλεομοιοτυπία στη γραμματεία του τμήματος προσφυγών εντός δέκα ημερών [...]».

50 Η κάτω δεξιά γωνία της εν λόγω τηλεομοιοτυπίας περιείχε πλαίσιο με το ακόλουθο κείμενο: «Παρακαλείσθε να θέσετε ημερομηνία, να υπογράψετε και να επιστρέψετε αμέσως με τηλεομοιοτυπία στη γραμματεία του τμήματος προσφυγών το παρόν αποδεικτικό παραλαβής».

51 Ο δικηγόρος του προσφεύγοντος υπέγραψε και έθεσε ημερομηνία στο επίμαχο αποδεικτικό παραλαβής και στις 9 Οκτωβρίου 2007 επέστρεψε το αποδεικτικό αυτό στη γραμματεία του τμήματος προσφυγών.

52 Με έγγραφο της 17ης Οκτωβρίου 2007, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών γνωστοποίησε στους διαδίκους τα ακόλουθα:

«Το τμήμα δεν δέχθηκε το από 20 Σεπτεμβρίου 2007 αίτημα του προσφεύγοντος για αναβολή της συζητήσεως και στις τρεις διαδικασίες.

Το τμήμα εκτιμά ότι, στην υπόθεση Α 006 (ανάκληση), το ζήτημα αν ο προσφεύγων έχει αξίωση σε απόφαση του [ΚΓΦΠ] υποκείμενη σε προσφυγή το περιεχόμενο της οποίας θα ήταν (κατ' ουσίαν) "η LEMON SYMPHONY δεν είναι άκυρη" χρήζει εντατικής προφορικής συζητήσεως στο πλαίσιο προφορικής διαδικασίας. Πρόκειται για ζήτημα που αφορά το βάσιμο της προσφυγής. Επί του παρόντος, το τμήμα κρίνει ότι το έγγραφο του [ΚΓΦΠ] της 10ης Μαΐου 2007, ως απάντηση στο αίτημα ανακλήσεως του προσφεύγοντος, αποτελεί –σύμφωνα με τη γερμανική πρακτική– απόφαση υπό νομική έννοια. Η απόρριψη της προσφυγής, το ότι δηλαδή δεν υπάρχει αξίωση σε αρνητική απόφαση, έθεσε τέρμα στη διαδικασία. Σε περίπτωση νίκης του προσφεύγοντος, η απάντηση της 10ης Μαΐου 2007 αναμφίβολα θα ερμηνευόταν ως αρνητική απόφαση (το να δοθεί η εντολή στο [ΚΓΦΠ] να καταρτίσει επιπλέον μια τέτοια απόφαση θα αποτελούσε ασφαλώς τυπολατρία). Κατόπιν, το τμήμα θα εξετάσει το ζήτημα του αν επιβάλλεται η ανάκληση. Η υπόθεση αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση, ανεξάρτητα από την έκβαση της διαδικασίας Α 007 (περιγραφή της ποικιλίας).

Κατόπιν θα διεξαχθεί συζήτηση επί της διαδικασίας Α 005 (διαδικασία ανακοπής κατά της αιτήσεως παροχής δικαιώματος), με βάση το αν επιβάλλεται ή όχι η ανάκληση της LEMON SYMPHONY. Και η υπόθεση αυτή θα πρέπει να είναι ώριμη προς εκδίκαση.

Η ημερομηνία διεξαγωγής της συνεδριάσεως στη διαδικασία Α 007 (περιγραφή της ποικιλίας) δεν μπορεί ακόμη να καθοριστεί, διότι δεν έχει ακόμη εξοφληθεί πλήρως το τέλος της προσφυγής. Θα ήταν όμως σκόπιμο να συζητηθεί ταυτοχρόνως, δεδομένης της συνάφειας των πραγματικών περιστατικών. Τονίζουμε ότι το τμήμα θα πρέπει καταρχάς να εξετάσει το ζήτημα του παραδεκτού της προσφυγής. Η προσφυγή αυτή βάλλει κατά ενός εγγράφου το οποίο απεστάλη στον κάτοχο του κοινοτικού δικαιώματος επί της LEMON SYMPHONY, αντίγραφο του οποίου έλαβε προφανώς ο προσφεύγων από το [ΚΓΦΠ] προς ενημέρωσή του. Είναι αμφίβολο το κατά πόσον το έγγραφο αυτό συνιστά "απόφαση". Ακόμη όμως και σε μια τέτοια περίπτωση, όπως και στη διαδικασία Α 006, τίθεται το ερώτημα αν ο προσφεύγων δύναται να επηρεάσει την απόφαση του [ΚΓΦΠ] μέσω της ασκήσεως προσφυγής.

Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων παρακαλείται να γνωστοποιήσει το συντομότερο δυνατόν, χάριν της ορθής προπαρασκευής των διαδικασιών εκ μέρους του τμήματος και του αντιδίκου, αν στις 4 Δεκεμβρίου 2007 πρέπει να συζητηθεί και η υπόθεση [Α 007/2007], οπότε θα πρέπει να γίνει και εμπρόθεσμη εξόφληση των τελών.»

53 Με έγγραφο της 19ης Οκτωβρίου 2007, το οποίο απέστειλε στην πρόεδρο του τμήματος προσφυγών, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος γνωστοποίησε τις αντιρρήσεις του κατά της διεξαγωγής της προφορικής διαδικασίας στις 4 Δεκεμβρίου 2007. Υποστήριζε, ειδικότερα, ότι από τις ενδείξεις που περιέχονταν στο από 17 Οκτωβρίου 2007 έγγραφο της προέδρου του τμήματος προσφυγών γινόταν αντιληπτό ότι η τελευταία δεν είχε ακόμη κατανοήσει το αντικείμενο της διαδικασίας και πίστευε ότι επρόκειτο για διαδικασία ανακλήσεως, και όχι για διαδικασία εκπτώσεως. Επαναλάμβανε ακόμη τη θέση του ότι οι υποθέσεις Α 005/2007, Α 006/2007 και Α 007/2007 δεν ήταν ώριμες προς εκδίκαση,

οπότε δεν θεωρούσε επιβεβλημένο τον προσδιορισμό της προφορικής διαδικασίας εντός του τρέχοντος έτους και ότι προτεραιότητα είχε η διαδικασία ανακλήσεως (υπόθεση A 010/2007). Τέλος, επικαλούμενος το άρθρο 81, παράγραφος 2, και το άρθρο 48, παράγραφος 3, του κανονισμού, δήλωνε ότι ήταν αντίθετος στο να ληφθούν υπόψη, λόγω υπονοιών μεροληψίας, τα στοιχεία που είχαν παράσχει οι υπάλληλοι του Bundessortenamt.

54 Με συστημένη επιστολή με ημερομηνία 29 Οκτωβρίου 2007, την παραλαβή της οποίας επιβεβαίωσε ο δικηγόρος του προσφεύγοντος στις 6 Νοεμβρίου 2007, οι διάδικοι εκλήθησαν επισήμως στην προφορική διαδικασία της 4ης Δεκεμβρίου 2007 στις υποθέσεις A 005/2007, A 006/2007 και A 007/2007.

55 Στις 30 Οκτωβρίου 2007, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος έλαβε κλήση για να εμφανισθεί σε επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Landgericht Hamburg (Πρωτοδικείο του Αμβούργου, Γερμανία) στις 5 Δεκεμβρίου 2007 και ώρα 12:00. Απέστειλε αμέσως την κλήση αυτή στην πρόεδρο του τμήματος προσφυγών, δηλώνοντας ότι, ως αρμόδιος για την υπόθεση αυτή, έπρεπε να παραστεί αυτοπροσώπως στην ως άνω επ' ακροατηρίου συζήτηση.

56 Με ηλεκτρονική επιστολή της 5ης Νοεμβρίου 2007 προς τον δικηγόρο του προσφεύγοντος, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών αντέδρασε στις αντιρρήσεις του τελευταίου. Παραπέμποντας ρητώς στο από 17 Οκτωβρίου 2007 έγγραφό της, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών ανέφερε ότι δεν έβλεπε «κάποιο λόγο για να αναβληθεί η προφορική διαδικασία», διευκρινίζοντας ότι αντικείμενο της συζητήσεως ήταν «αναμφισβήτητα» το άρθρο 21 του κανονισμού, και όχι το άρθρο 20 αυτού. Υπέβαλε εκ νέου την ερώτηση αν στις 4 Δεκεμβρίου 2007 θα συζητούνταν και η υπόθεση A 007/2007. Για την περίπτωση αυτή, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών ζήτησε την ταχεία καταβολή των τελών που δεν είχαν ακόμη εξοφληθεί.

57 Με ηλεκτρονική επιστολή της 8ης Νοεμβρίου 2007 προς τον δικηγόρο του προσφεύγοντος, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών του επισήμανε ότι η προφορική διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών είχε «προτεραιότητα» έναντι της επ' ακροατηρίου συζητήσεως ενώπιον του Landgericht Hamburg διότι η σχετική κλήση χρονολογούνταν από τις 29 Οκτωβρίου 2007.

58 Με επιστολή και τηλεομοιοτυπία της 14ης Νοεμβρίου 2007 προς το τμήμα προσφυγών, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος δήλωσε ότι κατά τη γνώμη του η κλήση δεν αφορούσε τη διαδικασία στην υπόθεση A 007/2007, διότι το εν λόγω τμήμα προσφυγών είχε ζητήσει τη συναίνεσή του για τη διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας στην ως άνω υπόθεση και ο ίδιος δεν είχε παράσχει τη συναίνεση αυτή. Επανέλαβε ότι ήταν αντίθετος σε ενδεχόμενη χρήση των στοιχείων τα οποία είχαν παράσχει οι υπάλληλοι του Bundessortenamt.

59 Με επιστολή και τηλεομοιοτυπία της 14ης Νοεμβρίου 2007 προς το τμήμα προσφυγών, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος επισήμανε περαιτέρω ότι, επειδή δεν είχε τηρηθεί η προθεσμία κλητεύσεως, το τμήμα προσφυγών δεν θα μπορούσε να διεξαγάγει την προφορική διαδικασία στις 4 Δεκεμβρίου 2007. Επέστησε ακόμη την προσοχή στις συνέπειες που θα είχε η παράβαση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού.

60 Με ηλεκτρονική επιστολή της 15ης Νοεμβρίου 2007, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών απάντησε στον δικηγόρο του προσφεύγοντος ότι η κλήτευση αφορούσε και τη διαδικασία στην υπόθεση A 007/2007.

61 Με ηλεκτρονική επιστολή της 26ης Νοεμβρίου 2007, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών επισήμανε μεταξύ άλλων στον δικηγόρο του προσφεύγοντος ότι η επίσημη κλήση απλώς συνιστούσε «επιβεβαίωση της ημερομηνίας» και χαρακτήρισε ως «αδιάφορο» το γεγονός ότι η κλήση αυτή κοινοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2007. Του έθεσε επίσης το ερώτημα: «Σας διαφεύγει μήπως ότι είχατε συναινέσει σε αυτήν την ημερομηνία στις 9 Οκτωβρίου 2007;».

62 Με ηλεκτρονική επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2007, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος δήλωσε στη γραμματεία του τμήματος προσφυγών ότι ούτε ο ίδιος ούτε ο εντολέας του θα εμφανίζονταν στην προφορική διαδικασία.

63 Παρά τις αντιρρήσεις του προσφεύγοντος, το τμήμα προσφυγών διεξήγαγε την προφορική διαδικασία, και στις τρεις υποθέσεις Α 005/2007, Α 006/2007 και Α 007/2007, στις 4 Δεκεμβρίου 2007, απόντος του προσφεύγοντος, όπως προκύπτει από τα πρακτικά των συνεδριάσεων. Η υπόθεση Α 006/2007 συζητήθηκε πριν την υπόθεση Α 005/2007.

64 Στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών, η A. Menne παρέστη ως πραγματογνώμονας του Bundessortenamt, εντολοδόχου του ΚΓΦΠ. Εξέθεσε μεταξύ άλλων ότι στο φυτικό υλικό που είχε υποβληθεί για την τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY το 1997 είχαν αναμφισβήτητα χρησιμοποιηθεί ρυθμιστές αναπτύξεως, αλλά παρ' όλ' αυτά δεν είχε εμφανισθεί κανένα πρόβλημα κατά την ως άνω εξέταση, «διότι τα φυτά είχαν αναπτυχθεί κατ' απόλυτα φυσιολογικό τρόπο». Ανέφερε επίσης ότι, κατά τον χρόνο αυτής της τεχνικής εξετάσεως, «το αποτέλεσμα των ρυθμιστών αναπτύξεως είχε εξαλειφθεί» και διαβεβαίωσε ότι «για την περίπτωση της LEMON SYMPHONY, δεν [είχαν] υπάρξει αμφιβολίες ως προς την ποιότητα των δοκιμών που είχαν πραγματοποιηθεί κατά τον Ιούλιο/Αύγουστο του 1997». Ο παρεμβαίνων διαβεβαίωσε επίσης ότι «οι ρυθμιστές αναπτύξεως γενικώς ενεργούν μόνο για 4 έως 6 εβδομάδες», ειδικότερα στην περίπτωση του γένους *Osteospermum*.

65 Με απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση Α 006/2007), το τμήμα προσφυγών έκρινε μεν παραδεκτή, αλλά απέρριψε ως αβάσιμη, την προσφυγή που είχε ασκήσει ο προσφεύγων κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος εκπτώσεως.

66 Με απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση Α 005/2007), το τμήμα προσφυγών έκρινε μεν παραδεκτή, αλλά απέρριψε ως αβάσιμη, την προσφυγή που είχε ασκήσει ο προσφεύγων κατά της απορριπτικής αποφάσεως.

67 Με απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση Α 007/2007), το τμήμα προσφυγών απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή που είχε ασκήσει ο προσφεύγων κατά της αποφάσεως για την προσαρμογή της περιγραφής.

68 Και στις τρεις αυτές υποθέσεις, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε καταρχάς ότι η κλήση στην προφορική διαδικασία είχε νομοτύπως αποσταλεί. Επισήμανε συναφώς ότι ναι μεν η μηνιαία προθεσμία του άρθρου 59, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού δεν είχε τηρηθεί, δεδομένου ότι η κλήση κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μόλις στις 6 Νοεμβρίου 2007, αλλά πάντως αυτό δεν είχε συνέπειες, διότι η ημερομηνία της 4ης Δεκεμβρίου 2007 είχε συμφωνηθεί με τον προσφεύγοντα, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη. Ειδικότερα, κατά το τμήμα προσφυγών, ο προσφεύγων είχε δεχθεί εγγράφως, στις 9 Οκτωβρίου 2007, την προταθείσα από το τμήμα ημερομηνία. Περαιτέρω, ο προσφεύγων δεν έκανε χρήση της δυνατότητας που του είχε παρασχεθεί να επικαλεσθεί εγγράφως κώλυμά του να παραστεί στη συνεδρίαση αυτή, βάσει αιτιολογημένων αντιρρήσεων, εντός προθεσμίας δέκα ημερών, δηλαδή το αργότερο στις 19 Οκτωβρίου 2007. Ο προσφεύγων γνώριζε έτσι, από τις 19 Οκτωβρίου 2007, ότι η κλήτευση θα συμμορφωνόταν προς τη συμφωνία για την ημερομηνία. Το αποδεικτικό παραλαβής της κλήσεως της 29ης Οκτωβρίου 2007, το οποίο υπογράφηκε από τον προσφεύγοντα στις 6 Νοεμβρίου 2007, φέρει εξάλλου τη χειρόγραφη μνεία «bereits not[iert]» (έχει ήδη σημειωθεί). Έτσι, τηρήθηκε η ratio του καθορισμού προθεσμίας κλητεύσεως, η διασφάλιση δηλαδή για τον διάδικο που κλητεύεται χρονικού διαστήματος προπαρασκευής ενός μηνός τουλάχιστον, ή ενός συντομότερου χρονικού διαστήματος, εφόσον συναινεί.

69 Το τμήμα προσφυγών απέρριψε επίσης τα αιτήματα του προσφεύγοντος περί αναβολής της ημερομηνίας συνεδριάσεως λόγω της εμφανίσεως του δικηγόρου του ενώπιον άλλου δικαστηρίου και περί αναστολής της διαδικασίας μέχρι την έκδοση της οριστικής αποφάσεως στη διαδικασία

ανακλήσεως (υπόθεση Α 010/2007), είτε διότι οι υποθέσεις δεν ήταν ώριμες προς εκδίκαση είτε εξαιτίας της διαδικασίας λόγω παραβάσεως η οποία εκκρεμούσε ενώπιον των γερμανικών πολιτικών δικαστηρίων.

70 Η θητεία της προέδρου του τμήματος προσφυγών έληξε στις 16 Δεκεμβρίου 2007.

Η διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ στην υπόθεση Α 010/2007

71 Στις 19 Οκτωβρίου 2007, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό Α 010/2007, κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος ανακλήσεως.

72 Προς στήριξη της προσφυγής αυτής, ο προσφεύγων υποστήριξε, κατ' ουσίαν, ότι το φυτικό υλικό το οποίο αφορούσε η τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY το 1997 ήταν ελαττωματικό. Επισήμανε ακόμη ότι ήταν πιθανό τα αποσταλέντα φυτά να είχαν πολλαπλασιαστεί με μοσχεύματα και τα μοσχεύματα αυτά να χρησιμοποιήθηκαν εν συνεχεία κατά την εν λόγω τεχνική εξέταση. Επισήμανε περαιτέρω τις διαφορές σε σχέση με την περιγραφή της LEMON SYMPHONY που είχε πραγματοποιηθεί στην Ιαπωνία (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω). Κοινοποίησε την πραγματογνωμοσύνη του Δρ. D. Ludolph που παρατίθεται στη σκέψη 16 ανωτέρω. Παρατήρησε ακόμη ότι, με την εξαίρεση της ποικιλίας NAIROBI, όλες οι ποικιλίες που παρατέθηκαν ως παραδείγματα στις κατευθυντήριες αρχές εξετάσεως που ίσχυαν από το 2001 είχαν συγκριθεί με τη LEMON SYMPHONY το 1997. Σχετικά με τις δηλώσεις της A. Menne και του παρεμβαίνοντος κατά τη συνεδρίαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007 στις υποθέσεις Α 005/2007, Α 006/2007 και Α 007/2007, ο προσφεύγων πρότεινε την απόδειξη με πραγματογνωμοσύνη της θέσεώς του ότι ο αντίκτυπος στην εξέταση της εφαρμογής ρυθμιστών αναπτύξεως δεν διαρκούσε μόνο για διάστημα τεσσάρων έως έξι εβδομάδων. Τέλος, ο προσφεύγων διευκρίνισε ότι το αίτημά του περί ανακλήσεως στηριζόταν στις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο α', και του άρθρου 7 του κανονισμού. Κατά τον προσφεύγοντα, δεδομένου ότι μια ποικιλία δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως διακριτή παρά μόνον αν διακρίνεται σαφώς, βάσει της εκδηλώσεως των χαρακτηριστικών που προκύπτουν από έναν ιδιαίτερο γονότυπο ή συνδυασμό γονοτύπων, δεν υφίσταται διακριτός χαρακτήρας όταν η εκδήλωση των χαρακτηριστικών η οποία διαπιστώνεται είναι αποτέλεσμα της εφαρμογής μηχανικών μέσων και ρυθμιστών αναπτύξεως.

73 Αφού εκλήθη στη συνεδρίαση, ο προσφεύγων εναντιώθηκε, με συμπληρωματικό υπόμνημα της 12ης Ιανουαρίου 2009, στο να συμμετάσχει η A. Menne στη συνεδρίαση και στο να ληφθούν υπόψη οι δηλώσεις της.

74 Στο υπόμνημα αυτό ο προσφεύγων πρότεινε άλλωστε εκ νέου την απόδειξη, μέσω πραγματογνωμοσύνης, του ότι τα αποτελέσματα της εξετάσεως DUS της LEMON SYMPHONY η οποία διεξήχθη το 1997 δεν δικαιολογούνταν από τον γονότυπο, αλλά από την εφαρμογή χημικών και μηχανικών μέσων ή από το γεγονός ότι είχαν χρησιμοποιηθεί μοσχεύματα των αποσταλέντων φυτών. Επιπλέον, ο προσφεύγων ζήτησε ρητώς τη διεξαγωγή αποδείξεων βάσει των αποδεικτικών μέσων τα οποία πρότεινε.

75 Η προφορική διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών στην υπόθεση Α 010/2007 διεξήχθη στις 23 Ιανουαρίου 2009.

76 Με απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2009 (υπόθεση Α 010/2007), κοινοποιηθείσα στον προσφεύγοντα στις 15 Απριλίου 2009, το τμήμα προσφυγών απέρριψε ως παραδεκτή, αλλά αβάσιμη, την προσφυγή που είχε ασκήσει κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος ανακλήσεως, βάσει σκεπτικού του οποίου επαναλαμβάνονται τα ακόλουθα σημεία:

«4. Ο προσφεύγων δηλώνει προς θεμελίωση της προσφυγής του ότι η εξέταση της ποικιλίας LEMON SYMPHONY η οποία διεξήχθη το 1997 ήταν ελαττωματική, δεδομένου ότι το εξετασθέν υλικό δεν πληρούσε τις απαιτήσεις ως προς το υλικό που έπρεπε να προσκομισθεί, διότι είχε

εφαρμοσθεί σε αυτό ρυθμιστής αναπτύξεως και διότι επρόκειτο για φυτό με μπουμπούκια. Το Bundessortenamt επισήμανε στο [ΚΓΦΠ] ότι αν χρησιμοποιούνταν το υλικό αυτό υπήρχε κίνδυνος να θιγεί η αξιοπιστία της εξετάσεως, αλλά του υποδείχθηκε να εξακολουθήσει την εξέταση και να λάβει μοσχεύματα από το προσκομισθέν υλικό. Αποτελεί συνήθη πρακτική να πολλαπλασιάζονται με μοσχεύματα όλες οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο εξετάσεως, λαμβάνοντας τα μοσχεύματα ταυτοχρόνως προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι το σύνολο του υλικού έχει την ίδια βιολογική ηλικία. Το ζήτημα της εφαρμογής χημικών ουσιών δεν είναι τόσο απλό όσο υποστηρίζει ο προσφεύγων. Το τεχνικό πρωτόκολλο του ΚΓΦΠ TP 176/1 που ισχύει για το γένος *Osteospermum* απαιτεί να μην έχει γίνει εφαρμογή χημικών ουσιών στο υλικό εκτός αν οι αρμόδιες αρχές επιτρέψουν την εφαρμογή αυτή. Παρόμοια διάταξη υπήρχε το 1996, πριν υπάρξει το [εν λόγω πρωτόκολλο] και μια κατευθυντήρια αρχή της [UPOV] για την ποικιλία αυτή. Ο προσφεύγων φαίνεται να μη λαμβάνει υπόψη ότι η εξέταση του 1997 πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο πρωτοκόλλου συνομολογηθέντος μεταξύ του Bundessortenamt και του [ΚΓΦΠ], οπότε είναι εσφαλμένες οι παραπομπές που πραγματοποιεί σε περιγραφή της UPOV. Όσον αφορά την επιρροή της εφαρμογής ρυθμιστή αναπτύξεως, ευλόγως μπορεί να κριθεί ότι η εφαρμογή αυτή δεν επηρέασε την εξέταση. Το είδος ρυθμιστή αναπτύξεως το οποίο χρησιμοποιείται κατά τον πολλαπλασιασμό συνήθως δεν έχει διαρκές αποτέλεσμα, δεδομένου ότι για τον μεταγενέστερο έλεγχο της αναπτύξεως του φυτού απαιτείται πρόσθετος ψεκασμός με ρυθμιστές αναπτύξεως. Η πληροφορία την οποία παρέσχε ο [παρεμβαίνων] ότι οι ρυθμιστές αναπτύξεως δεν χρησιμοποιούνται παρά μόνον κατά την εναρκτήρια φάση και ότι τα αποτελέσματά τους εξαλείφονται μετά από τέσσερις έως έξι εβδομάδες είναι πειστική. Η δήλωση ότι η εξέταση δεν είναι έγκυρη λόγω της χρήσεως εσφαλμένου υλικού δεν είναι βάσιμη.

[…]

Το γεγονός, το οποίο προβάλλει ο προσφεύγων, ότι όλες οι ποικιλίες αναφοράς που μνημονεύονται στις κατευθυντήριες αρχές [εξετάσεως TG/176/3] ήταν γνωστές το 1997 δεν ασκεί επιρροή, δεδομένου ότι η περιγραφή της ποικιλίας είναι ορθή σε ό,τι αφορά τις ποικιλίες που ήταν γνωστές στο [ΚΓΦΠ] και στο Bundessortenamt κατά το χρονικό σημείο της εξετάσεως της LEMON SYMPHONY.

[…]

6. Η ποικιλία LEMON SYMPHONY που είναι προϊόν διασταυρώσεως γενών μεταξύ *Osteospermum* και *Dimorphoteca* είναι, αυτή καθεαυτή, μοναδική όχι μόνο λόγω των μορφολογικών της χαρακτηριστικών, αλλά και λόγω της περιόδου διαρκούς ανθοφορίας της που έχει μακρύτερη διάρκεια από εκείνη των νυν υφιστάμενων ποικιλιών του γένους *Osteospermum*. Από την ιαπωνική έκθεση στην οποία παραπέμπει η δικογραφία προκύπτει ότι οι ποικιλίες αναφοράς που χρησιμοποιήθηκαν ήταν ποικιλίες του γένους *Dimorphoteca*. Λόγω της μοναδικότητας της LEMON SYMPHONY, δεν κατέστη δυνατό να ανευρεθούν, στο πλαίσιο της εξετάσεως που πραγματοποίησε το Bundessortenamt το 1997, ποικιλίες αναφοράς με τις οποίες μπορούσε να συγκριθεί η εν λόγω ποικιλία.

[…]

7. Ο προσφεύγων δεν υποστηρίζει ότι η LEMON SYMPHONY δεν διακρίνεται από κάποια ποικιλία αναφοράς της UPOV. Ο προσφεύγων δεν κατονόμασε ούτε μία ποικιλία η οποία, κατά τον χρόνο της αιτήσεως, δεν διακρινόταν από τη LEMON SYMPHONY, πράγμα που αποτελεί όμως ακριβώς την απαίτηση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του [κανονισμού], αλλά θέτει ως θεμέλιο της προσφυγής του την προσπάθειά του να αποδείξει ότι η ποικιλία δεν υφίστατο υπό την παρούσα μορφή της και ότι η εξέταση δεν ήταν έγκυρη διότι το προσκομισθέν υλικό ήταν ελαττωματικό.»

77 Με έγγραφο που απέστειλε στο τμήμα προσφυγών στις 30 Μαρτίου 2009, ο προσφεύγων διατύπωσε σειρά επικρίσεων και αντιρρήσεων, τόσο κατά των πρακτικών της συνεδριάσεως όσο και κατά της διεξαγωγής της στις 23 Ιανουαρίου 2009, ως προς τα οποία ο προσφεύγων επικαλείται σοβαρές παρατυπίες των οποίων προτείνει την απόδειξη, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, με μάρτυρες. Στο έγγραφο αυτό υποστηρίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«2. Ανακριβής παρουσίαση της συμφωνίας που υποτίθεται ότι συνήφθη μεταξύ [ΚΓΦΠ] και Bundessortenamt

a) Τα εκτιθέμενα στη σ. 2 των πρακτικών, κατά τα οποία το [ΚΓΦΠ] απέστειλε "κατόπιν" αντίγραφο της συμφωνίας που συνήψε με το Bundessortenamt, παρέχουν διαστρεβλωμένη και, ως εκ τούτου, ανακριβή εικόνα των γεγονότων. Ο προσφεύγων δεν είχε την ευκαιρία να διατυπώσει τις απόψεις του σχετικά με "τη συμφωνία" την οποία προσκόμισε το [ΚΓΦΠ] πριν το τμήμα προσφυγών λάβει την απόφασή του όσον αφορά τη συμμετοχή της A. Menne στη συνεδρίαση.

Στην πραγματικότητα, αμέσως πριν τη διάσκεψη, το [ΚΓΦΠ] απέστειλε στο τμήμα προσφυγών έγγραφο χωρίς να το κοινοποιήσει και στον προσφεύγοντα.

Μόνο κατά τη διακοπή της συνεδριάσεως που ακολούθησε, ενώ το τμήμα προσφυγών είχε ήδη αποσυρθεί για να διασκεφθεί, παραδόθηκε στον προσφεύγοντα αντίγραφο εγγράφου το οποίο έφερε τον τίτλο "EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT" (Γραφείο εξετάσεως – συμφωνία διορισμού). Ο προσφεύγων δεν είχε την ευκαιρία να διατυπώσει τις απόψεις του σχετικά με το έγγραφο αυτό πριν τη διάσκεψη και την απόφαση του τμήματος.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο ο προσφεύγων επικαλείται προσβολή του δικαιώματός του ακροάσεως. Ειδικότερα, όταν, κατόπιν της διασκέψεώς του, το τμήμα ανακοίνωσε την απόφασή του να επιτρέψει τη συμμετοχή της A. Menne στη συνεδρίαση, στήριξε την απόφασή του και στο γεγονός "ότι κανένα στοιχείο της συμφωνίας που είχε συναφθεί μεταξύ του ΚΓΦΠ και του Bundessortenamt δεν απαγόρευε" τη συμμετοχή της A. Menne στη συνεδρίαση και, συνακόλουθα, στο έγγραφο που του είχε υποβληθεί. Τούτο αποτελεί παράβαση του άρθρου 75 του κανονισμού […] δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν μπόρεσε να εκφράσει τις απόψεις του επί της συμφωνίας αυτής ούτε προφορικώς ούτε εγγράφως.

b) Ούτε οι αντιρρήσεις τις οποίες προέβαλε εν συνεχεία ο προσφεύγων κατά του προσκομισθέντος από το [ΚΓΦΠ] εγγράφου "EXAMINATION OFFICE – DESIGNATION AGREEMENT" περιλαμβάνονται στα πρακτικά ενώ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της αποφάσεως επί της ουσίας:

Το αντίγραφο που παραδόθηκε στον προσφεύγοντα δεν φέρει καμία υπογραφή. Ο προσφεύγων επισήμανε ρητώς ότι η συμφωνία εν πάση περιπτώσει είχε παύσει να ισχύει από τις 31 Δεκεμβρίου 2006 (βλ. άρθρο 11, παράγραφος 1, της εν λόγω συμφωνίας).

Στηριζόμενος στο άρθρο 11, παράγραφος 1, του εγγράφου, ο προσφεύγων αντέκρουσε επίσης την απάντηση την οποία έδωσε κατά τη συνεδρίαση ο πρόεδρος του [ΚΓΦΠ], σύμφωνα με την οποία η προσκομισθείσα συμφωνία ίσχυε κατά το χρονικό σημείο της επίμαχης εξετάσεως. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ως άνω ρήτρα, η συμφωνία δεν ίσχυε παρά μόνο, το πολύ, από την 1η Ιανουαρίου 2005. Ούτε αυτό αναφέρθηκε στα πρακτικά.

Ο προσφεύγων αντέκρουσε κατά τη συνεδρίαση, επικαλούμενος άγνοια των σχετικών πραγματικών περιστατικών, και τη δήλωση του προέδρου του [ΚΓΦΠ] ότι η συμφωνία παρατάθηκε, χωρίς η αντίρρηση αυτή να περιληφθεί στα πρακτικά.

Τέλος, η διαταγή του τμήματος προσφυγών προς το [ΚΓΦΠ] να προσκομίσει το ισχύον κείμενο της συμφωνίας δεν περιλαμβάνεται ούτε αυτή στα πρακτικά.

Χάριν πληρότητας, επισημαίνεται ότι το έγγραφο που κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα ούτε καν κατονομάζει το Bundessortenamt ως αντισυμβαλλόμενο του [ΚΓΦΠ]. Εξάλλου, το άρθρο 15, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού επιβάλλει οι πράξεις των υπαλλήλων του γραφείου εξετάσεως να διενεργούνται "βάσει της συμφωνίας αυτής". Κατά συνέπεια, μόνον οι πράξεις που προβλέπονται ρητώς από τη συμφωνία θεωρούνται, έναντι τρίτων, ως πράξεις του [ΚΓΦΠ]. Δεν αρκεί, αντιθέτως, η συμφωνία "να μην αναφέρει τίποτε" για ορισμένες πράξεις.

3. Οι δηλώσεις της A. Menne

Οι δηλώσεις της A. Menne κατά τη συνεδρίαση δεν παρατίθενται στα πρακτικά παρά μόνο κατά τρόπο ελλιπή και ανακριβή:

a) Το σοβαρότερο ελάττωμα των πρακτικών είναι πιθανότατα το ακόλουθο:

Κατά τη συνεδρίαση, ο προσφεύγων ερώτησε την A. Menne αν η εξέταση DUS της ποικιλίας LEMON SYMPHONY διενεργήθηκε στα φυτά που απεστάλησαν από τον [παρεμβαίνοντα] ή σε φυτά που καλλιεργήθηκαν με μοσχεύματα που είχαν ληφθεί από τα φυτά εκείνα. Η A. Menne απάντησε στο ερώτημα αυτό ότι δεν θυμόταν τίποτα σχετικά, οπότε σήμερα δεν μπορούσε πλέον να πει με βεβαιότητα αν η εξέταση DUS της ποικιλίας LEMON SYMPHONY είχε διενεργηθεί στα αποσταλέντα φυτά ή στα φυτά της επόμενης γενεάς. Έτσι όμως το σύνολο των δηλώσεων της A. Menne ως προς τη διεξαγωγή της εξετάσεως στερείται αποδεικτικής ισχύος, δεδομένου ότι είναι ακατανόητο να εκφράζεται η A. Menne σχετικά με μια εξέταση της οποίας δεν γνώριζε καν το αντικείμενο.

Η δήλωση της A. Menne ότι είναι σε θέση να επιβεβαιώσει ότι ο ρυθμιστής αναπτύξεως ο οποίος εφαρμόσθηκε στην ποικιλία LEMON SYMPHONY δεν είχε καμία επιρροή στην τεχνική εξέταση επίσης στερείται αξίας. Ειδικότερα, αν η A. Menne δεν θυμάται καν ποια φυτά χρησιμοποιήθηκαν για την εξέταση, δεν μπορεί ούτε και να συσχετίσει τα φυτά με τον ρυθμιστή αναπτύξεως.

Στα πρακτικά επίσης δεν γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το τμήμα προσφυγών έκρινε ως απαράδεκτο το ερώτημα που απηύθυνε ο προσφεύγων προς την A. Menne ως προς το πώς εξηγούσε το χειρόγραφο σημείωμα που περιλαμβάνεται στον φάκελο του [ΚΓΦΠ], κατά το οποίο είχαν ληφθεί μοσχεύματα από τα αποσταλέντα φυτά.

b) Η διαπίστωση στη σ. 4 των πρακτικών ότι η A. Menne δεν είχε καμία αμφιβολία για το ότι η επίδραση ενός ρυθμιστή αναπτύξεως δεν μπορούσε να διαρκέσει περισσότερο από ένα μήνα είναι εσφαλμένη. Στην πραγματικότητα, η A. Menne δήλωσε ότι, κατά τη γνώμη της, οι ρυθμιστές αναπτύξεως δεν επιδρούν στα φυτά παρά μόνο για έξι έως οκτώ εβδομάδες.

c) Είναι ανακριβής και η περιλαμβανόμενη στα πρακτικά διαπίστωση ότι η A. Menne επιβεβαίωσε ότι το 1997, η ποικιλία LEMON SYMPHONY ήταν η μόνη γνωστή ποικιλία αυτού του είδους. Αντιθέτως, η A. Menne εξήγησε αυτή τη «μοναδικότητα» με βάση το γεγονός ότι η ποικιλία αυτή –σε αντίθεση με όλες τις ποικιλίες που ήταν γνωστές κατά το παρελθόν– άνθιζε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους χωρίς περίοδο ληθάργου λόγω του ψύχους. Ο προσφεύγων τής απάντησε ότι το χαρακτηριστικό αυτό ήταν άσχετο με την εξωτερική όψη της ποικιλίας. Με βάση αυτό και μόνο το χαρακτηριστικό δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να κριθεί αν η ποικιλία είναι διακριτή κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού […]

Το τμήμα προσφυγών θα έπρεπε να λάβει υπόψη, στο πλαίσιο της αποφάσεώς του, τα ανωτέρω εκτεθέντα στοιχεία.

4. Οι αποδείξεις τις οποίες πρότεινε ο προσφεύγων με το υπόμνημα της 12ης Ιανουαρίου 2009

Στα σημεία 48 και 49 των παρατηρήσεών του, το [ΚΓΦΠ] ζήτησε από το τμήμα προσφυγών να απορρίψει τις προταθείσες αποδείξεις. Τα πρακτικά δεν περιέχουν όμως καμία αναφορά στις διευκρινίσεις τις οποίες παρέσχε ο προσφεύγων όσον αφορά τις αποδείξεις τις οποίες πρότεινε με το υπόμνημα του της 12ης Ιανουαρίου 2009.

Στα πρακτικά δεν αναφέρεται ότι, κατά τη διάρκεια της συνεδριάσεως, ο προσφεύγων πρότεινε περαιτέρω απόδειξη προς θεμελίωση της θέσεώς του ότι η εφαρμογή ρυθμιστών αναπτύξεως ασκούσε επίδραση κατά το χρονικό σημείο της εξετάσεως του 1997. Συναφώς, ο προσφεύγων πρότεινε την πραγματοποίηση νέας καλλιέργειας προς επιθεώρηση με φυτικό υλικό το οποίο θα είχε μπουμπούκια, θα είχε κλαδευθεί και στο οποίο θα είχαν εφαρμοσθεί χημικά μέσα, και την ανάθεση της αποτιμήσεως του πειράματος σε ανεξάρτητο πραγματογνώμονα.

5. Άλλες ανακρίβειες και παραλείψεις

Τα πρακτικά εμφανίζουν μια σειρά από άλλες ανακρίβειες και παραλείψεις οι οποίες εκτίθενται συνοπτικά κατωτέρω:

a) Αποφασίζοντας να επιτρέψει στην A. Menne να μετάσχει στο υπόλοιπο της συνεδριάσεως, το τμήμα προσφυγών δεν ζήτησε από την A. Menne να αποφανθεί "ως πραγματογνώμων". Η σχετική διαπίστωση στη σ. 3 των πρακτικών είναι εσφαλμένη και έρχεται σε αντίφαση με το δεύτερο εδάφιο της σ. 4 κατά το οποίο, ως μετέχουσα στη διαδικασία, η A. Menne "υπάγεται στο [ΚΓΦΠ]". Το γεγονός ότι, όσον αφορά την ακρόαση της A. Menne, το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε απόφαση για τις αποδείξεις κατά την έννοια του άρθρου 60, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού επίσης αποτελεί ένδειξη ότι η A. Menne δεν είχε την ιδιότητα του πραγματογνώμονα.

b) Η σημείωση στα πρακτικά ότι ο προσφεύγων επικαλείται (μόνο) το γεγονός ότι η εξέταση DUS η οποία διεξήχθη το 1997 ήταν "αναξιόπιστη" είναι ανακριβής. Ο προσφεύγων υποστήριξε αντιθέτως ότι το αίτημά του περί ανακλήσεως στηριζόταν στο επιχείρημα ότι η ποικιλία LEMON SYMPHONY όπως καθορίζεται από τη χρονολογούμενη από το 1997 περιγραφή της δεν ήταν διακριτή δεδομένου ότι η διαπίστωση όσον αφορά την εκδήλωση των χαρακτηριστικών δεν εύρισκε έρεισμα στον γονότυπο του εξετασθέντος φυτού.

6. Αίτημα

Ο προσφεύγων ζητεί τη διόρθωση των πρακτικών της συνεδριάσεως και την απάλειψη των αναληθειών, παραλείψεων και ανακριβειών. Η απόφαση επί της ουσίας πρέπει να στηρίζεται στη διεξαγωγή της συνεδριάσεως όπως θα προκύπτει από τα διορθωμένα πρακτικά.»

78 Με ηλεκτρονική επιστολή της 7ης Απριλίου 2009, το τμήμα προσφυγών πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι οι παρατηρήσεις του σχετικά με τα πρακτικά της συνεδριάσεως είχαν κοινοποιηθεί και στους λοιπούς διαδίκους προς ενημέρωσή τους.

Η διαδικασία

79 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 3 Απριλίου 2008, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό Τ-133/08, κατά της αποφάσεως Α 007/2007.

80 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Απριλίου 2008, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό Τ-134/08, κατά της αποφάσεως Α 006/2007.

81 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 13 Μαΐου 2008, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό Τ-177/08, κατά της αποφάσεως Α 005/2007.

82 Με διάταξη του προέδρου του εβδόμου τμήματος του Πρωτοδικείου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, κατόπιν ακροάσεως των διαδίκων, οι υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08 ενώθηκαν προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

83 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Φεβρουαρίου 2009, ο προσφεύγων ζήτησε την άδεια να προβάλει νέο λόγο ακυρώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου. Στο δικόγραφο αυτό επισυνάπτονταν οι γραπτές παρατηρήσεις που είχε καταθέσει το ΚΓΦΠ, στις 23 Ιανουαρίου 2009, κατά την προφορική διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών στην υπόθεση Α 010/2007. Αφού το εν λόγω δικόγραφο και το παράρτημά του περιλήφθηκαν στη δικογραφία, οι λοιποί διάδικοι εκλήθησαν να υποβάλουν συναφώς τις γραπτές παρατηρήσεις τους. Το ΚΓΦΠ ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση αυτή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Μαρτίου 2009. Ο παρεμβαίνων υπέβαλε τις παρατηρήσεις του με το υπόμνημα ανταπαντήσεως.

84 Με μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας της 22ας Ιουνίου 2009, το Πρωτοδικείο (έβδομο τμήμα) κάλεσε τους διαδίκους να του γνωστοποιήσουν την έκβαση της προσφυγής στην υπόθεση Α 010/2007 και τα συμπεράσματα που έπρεπε, ενδεχομένως, να αντληθούν από την απόφαση του τμήματος προσφυγών στην υπόθεση αυτή, ενόψει της συνέχειας της διαδικασίας στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν στο αίτημα αυτό εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

85 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Ιουνίου 2009, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή, καταχωρισθείσα υπό τον αριθμό Τ-242/09, κατά της αποφάσεως Α 010/2007.

86 Με διάταξη του προέδρου του εβδόμου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2010, κατόπιν ακροάσεως των διαδίκων, οι συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08 και η υπόθεση Τ-242/09 ενώθηκαν προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

87 Κατόπιν μεταβολής της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου με το νέο δικαστικό έτος, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο δεύτερο τμήμα, στο οποίο ανατέθηκαν κατά συνέπεια οι υπό κρίση υποθέσεις.

88 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 135α του Κανονισμού Διαδικασίας, έχοντας διαπιστώσει ότι ορισμένοι διάδικοι είχαν υποβάλει εμπροθέσμως σχετικό αιτιολογημένο αίτημα.

89 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 28ης Φεβρουαρίου 2012.

Αιτήματα των διαδίκων

90 Στην υπόθεση Τ-133/08, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση Α 007/2007 και να κηρύξει άκυρη την απόφαση για την προσαρμογή της περιγραφής·

— να καταδικάσει το ΚΓΦΠ στα δικαστικά έξοδα.

91 Στην υπόθεση Τ-134/08, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση Α 006/2007·

— να καταδικάσει το ΚΓΦΠ στα δικαστικά έξοδα.

92 Στην υπόθεση Τ-177/08, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση Α 005/2007·

— να καταδικάσει το ΚΓΦΠ στα δικαστικά έξοδα.

93 Στην υπόθεση Τ-242/09, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση Α 010/2007·

— να καταδικάσει το ΚΓΦΠ στα δικαστικά έξοδα.

94 Εξάλλου, σε περίπτωση που το Γενικό Δικαστήριο εκτιμήσει ότι τα πραγματικά περιστατικά χρήζουν αποσαφηνίσεως, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να λάβει, στην ως άνω υπόθεση Τ-242/09, τα ακόλουθα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας:

— να διεξαγάγει αποδείξεις βάσει των αποδεικτικών μέσων τα οποία προτείνει ο προσφεύγων προς τεκμηρίωση της δηλώσεώς του ότι η A. Menne, κατά τη συνεδρίαση της 23ης Ιανουαρίου 2009, υποστήριξε ότι δεν θυμόταν πλέον αν η τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY είχε διενεργηθεί στα αποσταλέντα φυτά ή σε μοσχεύματα που είχαν ληφθεί από τα εν λόγω φυτά·

— να διεξαγάγει αποδείξεις βάσει του αποδεικτικού μέσου το οποίο προτείνει ο προσφεύγων και το οποίο συνίσταται σε πραγματογνωμοσύνη προς τεκμηρίωση της θέσεώς του ότι η εφαρμογή ρυθμιστών αναπτύξεως και η μηχανική κλάδευση σε φυτικό υλικό του γένους *Osteospermum* δεν «εξανεμίζεται» κατά την εξέταση στο πλαίσιο καλλιέργειας και επηρεάζει τα αποτελέσματα της εν λόγω εξετάσεως·

— κατά το μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο κρίνει τούτο αναγκαίο, να διεξαγάγει αποδείξεις βάσει των λοιπών αποδεικτικών μέσων που έχει προτείνει ο προσφεύγων κατά τη διαδικασία προσφυγής και στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής.

95 Το ΚΓΦΠ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή στην υπόθεση Τ-133/08 ως απαράδεκτη κατά το μέτρο που με αυτή ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως για την προσαρμογή της περιγραφής, και ως αβάσιμη κατά τα λοιπά·

— να απορρίψει τις προσφυγές στις υποθέσεις Τ-134/08 και Τ-177/08 ως αβάσιμες·

— να απορρίψει την προσφυγή στην υπόθεση Τ-242/09 ως απαράδεκτη και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα·

— να κρίνει ότι θα φέρει μόνο τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση και κατά το μέτρο που θα γίνει δεκτό κάποιο από τα αιτήματα των προσφυγών.

96 Το ΚΓΦΠ ζητεί εξάλλου από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα περί λήψεως μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που υποβλήθηκε από τον προσφεύγοντα στην υπόθεση Τ-242/09.

97 Στην καθεμία από τις υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08, Τ-177/08 και Τ-242/09, ο παρεμβαίνων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Προκαταρκτικές σκέψεις όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των τεσσάρων συνεκδικαζομένων υποθέσεων και τη σειρά κατά την οποία πρέπει να διενεργηθεί η εξέτασή τους

98 Όπως επισημαίνει ορθώς ο προσφεύγων στα δικόγραφά του και επανέλαβε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι τρεις πρώτες συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08 συνδέονται μεταξύ τους με στενή σχέση αλληλεξαρτήσεως και συνδέονται περαιτέρω με την υπόθεση Τ-242/09 (διαδικασία ανακλήσεως της LEMON SYMPHONY) με σχέση εξαρτήσεως, πράγμα που δικαιολογεί την κατά προτεραιότητα εξέταση της τελευταίας υποθέσεως στη συνέχεια της παρούσας αποφάσεως. Ειδικότερα, η έκβασή της θα ήταν, σε περίπτωση ακυρώσεως της αποφάσεως Α 010/2007, καθοριστική για την έκβαση των τριών άλλων υποθέσεων. Έπονται κατά φθίνουσα σειρά προτεραιότητας και εξαρτήσεως, η υπόθεση Τ-134/08 (διαδικασία εκπτώσεως όσον αφορά τη LEMON SYMPHONY), μετά η υπόθεση Τ-133/08 (προσαρμογή της περιγραφής της LEMON SYMPHONY) και, τέλος, η υπόθεση Τ-177/08 (αίτηση παραχωρήσεως κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας για τη SUMOST 01). Οι τρεις τελευταίες υποθέσεις θα εξετασθούν όμως από κοινού στη συνέχεια της παρούσας αποφάσεως, εφόσον οι αποφάσεις που προσβάλλονται στο πλαίσιό τους εμφανίζονται ως πάσχουσες από την ίδια δικονομική πλημμέλεια και από την ίδια προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, όπως θα εκτεθεί στις σκέψεις 216 επ. κατωτέρω.

99 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων ανέφερε ότι είχε παύσει να υποστηρίζει τη θέση που υποστήριξε αρχικώς στο πλαίσιο της υποθέσεως Τ-134/08 και πλέον ενέμενε στην άποψη που είχε υποστηρίξει στο πλαίσιο της υποθέσεως Τ-242/09, ότι η LEMON SYMPHONY είχε παραμείνει σταθερή, αλλά δεν είχε περιγραφεί προσηκόντως το 1997. Δεν παραιτήθηκε όμως επισήμως από την προσφυγή του στην υπόθεση Τ-134/08, οπότε η υπόθεση αυτή πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω.

Υπόθεση Τ-242/09

Επί του παραδεκτού

100 Στην απόφαση Α 010/2007, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο προσφεύγων, ως μετέχων στη διαδικασία ο οποίος ήταν αποδέκτης της αποφάσεως επί του αιτήματος ανακλήσεως, νομιμοποιούνταν να ασκήσει προσφυγή ενώπιόν του.

101 Το ΚΓΦΠ δηλώνει ότι δεν συμμερίζεται την άποψη αυτή και υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δεν είχε την ιδιότητα του μετέχοντος στη διαδικασία ανακλήσεως, εφόσον δεν είχε υποβάλει σχετικό αίτημα δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού. Κατά το ΚΓΦΠ, ειδικότερα, η εν λόγω διαδικασία, που κινείται δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού, αποτελεί καταρχήν αυτεπάγγελτη διαδικασία. Το ΚΓΦΠ όμως εκτιμά ότι αυτή η πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το τμήμα προσφυγών δεν έχει συνέπειες διότι, κατά την άποψή του, ο προσφεύγων μπορούσε να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος ανακλήσεως υπό άλλη ιδιότητα, ήτοι ως πρόσωπο το οποίο η απόφαση αφορά άμεσα και ατομικά.

102 Πάντως, το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων θεωρούν ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Κατά τους διαδίκους αυτούς, το αίτημα ανακλήσεως του δικαιώματος του οποίου απολαύει μια ποικιλία είναι παραδεκτό, βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και του άρθρου 7 του κανονισμού, μόνον εφόσον παρουσιασθούν πραγματικά περιστατικά και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η εν λόγω ποικιλία δεν διακρινόταν τουλάχιστον κατά ένα κρίσιμο χαρακτηριστικό της γενετικής της ιδιοσυστασίας από κάθε άλλη ποικιλία της οποίας η ύπαρξη ήταν κοινώς γνωστή κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως για την παροχή δικαιώματος. Εν προκειμένω όμως ο προσφεύγων επικαλέσθηκε μόνο ελαττώματα της διαδικασίας, τα οποία δεν έχουν σημασία και δεν πρέπει κατά συνέπεια να λαμβάνονται υπόψη από το ΚΓΦΠ ή από το τμήμα προσφυγών του ΚΓΦΠ στο πλαίσιο διαδικασίας ανακλήσεως δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού.

103 Εντούτοις, δεν απαιτείται η διατύπωση θέσεως επί των ζητημάτων αυτών, εφόσον, όπως θα εκτεθεί κατωτέρω, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθεί ως αβάσιμη. Ειδικότερα, κατά πάγια νομολογία, απόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να εκτιμήσει αν, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, δικαιολογείται, υπό το πρίσμα της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, να απορρίψει επί της ουσίας την προσφυγή σε μια υπόθεση χωρίς να κρίνει την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε ο καθού (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 2002, C-23/00 P, Συμβούλιο κατά Boehringer, Συλλογή 2002, σ. I-1873, σκέψεις 50 έως 52, και της 22ας Νοεμβρίου 2007, C-6/06 P, Cofradía de pescadores «San Pedro» de Bermeo κ.λπ. κατά Συμβουλίου, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 21).

Επί της ουσίας

104 Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως, που αντλούνται αντιστοίχως από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 76 και 81 του κανονισμού, από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 20 και 7 του κανονισμού, από παράβαση του άρθρου 75 του κανονισμού και από παράβαση του άρθρου 63, παράγραφοι 1 και 2, του εκτελεστικού κανονισμού.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 76 και 81 του κανονισμού

– Επιχειρήματα των διαδίκων

105 Ο προσφεύγων επικαλείται προσβολή της «αρχής της αυτεπάγγελτης εξετάσεως» και προβάλλει έλλειψη συνεκτικότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συναφώς, δηλώνει ότι δεν αμφισβητεί το αποτέλεσμα της εκτιμήσεως των αποδείξεων από το τμήμα προσφυγών. Αντιθέτως, το τμήμα προσφυγών εξέδωσε νομικώς εσφαλμένη απόφαση διότι δεν προέβη σε διεξαγωγή ούτε εκτίμηση αποδείξεων, αλλά στηρίχθηκε μονόπλευρα και χωρίς επαλήθευση στην ατεκμηρίωτη επιχειρηματολογία των λοιπών διαδίκων, την οποία χαρακτήρισε ως «πειστική», χωρίς να λάβει υπόψη τις εύστοχες και τεκμηριωμένες αντιρρήσεις του προσφεύγοντος ούτε τις αποδείξεις τις οποίες πρότεινε ο προσφεύγων.

106 Κατά τον προσφεύγοντα, το τμήμα προσφυγών μόνο κατά πλάνη περί το δίκαιο μπορούσε να σχηματίσει την πεποίθηση ότι η LEMON SYMPHONY αποτέλεσε το 1997 αντικείμενο κανονικής τεχνικής εξετάσεως και ότι ορθώς το ΚΓΦΠ είχε διαπιστώσει το διακριτό της ως άνω ποικιλίας κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού.

107 Ειδικότερα, ο προσφεύγων υποστηρίζει, πρώτον, ότι το τμήμα προσφυγών παρέβη τα άρθρα 76 και 81 του κανονισμού με το να μη διεξαγάγει αποδείξεις ούτε καν ως προς ένα από τα προταθέντα από τον ίδιο αποδεικτικά μέσα, ενώ πολυάριθμα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούσαν την τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY έχρηζαν αποδείξεως και ο ίδιος είχε ζητήσει τη διεξαγωγή αντίστοιχης αποδείξεως.

108 Συναφώς, ο προσφεύγων επισημαίνει καταρχάς ότι είναι αναμφισβήτητο το γεγονός ότι, παρά τις επιταγές του Bundessortenamt, το φυτικό υλικό που είχε προσκομισθεί από τον παρεμβαίνοντα το 1997, για τους σκοπούς της τεχνικής εξετάσεως, αποτελούνταν από προϊόντα προορισμένα προς πώληση, με μπουμπούκια, στα οποία είχε γίνει εφαρμογή ρυθμιστών αναπτύξεως και τα οποία είχαν κλαδευθεί. Υπό συζήτηση ήταν μόνο τα αποτελέσματα της εφαρμογής των μέσων αυτών στην εξωτερική όψη που περιγράφεται στην περιγραφή της ποικιλίας.

109 Εν συνεχεία προσάπτει στο τμήμα προσφυγών, πρώτον, ότι δεν εξέτασε σε ποια φυτά είχε διενεργηθεί η τεχνική εξέταση. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό έχει όμως μεγάλη σημασία. Ο προσφεύγων υποστήριξε, ειδικότερα, ότι, αν ελήφθησαν μοσχεύματα τον Ιανουάριο του 1997, τα φυτά που προήλθαν από τα μοσχεύματα αυτά δεν μπορούσαν, κατά τη χρονική στιγμή του προσδιορισμού των χαρακτηριστικών τον Αύγουστο του 1997, να ευρίσκονται σε στάδιο της καλλιέργειας παρόμοιο προς εκείνο των φυτών συγκρίσεως που καλλιεργούνταν προς επιθεώρηση, τα οποία πρέπει να είχαν τεθεί στη διάθεση του Bundessortenamt κατά τις αρχές Δεκεμβρίου του 1996, και πρότεινε να αποδείξει τη δήλωσή του αυτή με πραγματογνωμοσύνη.

110 Συναφώς, η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι «αποτελεί συνήθη πρακτική να πολλαπλασιάζονται με μοσχεύματα όλες οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο εξετάσεως, λαμβάνοντας τα μοσχεύματα ταυτοχρόνως προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι το σύνολο του υλικού έχει την ίδια βιολογική ηλικία» είναι ανακόλουθη και δεν τεκμηριώνεται από αποδεικτικά στοιχεία. Το τμήμα προσφυγών ουδόλως αποδεικνύει ότι η επίμαχη «συνήθης πρακτική» πράγματι τηρήθηκε, εν προκειμένω, ως προς όλες τις ποικιλίες που υποβλήθηκαν σε σύγκριση. Συναφώς, αναφέρει απλώς μια «συμβουλή» την οποία έδωσε το ΚΓΦΠ στο Bundessortenamt να εξακολουθήσει την εξέταση λαμβάνοντας μοσχεύματα. Επιπλέον, οι λοιπές διαπιστώσεις του όσον αφορά τα αποτελέσματα των ρυθμιστών αναπτύξεως θα ήσαν περιττές αν ήθελε να υποστηρίξει την άποψη ότι η χρήση μοσχευμάτων είχε αποκλείσει οποιαδήποτε πιθανή επιρροή. Εν πάση περιπτώσει, η «υπόθεση» στην οποία στηρίχθηκε το τμήμα προσφυγών δεν έχει αποδειχθεί εφόσον το εν λόγω τμήμα δεν διέταξε τη διεξαγωγή αποδείξεων προς τεκμηρίωση της απόψεως αυτής. Δεν αποδεικνύεται ούτε από τα όσα εξέθεσε η A. Menne, διότι η τελευταία, κατά την ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών, δήλωσε ότι δεν μπορούσε πλέον να θυμηθεί αν η τεχνική εξέταση είχε διενεργηθεί στα φυτά στα οποία είχε γίνει εφαρμογή των μέσων αυτών ή σε μοσχεύματα που είχαν ληφθεί από τα εν λόγω φυτά.

111 Κατά το μέτρο που η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το τμήμα προσφυγών πίστευε και αυτό ότι η τεχνική εξέταση του 1997 είχε διενεργηθεί σε φυτά στα οποία είχαν εφαρμοσθεί χημικά και μηχανικά μέσα, ο προσφεύγων προσάπτει εν συνεχεία στο τμήμα προσφυγών, δεύτερον, ότι προέβη σε διαπιστώσεις ανακόλουθες και μη στηριζόμενες σε αποδείξεις όσον αφορά την υποτιθέμενη έλλειψη αποτελέσματος της εφαρμογής των μέσων αυτών στα φυτά. Συναφώς, ο προσφεύγων υπενθυμίζει ότι υποστήριζε πάντοτε ότι η τεχνική εξέταση η οποία διενεργείται σε φυτικό υλικό στο οποίο έχει γίνει εφαρμογή χημικών και μηχανικών μέσων και το οποίο, επιπλέον, ευρίσκεται, ως «προϊόν με μπουμπούκια το οποίο προορίζεται προς πώληση», σε στάδιο της καλλιέργειας διαφορετικό από εκείνο των άλλων «νεαρών φυτών» τα οποία χρησιμοποιούνται προς σύγκριση, δεν παρέχει τη δυνατότητα διαπιστώσεως του διακριτού μιας ποικιλίας σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού. Προς απόδειξη των όσων υποστηρίζει, ιδίως σε ό,τι αφορά το διαρκές αποτέλεσμα των ρυθμιστών αναπτύξεως, πρότεινε, επανειλημμένως και ακόμη και κατά την ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών, την απόδειξη διά πραγματογνωμοσύνης και ζήτησε να διαταχθεί η διεξαγωγή αποδείξεων επί του ζητήματος αυτού.

112 Οι διαπιστώσεις στις οποίες προέβη συναφώς το τμήμα προσφυγών, στην παράγραφο 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως (σ. 7), δεν στηρίζονται στην επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν οι διάδικοι κατά την ενώπιόν του διαδικασία, αλλά σε υποθέσεις τις οποίες το ίδιο εισήγαγε στη διαδικασία. Οι υποθέσεις αυτές δεν προκύπτουν ούτε από τη δικογραφία και ούτε τεκμηριώνονται από αποδεικτικά στοιχεία, δεδομένου ότι, παρά τις αιτήσεις του προσφεύγοντος, το εν λόγω τμήμα δεν διέταξε τη διεξαγωγή αποδείξεων, αλλά προτίμησε να προκρίνει την επιχειρηματολογία της A. Menne. Εξάλλου, οι διαπιστώσεις του τμήματος προσφυγών κατά τις οποίες οι κατευθυντήριες

αρχές εξετάσεως TG/176/3 δεν είχαν εφαρμογή είναι αλυσιτελείς και εν τέλει εσφαλμένες, όπως αποδεικνύεται και από το έγγραφο του Bundessortenamt της 6ης Νοεμβρίου 1996. Τέλος, το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη το αναμφισβήτητο γεγονός ότι τα φυτά που απεστάλησαν από τον παρεμβαίνοντα ήταν «προϊόντα που προορίζονται για πώληση με μπουμπούκια», με άλλα λόγια φυτά σε πλήρη ανάπτυξη και έτοιμα να ανθήσουν, τα οποία ήταν αδύνατον να συγκριθούν με νεαρά φυτά.

113 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, δεύτερον, ότι το τμήμα προσφυγών παρέλειψε να λάβει υπόψη διάφορα δικαστικά τεκμήρια τα οποία επικαλέσθηκε ο προσφεύγων ή τα εκτίμησε κατά τρόπο προδήλως εσφαλμένο.

114 Στο πλαίσιο αυτό, ο προσφεύγων υπενθυμίζει ότι αμφισβητούσε συνεχώς την προβαλλόμενη από το ΚΓΦΠ ταύτιση μεταξύ των φυτών που εξετάσθηκαν το 1997 και το 2005 ως φυτικό υλικό της ποικιλίας LEMON SYMPHONY. Κατά τον προσφεύγοντα, από το γεγονός ότι η εν λόγω ποικιλία, από το 2002, δεν μπορεί πλέον να περιγραφεί όπως περιγράφηκε το 1997, συνάγεται αναξιοπιστία της διενεργηθείσας κατά το έτος εκείνο τεχνικής εξετάσεως της ως άνω ποικιλίας, λόγω της επεξεργασίας που είχε υποστεί το υλικό του 1997. Το τμήμα προσφυγών παρέλειψε να εξετάσει το επιχείρημα αυτό του προσφεύγοντος καταλήγοντας, στην παράγραφο 5 της προσβαλλομένης αποφάσεως (σ. 8), στο συμπέρασμα ότι τα φυτά της LEMON SYMPHONY είχαν την ίδια όψη το 1997 και το 2005 και ο μόνος λόγος για τον οποίο η ποικιλία έπρεπε να περιγράφεται διαφορετικά από το 2000 ήταν η εφαρμογή τροποποιηθείσας κατευθυντήριας αρχής. Κατά τον προσφεύγοντα, το συμπέρασμα αυτό είναι αβάσιμο.

115 Πρώτον, ειδικότερα, κανένας από τους διαδίκους δεν αμφισβήτησε το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι τα φυτά που εξετάσθηκαν το 2001 ως φυτικό υλικό της ποικιλίας LEMON SYMPHONY κατετάγησαν, για το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών», στον βαθμό εκδηλώσεως «όρθιος έως ημιόρθιος (2)». Πλην όμως, κατά το έτος εκείνο εξετάσεως οι κατευθυντήριες αρχές εξετάσεως TG/176/3 είχαν ήδη εφαρμοσθεί. Κατά συνέπεια, δεν δικαιολογείται λογικά το γεγονός ότι, για το ίδιο χαρακτηριστικό, η εφαρμογή της ως άνω κατευθυντήριας αρχής δικαιολόγησε την κατάταξη στον βαθμό εκδηλώσεως «ημιόρθιος έως οριζόντιος (5)» μόλις το 2005. Αντιθέτως, έπρεπε να έχει διαπιστωθεί σημαντική μεταβολή της περιγραφής ήδη από το 2001.

116 Δεύτερον, το γεγονός ότι στις κατευθυντήριες αρχές εξετάσεως TG/176/3 αναφέρθηκαν, για πρώτη φορά, παραδείγματα ποικιλιών για το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών», ενώ στον «πίνακα χαρακτηριστικών VI» δεν αναφέρονταν τέτοια παραδείγματα, δεν μπορεί ούτε αυτό να αποτελέσει στήριγμα για την προσβαλλόμενη απόφαση. Ειδικότερα, δεν αντικρούσθηκε ούτε το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι όλες οι ποικιλίες που παρατίθενται ως παραδείγματα (με την εξαίρεση της ποικιλίας NAIROBI) είχαν ήδη καλλιεργηθεί στο πλαίσιο της τεχνικής εξετάσεως του 1997. Εφόσον πράγματι υπήρξε σύγκριση με τις ποικιλίες αυτές, το συμπέρασμα του τμήματος προσφυγών δεν είναι ορθό. Περαιτέρω, ουδόλως αμφισβητήθηκε το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι η ποικιλία ZULU η οποία, το 1997, είχε συγκριθεί με τη LEMON SYMPHONY, είναι ποικιλία «όρθιας αναπτύξεως». Τέλος, το αναθεωρημένο κείμενο του τεχνικού πρωτοκόλλου του ΚΓΦΠ TP/176/1 που χρονολογείται από το 2007 αποδεικνύει το εσφαλμένο των διαπιστώσεων του τμήματος προσφυγών. Κατά τον προσφεύγοντα, ειδικότερα, αν τα παραδείγματα ποικιλιών που εισήχθησαν το 2001 δεν απεικόνιζαν ορθά το φάσμα ποικιλιών του γένους *Osteospermum*, δεν θα είχαν διατηρηθεί αμετάβλητα στο κείμενο του 2007.

117 Τρίτον, το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη την ηλεκτρονική επιστολή του Bundessortenamt της 22ας Μαρτίου 2006, στην οποία το Bundessortenamt δήλωσε ότι δεν ήταν σε θέση να καταρτίσει το 2006 περιγραφή βάσει του πίνακα χαρακτηριστικών VI που είχε χρησιμοποιηθεί το 1997. Κατά τον προσφεύγοντα, η δήλωση αυτή έρχεται σε αντίφαση με τη διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι τα φυτά παρουσίαζαν το 2005 φαινότυπο ίδιο με εκείνον των φυτών που εξετάσθηκαν το 1997. Φρονεί, ειδικότερα, ότι, αν τα φυτά ήταν τα ίδια το 2005, θα έπρεπε, κατ' εφαρμογήν του πίνακα χαρακτηριστικών VI, να περιγραφούν ακριβώς όπως και στην περιγραφή του 1997.

118 Τέταρτον, τα εκτιθέμενα στην προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά την εξέταση της LEMON SYMPHONY στην Ιαπωνία είναι εσφαλμένα. Σε αντίθεση με τα όσα υποστηρίζει το τμήμα προσφυγών, επρόκειτο αναμφίβολα για την ίδια ποικιλία, οπότε έπρεπε, κατά τον προσφεύγοντα, να εξετασθεί το ζήτημα γιατί τα φυτά είχαν εκτιμηθεί διαφορετικά στην Ιαπωνία.

119 Πέμπτον, το τμήμα προσφυγών ουδόλως έλαβε υπόψη την πραγματογνωμοσύνη την οποία διενήργησε ο Δρ. D. Ludolph για τον παρεμβαίνοντα, από την οποία προέκυπτε ότι η LEMON SYMPHONY ουδέποτε αποτέλεσε ποικιλία όρθιας αναπτύξεως. Η ορθή εκτίμηση του στοιχείου αυτού έπρεπε, κατά τον προσφεύγοντα, να οδηγήσει το τμήμα προσφυγών στο συμπέρασμα ότι, ακόμη και υπό το πρίσμα του παρεμβαίνοντος, η τεχνική εξέταση της εν λόγω ποικιλίας το 1997 ήταν εσφαλμένη.

120 Τέλος, έκτον, η προσβαλλόμενη απόφαση ουδόλως λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι, πλην της LEMON SYMPHONY, καμία άλλη ποικιλία του γένους *Osteospermum* δεν υποβλήθηκε σε προσαρμογή.

121 Το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων υποστηρίζουν ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως είναι αβάσιμος, δεδομένης ιδίως της διακριτικής ευχέρειας την οποία έχει το ΚΓΦΠ κατά την τεχνική εξέταση μιας ποικιλίας και κατά τη χρήση υλικού για την καλλιέργεια.

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

122 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 20, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού, το ΚΓΦΠ κηρύσσει την εξ υπαρχής έκπτωση από το δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας «αν διαπιστωθεί» ότι οι όροι που προβλέπουν τα άρθρα 7 ή 10 δεν επληρούντο κατά τον χρόνο της παραχωρήσεως του κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

123 Κατά το άρθρο 76 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εξέταση των πραγματικών περιστατικών από το [ΚΓΦΠ] αυτεπαγγέλτως» και για το οποίο υποστηρίζεται ότι παραβιάστηκε εν προκειμένω, το ΚΓΦΠ διερευνά τα πραγματικά περιστατικά αυτεπαγγέλτως στις ενώπιόν του διαδικασίες, «καθόσον αυτά υπόκεινται σε εξέταση σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55» του εν λόγω κανονισμού.

124 Κατά το άρθρο 54 του κανονισμού, το ΚΓΦΠ εξετάζει επί της ουσίας την αίτηση παραχωρήσεως κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζει, μεταξύ άλλων, αν η ποικιλία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο τέτοιου δικαιώματος δυνάμει του άρθρου 5 και αν η ποικιλία είναι νέα δυνάμει του άρθρου 10 του εν λόγω κανονισμού.

125 Κατά το άρθρο 55 του κανονισμού, εάν το ΚΓΦΠ δεν διαπιστώσει προσκόμματα για την παραχώρηση κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας βάσει μιας αρχικής εξετάσεως, τότε λαμβάνει μέτρα ώστε η τεχνική εξέταση του κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 7, 8 και 9 (κριτήρια DUS) να διενεργηθεί σε ένα τουλάχιστον κράτος μέλος, από το αρμόδιο γραφείο ή τα αρμόδια γραφεία (γραφεία εξετάσεως).

126 Διαπιστώνεται έτσι καταρχάς ότι, με βάση το γράμμα της, η διάταξη του άρθρου 76 του κανονισμού, περί της αυτεπάγγελτης εξετάσεως των πραγματικών περιστατικών, δεν έχει εφαρμογή στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών όταν αυτό επιλαμβάνεται προσφυγής κατ' αποφάσεως του ΚΓΦΠ με την οποία το τελευταίο αρνείται να ανακαλέσει, κατόπιν αιτήσεως ενός ενδιαφερομένου μέρους, κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας, διότι η διαδικασία αυτή δεν εμπίπτει στα άρθρα 54 και 55 του κανονισμού.

127 Ειδικότερα, στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας, το τμήμα προσφυγών υποχρεούται να προβεί στην κατά το άρθρο 54 ουσιαστική εξέταση ή στην τεχνική εξέταση του άρθρου 55 του κανονισμού, ούτε καν να αποφανθεί επί της νομιμότητας μιας τέτοιας εξετάσεως που διενεργείται από το ΚΓΦΠ στο πλαίσιο αιτήσεως κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικών ποικιλιών.

128 Το τμήμα προσφυγών πρέπει απλώς μόνο να αποφανθεί, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, επί της νομιμότητας αποφάσεως του ΚΓΦΠ που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού, με την οποία το ΚΓΦΠ αρνείται να ανακαλέσει το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας για τον λόγο ότι δεν έχει «αποδειχθεί» από τον ως άνω ενδιαφερόμενο ότι οι όροι που προβλέπουν τα άρθρα 7 ή 10 του εν λόγω κανονισμού δεν επληρούντο κατά τον χρόνο της παραχωρήσεως του κοινοτικού δικαιώματος.

129 Συνεπώς, από τη στιγμή που μια διαδικασία ανακλήσεως δεν έχει κινηθεί αυτεπαγγέλτως, αλλά κατόπιν αιτήσεως ενδιαφερομένου, ο ως άνω ενδιαφερόμενος φέρει, βάσει των άρθρων 76 και 81 του κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο 20 αυτού, το βάρος να αποδείξει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την ανάκληση αυτή.

130 Βεβαίως, η διαρρύθμιση αυτή του βάρους αποδείξεως και της διεξαγωγής των αποδείξεων διαφέρει σημαντικά από εκείνη που προβλέπεται, στον τομέα του κοινοτικού σήματος, από το άρθρο 76 του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1), κατά το οποίο «[κ]ατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο εξετάζει [αυτεπαγγέλτως] τα πραγματικά περιστατικά· εντούτοις, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρισης, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και τα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα». Η διαφορά αυτή των κανόνων αποδείξεως δικαιολογείται όμως από το γεγονός ότι, σε αντίθεση με τον κανονισμό για το κοινοτικό σήμα, ο οικείος κανονισμός δεν διακρίνει μεταξύ απολύτων και σχετικών λόγων απαραδέκτου.

131 Εξάλλου, το καθεστώς που εφαρμόζεται από τον κανονισμό είναι σύμφωνο με εκείνο που εφαρμόζει, στον τομέα των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, το άρθρο 63, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ L 3, σ. 1), κατά το οποίο:

«Κατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο εξετάζει αυτεπαγγέλτως τα πραγματικά περιστατικά. Εντούτοις, σε αγωγή ακυρότητας, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και τα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα.»

132 Το καθεστώς αυτό είναι επιπλέον σύμφωνο με τις γενικές αρχές του δικαίου και τους δικονομικούς κανόνες που ισχύουν όσον αφορά το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων, και ιδίως με το γνωμικό actori incumbit onus probandi. Υπογραμμίζεται, στο πλαίσιο αυτό, ότι, κατά το άρθρο 81, παράγραφος 1, του κανονισμού, για το οποίο εν προκειμένω επίσης υποστηρίζεται ότι παραβιάστηκε, το ΚΓΦΠ, εφόσον στον εν λόγω κανονισμό ή στον εκτελεστικό κανονισμό δεν προβλέπονται δικονομικές διατάξεις, εφαρμόζει τις «αρχές του δικονομικού δικαίου που είναι γενικά αναγνωρισμένες στα κράτη μέλη».

133 Υπ' αυτές τις συνθήκες, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως στηριζόμενος στην εσφαλμένη προκείμενη ότι το ΚΓΦΠ έφερε εν προκειμένω το βάρος αποδείξεως δυνάμει των άρθρων 76 και 81 του κανονισμού.

134 Εν πάση περιπτώσει, από τις διατάξεις του κανονισμού των οποίων προβάλλεται παράβαση δεν προκύπτει ότι η διαδικασία ενώπιον του ΚΓΦΠ έχει αμιγώς ανακριτικό χαρακτήρα. Ειδικότερα, η «αρχή της αυτεπάγγελτης εξετάσεως» που διατυπώνεται, όσον αφορά την τεχνική εξέταση, στην πρώτη περίοδο του άρθρου 76 του κανονισμού, πρέπει να συμβιβάζεται με τον κανόνα, ο οποίος διατυπώνεται στη δεύτερη περίοδο του ίδιου άρθρου, κατά τον οποίο το ΚΓΦΠ δεν λαμβάνει υπόψη του γεγονότα ή αποδεικτικά στοιχεία που δεν υποβλήθηκαν εντός της προθεσμίας που έθεσε το ΚΓΦΠ. Απόκειται έτσι στους διαδίκους της διαδικασίας ενώπιον του ΚΓΦΠ να επικαλεσθούν εγκαίρως τα πραγματικά περιστατικά των οποίων επιθυμούν τη διαπίστωση από το ΚΓΦΠ, προσκομίζοντας τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία επιθυμούν να ληφθούν υπόψη προς τεκμηρίωση αυτών των πραγματικών περιστατικών.

135 Κατά το μέτρο επομένως που οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμογή στη διαδικασία προσφυγής κατ' αποφάσεως του ΚΓΦΠ που ελήφθη δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού, με την οποία το ΚΓΦΠ αρνείται να ανακαλέσει το κοινοτικό δικαίωμα το οποίο παραχωρήθηκε για φυτική ποικιλία, απόκειται στον διάδικο που ζητεί την εν λόγω ανάκληση να επικαλεσθεί τα πραγματικά περιστατικά και να παρουσιάσει τα στοιχεία τα οποία, κατά τη γνώμη του, αποδεικνύουν ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του εν λόγω άρθρου 20 του κανονισμού (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιουνίου 2010, C-413/08 P, Lafarge κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. I-5361, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Όταν το ΚΓΦΠ δεν συμμερίζεται την προσέγγισή του, ο διάδικος αυτός φέρει το βάρος τουλάχιστον της προσκομίσεως συγκεκριμένων και τεκμηριωμένων στοιχείων προς στήριξη των όσων προβάλλει. Ενδεχομένως, τα πράγματα και οι αποδείξεις που επικαλείται κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να είναι ικανά να υποχρεώσουν την άλλη πλευρά να παράσχει μια εξήγηση ή αιτιολογία, ελλείψει της οποίας το τμήμα προσφυγών επιτρέπεται να συναγάγει ότι τηρήθηκαν οι κανόνες περί του βάρους αποδείξεως (βλ., κατ' αναλογίαν, προπαρατεθείσα απόφαση Lafarge κατά Επιτροπής, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εξάλλου, το τμήμα προσφυγών έχει την υποχρέωση να εξετάζει με προσοχή και αμεροληψία όλα τα κρίσιμα στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως, μεριμνώντας για την τήρηση των γενικών αρχών του δικαίου και των δικονομικών κανόνων που ισχύουν όσον αφορά το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων.

136 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων μέμφεται κατ' ουσίαν το τμήμα προσφυγών ότι στηρίχθηκε αποκλειστικά στην προβληθείσα από το ΚΓΦΠ και από τον παρεμβαίνοντα εκδοχή των γεγονότων, χωρίς να διεξαγάγει αποδείξεις βάσει των αποδεικτικών μέσων που πρότεινε ο προσφεύγων ούτε να εκτιμήσει τα ως άνω αποδεικτικά μέσα και, ιδίως, χωρίς να δεχθεί το αίτημά του για διεξαγωγή αποδείξεων με βάση, εν προκειμένω, πραγματογνωμοσύνη που θα προσδιόριζε ιδίως το αποτέλεσμα των ρυθμιστών αναπτύξεως, αίτημα το οποίο είχε υποβάλει δύο φορές κατά τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας (βλ. σκέψεις 72 και 74 ανωτέρω) και το οποίο επανέλαβε κατά την ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

137 Συναφώς όμως, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εφαρμόσει κατ' αναλογίαν στο τμήμα προσφυγών του ΚΓΦΠ, το οποίο αποτελεί οιονεί δικαστήριο, τη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία αίτημα διαδίκου περί διεξαγωγής αποδείξεων μπορεί να γίνει δεκτό, μόνον αν περιέχει αρχή αποδείξεως επαρκή για να δικαιολογήσει διάταξη περί διεξαγωγής των αποδείξεων αυτών (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1966, 51/65, ILFO κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 259).

138 Ο προσφεύγων όμως ουδέποτε προέβαλε, ούτε κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον του ΚΓΦΠ ούτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του τμήματος προσφυγών, έστω και το ελάχιστο αποδεικτικό στοιχείο ή και την ελάχιστη ένδειξη (όπως μια επί τούτω επιστημονική μελέτη, απόσπασμα ειδικής δημοσιεύσεως, πραγματογνωμοσύνη καταρτισθείσα κατ' αίτησή του, ή ακόμη και απλή βεβαίωση ειδικού στη βοτανολογία ή στη φυτοκομία) ικανή να αποτελέσει αρχή αποδείξεως της θέσεώς του, την οποία πολλάκις επανέλαβε, αλλά ουδέποτε απέδειξε, και η οποία αντικρούεται από όλους τους λοιπούς μετασχόντες στη διαδικασία, περιλαμβανομένου του Bundessortenamt και της αρμόδιας επιτροπής του ΚΓΦΠ, ότι η εφαρμογή μηχανικών και χημικών μέσων ή ο πολλαπλασιασμός με μοσχεύματα όπως οι πραγματοποιηθέντες εν προκειμένω είχαν την ικανότητα να νοθεύσουν την τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY το 1997.

139 Περαιτέρω, το τμήμα προσφυγών συμφώνησε μεν πράγματι, εν τέλει, με την επιχειρηματολογία των άλλων διαδίκων, πλην όμως δεν έπραξε τούτο «μονόπλευρα και χωρίς επαλήθευση», όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, αλλά στηριζόμενο στις δικές του γνώσεις και στη δική του πείρα στον τομέα της βοτανολογίας και αφού είχε εξετάσει ιδίως το ζήτημα αν ήταν ακόμη δυνατόν να περιγραφεί η LEMON SYMPHONY το 2005 χρησιμοποιώντας τις κατευθυντήριες αρχές εξετάσεως TG/176/3 που ίσχυαν το 1997 και εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους σκόπευε να δεχθεί

μάλλον τη θέση του ΚΓΦΠ παρά εκείνη του προσφεύγοντος, όπως προκύπτει, ιδίως, από την παράγραφο 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συναφώς, ο προσφεύγων δεν προβάλλει παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

140 Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν αποδεικνύεται επαρκώς κατά νόμον η προβαλλόμενη παράβαση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως και περί διεξαγωγής των αποδείξεων.

141 Διαπιστώνεται αντιθέτως ότι, υπό το προκάλυμμα αυτής της προβαλλόμενης παραβάσεως και αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει, ο προσφεύγων επιδιώκει στην πραγματικότητα να εξασφαλίσει από το Γενικό Δικαστήριο μια νέα εκτίμηση των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων.

142 Πρέπει επομένως να γίνει συναφώς διάκριση αναλόγως του αν η διαπίστωση και εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών αποτελούν ή όχι προϊόν σύνθετων εκτιμήσεων που εμπίπτουν στον τομέα της βοτανολογίας ή της γενετικής και προϋποθέτουν πείρα ή ιδιαίτερες επιστημονικές ή τεχνικές γνώσεις.

143 Ειδικότερα, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο έλεγχος που διενεργείται από το Γενικό Δικαστήριο επ' αυτής της διαπιστώσεως και εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών είναι ο έλεγχος της πρόδηλης πλάνης [απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Νοεμβρίου 2008, T-187/06, Schräder κατά ΚΓΦΠ (SUMCOL 01), Συλλογή 2008, σ. II-3151, σκέψεις 59 έως 63, η οποία κατ' ουσίαν επικυρώθηκε, κατόπιν αναιρέσεως, με την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Απριλίου 2010, C-38/09 P, Schräder κατά ΚΓΦΠ, Συλλογή 2010, σ. I-3209, σκέψη 77]. Τέτοια είναι η περίπτωση, παραδείγματος χάριν, της εκτιμήσεως του διακριτού μιας ποικιλίας, βάσει των κριτηρίων του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού.

144 Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, αντιθέτως, εφόσον πρόκειται για εκτιμήσεις πραγματικών περιστατικών χωρίς ιδιαίτερη επιστημονική ή τεχνική δυσχέρεια, από την εν λόγω νομολογία προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο προβαίνει σε ολοκληρωμένο ή πλήρη έλεγχο νομιμότητας (προπαρατεθείσα απόφαση SUMCOL 01, σκέψη 65, και προπαρατεθείσα απόφαση Schräder κατά ΚΓΦΠ, σκέψη 77).

145 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων μέμφεται καταρχάς το τμήμα προσφυγών ότι δεν εξέτασε σε ποιο φυτικό υλικό είχε εν τέλει διενεργηθεί, από τον Ιούλιο του 1997, η τεχνική εξέταση. Η διερεύνηση αυτού του καθαρά πραγματικού ζητήματος δεν απαιτεί πείρα ή ιδιαίτερες επιστημονικές γνώσεις και δεν εμφανίζει δυσχέρεια που να δικαιολογεί τον περιορισμό της εκτάσεως του δικαστικού ελέγχου.

146 Σε απάντηση της αιτιάσεως αυτής του προσφεύγοντος, αρκεί πάντως η παρατήρηση ότι, εφόσον το τμήμα προσφυγών επισήμανε, στην παράγραφο 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «αποτελεί συνήθη πρακτική να πολλαπλασιάζονται με μοσχεύματα όλες οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται ταυτοχρόνως προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι το σύνολο του υλικού έχει την ίδια βιολογική ηλικία», διαπίστωσε, εμμέσως πλην σαφώς, ότι αυτό είχε συμβεί και στην προκειμένη περίπτωση.

147 Η διαπίστωση όμως αυτή όχι μόνο συμφωνεί με τα αντικειμενικά δεδομένα της υποθέσεως, τα οποία προκύπτουν από τη δικογραφία, αλλά επιπλέον η ορθότητά της επιβεβαιώνεται τόσο από το γράμμα του χειρόγραφου σημειώματος της 30ής Ιανουαρίου 1997, που παρατίθεται στη σκέψη 11 ανωτέρω, «[τ]ο Bundessortenamt πήρε μοσχεύματα, αναμονή, ΤΚ 30/01/97», δεδομένου ότι τα στοιχεία ΤΚ ήταν τα αρχικά του αρμόδιου υπαλλήλου του Bundessortenamt κατά την εποχή της τεχνικής εξετάσεως, όσο και από το γεγονός ότι η τεχνική εξέταση δεν διενεργήθηκε παρά πολλούς μήνες αργότερα, τον Ιούλιο ή τον Αύγουστο του 1997. Περαιτέρω, δεν διαψεύδεται από τις δηλώσεις της A. Menne κατά την ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών, δεδομένου ότι η A. Menne δήλωσε απλώς ότι δεν θυμόταν πλέον αν η τεχνική εξέταση διενεργήθηκε στα φυτά που απεστάλησαν από τον παρεμβαίνοντα ή σε μοσχεύματα που ελήφθησαν από τα εν λόγω φυτά.

148 Κατά της εν λόγω διαπιστώσεως ο προσφεύγων προβάλλει ακόμη την αντίρρηση ότι, σε περίπτωση που είχαν ληφθεί μοσχεύματα από τα φυτά τα οποία είχε προσκομίσει ο παρεμβαίνων τον Ιανουάριο του 1997, τα φυτά που προήλθαν από τα μοσχεύματα αυτά δεν μπορούσαν, κατά το χρονικό σημείο του προσδιορισμού των χαρακτηριστικών τον Αύγουστο του 1997, να ευρίσκονται σε στάδιο της καλλιέργειας παρόμοιο προς εκείνο των φυτών συγκρίσεως που καλλιεργούνταν προς επιθεώρηση, τα οποία τέθηκαν στη διάθεση του Bundessortenamt τον Δεκέμβριο του 1996. Ειδικότερα, στηριζόμενο σε ίδια πείρα, το τμήμα προσφυγών παρατήρησε ότι η πρακτική του πολλαπλασιασμού με μοσχεύματα, την οποία χαρακτήρισε ως «συνήθη», εφαρμόζεται σε όλες τις ποικιλίες που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της τεχνικής εξετάσεως, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι το σύνολο του υλικού έχει την ίδια βιολογική ηλικία.

149 Πρόκειται για διαπίστωση γεγονότος το οποίο το τμήμα προσφυγών θεωρεί ως κοινώς γνωστό. Κατά τη νομολογία όμως του Δικαστηρίου στις διαφορές με αντικείμενο κοινοτικά σήματα, τα όργανα του ΓΕΕΑ δεν υποχρεούνται να αποδεικνύουν, στις αποφάσεις τους, την ορθότητα κοινώς γνωστών γεγονότων. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η διαπίστωση, από το Γενικό Δικαστήριο, του πασίδηλου ή όχι χαρακτήρα των πραγματικών περιστατικών επί των οποίων το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ στήριξε την απόφασή του συνιστά πραγματική εκτίμηση η οποία, εκτός από την περίπτωση παραμορφώσεως, εκφεύγει του ελέγχου του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της αναιρέσεως (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Απριλίου 2007, C-273/05 P, ΓΕΕΑ κατά Celltech, Συλλογή 2007, σ. I-2883, σκέψεις 39 και 45 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· βλ. διάταξη του Δικαστηρίου της 3ης Ιουνίου 2009, C-394/08 P, Zipcar κατά ΓΕΕΑ, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εφαρμόσει κατ' αναλογίαν τις νομολογιακές αυτές κρίσεις του Δικαστηρίου, τη μεν πρώτη στα όργανα του ΚΓΦΠ, τη δε δεύτερη στον δικαστικό έλεγχο τον οποίο ασκεί το Γενικό Δικαστήριο στις αποφάσεις των οργάνων αυτών.

150 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων αρκέστηκε να αμφισβητήσει τη διαπίστωση του τμήματος προσφυγών περί της συνήθους πρακτικής του πολλαπλασιασμού με μοσχεύματα, καθώς και την εφαρμογή της στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς να παρουσιάσει την ελάχιστη σχετική ένδειξη ή αποδεικτικό στοιχείο. Υπ' αυτές τις συνθήκες, πρέπει να επικυρωθεί, ελλείψει αποδείξεως περί του αντιθέτου, η εν λόγω διαπίστωση ενός κοινώς γνωστού γεγονότος.

151 Η πρώτη αιτίαση του προσφεύγοντος πρέπει επομένως να απορριφθεί ως αβάσιμη, με επικύρωση αντιθέτως της διαπιστώσεως του τμήματος προσφυγών ότι η τεχνική εξέταση του 1997 διενεργήθηκε σε μοσχεύματα ληφθέντα από τα φυτά που απεστάλησαν από τον παρεμβαίνοντα.

152 Υπ' αυτές τις συνθήκες, παρέλκει η εξέταση της δεύτερης αιτιάσεως του προσφεύγοντος, με την οποία προσάπτει στο τμήμα προσφυγών ότι προέβη σε διαπιστώσεις ανακόλουθες και μη στηριζόμενες σε αποδείξεις όσον αφορά την υποτιθέμενη έλλειψη αποτελέσματος, εν προκειμένω, της εφαρμογής ρυθμιστών αναπτύξεως στα φυτά. Ειδικότερα, η αιτίαση αυτή διατυπώθηκε μόνο «κατά το μέτρο που η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το τμήμα προσφυγών πίστευε και αυτό ότι η τεχνική εξέταση του 1997 είχε διενεργηθεί σε φυτά στα οποία είχαν εφαρμοσθεί χημικά και μηχανικά μέσα», και όχι σε μοσχεύματα ληφθέντα από τα ως άνω φυτά. Από τα ανωτέρω όμως προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών απέκλεισε μια τέτοια υπόθεση περί των πραγματικών περιστατικών.

153 Εν πάση περιπτώσει, οι σχετικές διαπιστώσεις στις οποίες προέβη επαλλήλως το τμήμα προσφυγών, στην παράγραφο 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στηρίζονται σε σύνθετες εκτιμήσεις επιστημονικού ή τεχνικού χαρακτήρα, ως προς τις οποίες ο δικαστικός έλεγχος πρέπει να περιορίζεται στον έλεγχο της πρόδηλης πλάνης.

154 Δεδομένης όμως της ευρείας διακριτικής ευχέρειας την οποία διαθέτει το ΚΓΦΠ όσον αφορά τις σύνθετες εκτιμήσεις βοτανολογικής φύσεως, τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος δεν καταδεικνύουν την ύπαρξη πρόδηλης πλάνης η οποία βαρύνει τις εν λόγω διαπιστώσεις και εκτιμήσεις.

155 Έτσι, όσον αφορά ειδικότερα το ζήτημα της εφαρμογής χημικών ουσιών, επισημαίνεται ότι το τμήμα προσφυγών, το οποίο, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, απαρτίζεται από μέλη που διαθέτουν τεχνική και νομική κατάρτιση, όταν ανέφερε, στην παράγραφο 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το είδος ρυθμιστή αναπτύξεως που χρησιμοποιείται κατά τον πολλαπλασιασμό συνήθως δεν έχει διαρκές αποτέλεσμα δεδομένου ότι ο μετέπειτα έλεγχος της αναπτύξεως του φυτού απαιτεί πρόσθετο ψεκασμό με ρυθμιστές αναπτύξεως, βάσισε την εκτίμηση αυτή όχι μόνο στις πληροφορίες που παρέσχε ο παρεμβαίνων, τις οποίες το τμήμα προσφυγών χαρακτήρισε ως «πειστικές» και κατά τις οποίες ρυθμιστές αναπτύξεως δεν χρησιμοποιούνται παρά μόνον κατά την εναρκτήρια φάση και τα αποτελέσματά τους εξαλείφονται μετά από τέσσερις έως έξι εβδομάδες, αλλά και στην πρακτική πείρα και στην τεχνική εμπειρία των μελών του.

156 Κατά το μέτρο που ο προσφεύγων επιθυμεί να αμφισβητήσει την πραγματική αυτή εκτίμηση, φέρει το βάρος να προσκομίσει συγκεκριμένα και τεκμηριωμένα στοιχεία που να αποδεικνύουν την πρόδηλη ανακρίβειά της υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως.

157 Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει όμως ότι ο προσφεύγων δεν προσκόμισε, ούτε σε κάποιο στάδιο των τεσσάρων διαδικασιών τις οποίες κίνησε ενώπιον του ΚΓΦΠ και του τμήματός του προσφυγών, ούτε κατά τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ούτε, απ' ό,τι φαίνεται, κατά τις διαδικασίες ενώπιον του Landgericht Düsseldorf, του Oberlandesgericht Düsseldorf και του Bundesgerichtshof, οποιαδήποτε ένδειξη ή αποδεικτικό στοιχείο ικανό να στηρίξει τα όσα υποστηρίζει, ιδίως όσον αφορά το διαρκές αποτέλεσμα των ρυθμιστών αναπτύξεως.

158 Όσον αφορά τα λοιπά επιχειρήματα του προσφεύγοντος, με τα οποία προσάπτει στο τμήμα προσφυγών ότι δεν απάντησε στις επικρίσεις του περί αναξιοπιστίας της διεξαχθείσας το 1997 τεχνικής εξετάσεως της LEMON SYMPHONY, τις οποίες διατύπωσε με βάση την εξέλιξη που έχει σημειωθεί στην τεχνική περιγραφή της ως άνω ποικιλίας από το 2001, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή, δεδομένου ότι, αφενός, έχει γίνει δεκτό ότι αυτή η τεχνική εξέταση είχε εν πάση περιπτώσει διενεργηθεί σε κατάλληλο φυτικό υλικό, ήτοι στα μοσχεύματα που ελήφθησαν από τα φυτά τα οποία είχε αποστείλει στο Bundessortenamt ο παρεμβαίνων, και, αφετέρου, ο προσφεύγων δεν κατονόμασε καμία άλλη φυτική ποικιλία από την οποία δεν διακρινόταν σαφώς η LEMON SYMPHONY το 1997, έστω και περιγραφόμενη ως έχουσα «ημιόρθιο έως οριζόντιο» τρόπο αναπτύξεως των στελεχών. Η εκτίμηση αυτή συμπίπτει με την κύρια επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων σε απάντηση του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως.

159 Υπ' αυτές τις συνθήκες, ειδικότερα, έστω και αν υποτεθεί ότι, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, η τεχνική εξέταση του 1997 κατέληξε σε εσφαλμένο συμπέρασμα όσον αφορά τον βαθμό εκδηλώσεως που δόθηκε ως προς το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών» και η LEMON SYMPHONY έπρεπε να είχε καταταγεί από το 1997, όσον αφορά το χαρακτηριστικό αυτό, σε άλλο βαθμό εκδηλώσεως από εκείνον στον οποίο την κατέταξε η έκθεση εξετάσεως του Bundessortenamt του ίδιου έτους, τούτο ουδόλως επηρέασε την εκτίμηση του διακριτού της ως άνω ποικιλίας, κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού, εφόσον η εκτίμηση αυτή δεν βασίστηκε αποκλειστικά, ή μάλλον δεν βασίστηκε καθόλου, στο εν λόγω χαρακτηριστικό.

160 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, αφενός, ότι η αναπροσαρμοσμένη περιγραφή της LEMON SYMPHONY του 2006 δεν διαφέρει από την αρχική περιγραφή του 1997 παρά μόνο σε ό,τι αφορά το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών», για το οποίο ο απονεμηθείς βαθμός εκδηλώσεως μετατοπίσθηκε από «όρθιος» (βλ. σκέψη 12 ανωτέρω) σε «ημιόρθιο έως οριζόντιο» (βλ. σκέψη 25 ανωτέρω).

161 Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, αφετέρου, ότι ο προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι η μεταβολή αυτή συνεπαγόταν ότι τα κριτήρια DUS δεν πληρούνταν το 1997. Εξ αυτού συνάγεται ότι, ακόμη και αν η LEMON SYMPHONY είχε εξαρχής περιγραφεί ως έχουσα «ημιόρθιο έως οριζόντιο» βαθμό εκδηλώσεως για το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών», θα είχε χορηγηθεί γι' αυτήν κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας.

162 Ο προσφεύγων υποστήριξε μεν, κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών, ότι αν η εξέταση της SUMOST 01 είχε διενεργηθεί χρησιμοποιώντας για τη συγκριτική εξέταση την αρχική περιγραφή της LEMON SYMPHONY, οι δύο αυτές ποικιλίες θα είχαν θεωρηθεί ως σαφώς διακριτές μεταξύ τους (βλ. προσβαλλόμενη απόφαση Α 007/2007, σ. 2). Εντούτοις, η άποψη αυτή απορρίφθηκε ρητώς από το τμήμα προσφυγών, το οποίο επισήμανε στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι «[η] διαδικασία εξετάσεως δεν θα είχε άλλη εξέλιξη αν το γραφείο δεν είχε αμέσως προσαρμόσει και καταχωρίσει την περιγραφή της ποικιλίας [...]» [The test procedure would not have taken a different course if the Office had not immediately adapted and registered the variety description…] Εξάλλου, ο προσφεύγων δεν αμφισβήτησε ειδικώς την εκτίμηση αυτή στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής.

163 Εν πάση περιπτώσει, τα τεχνικής φύσεως επιχειρήματα του προσφεύγοντος δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν, δεδομένων των επίσης τεχνικής φύσεως σκέψεων που διατυπώνονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, οι οποίες υποβάλλονται σε οριακό έλεγχο, και δεδομένων των επιχειρημάτων με τα οποία απαντούν το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων.

164 Ειδικότερα, το γεγονός ότι το φυτικό υλικό που απεστάλη από τον παρεμβαίνοντα στο Bundessortenamt δεν ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις που είχαν τεθεί από το ως άνω γραφείο, με την επιστολή του της 6ης Νοεμβρίου 1996, δεν έχει καθοριστική σημασία. Ειδικότερα, το εν λόγω γραφείο ανέφερε ότι υπήρχε κίνδυνος να θιγεί η τεχνική εξέταση, αλλά όχι ότι είχε καταστεί ανέφικτη. Όπως επισημαίνει ορθώς ο παρεμβαίνων, η αρμόδια εθνική υπηρεσία έχει τη διακριτική ευχέρεια να ελέγξει και να κρίνει, κατά τη διάρκεια της τεχνικής εξετάσεως, αν το αποσταλέν φυτικό υλικό είναι πράγματι ακατάλληλο ή αν, όπως εν προκειμένω, η τεχνική του πολλαπλασιασμού με μοσχεύματα επιτρέπει την αντιστάθμιση των ελαττωμάτων από τα οποία έπασχε αρχικά.

165 Κατά τα λοιπά, το μόνο επίδικο ζήτημα που καταρχήν υπόκειται στον πλήρη δικαστικό έλεγχο του Γενικού Δικαστηρίου είναι, όπως επισημαίνει ορθώς ο προσφεύγων, το κατά πόσον οι βαθμοί εκδηλώσεως που μπορούν να απονέμονται για το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών» πρέπει να καθορίζονται βάσει σχετικών ή απόλυτων κριτηρίων. Ειδικότερα, για το ζήτημα αυτό απαιτούνται μάλλον γλωσσικές παρά βοτανολογικές γνώσεις.

166 Εντούτοις, στο πλαίσιο της ασκήσεως του ελέγχου αυτού, διαπιστώνεται ότι, σε αντίθεση προς ό,τι υποστηρίζει ο προσφεύγων, το χαρακτηριστικό «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών», του οποίου οι βαθμοί εκδηλώσεως, κατά τις κατευθυντήριες αρχές εξετάσεως, κλιμακώνονται από «όρθιος» έως «κυρτός», παρεμβαλλομένου του «ημιόρθιου» και του «οριζόντιου» καθώς και ενδιάμεσων διαβαθμίσεων, δεν είναι, πλην ακραίων περιπτώσεων, «απόλυτο» χαρακτηριστικό δυνάμενο να καθορισθεί κατ' αυστηρά αντικειμενικό τρόπο με μέτρο μόνο τη γωνία κλίσεως των στελεχών, αλλά χαρακτηριστικό το οποίο, λόγω της συγκεκριμένης εκδηλώσεώς του, μπορεί, ενδεχομένως, να αποτελέσει αντικείμενο σχετικής συγκριτικής εκτιμήσεως μεταξύ ποικιλιών του ίδιου είδους, όπως προκύπτει σαφώς από το έγγραφο του Bundessortenamt της 18ης Μαΐου 2005 το οποίο έχει επισυναφθεί ως παράρτημα Α 27 στο δικόγραφο της προσφυγής στην υπόθεση Τ-177/08.

167 Κατά το Bundessortenamt όμως, η κατάταξη της LEMON SYMPHONY το 1997, όσον αφορά την περιγραφή του χαρακτηριστικού «Τρόπος αναπτύξεως των στελεχών», στον βαθμό εκδηλώσεως «όρθιος» είναι απόρροια της συγκρίσεως της ως άνω ποικιλίας με τις ποικιλίες αναφοράς που καλλιεργούνταν προς επιθεώρηση και της διαπιστώσεως ότι η LEMON SYMPHONY ήταν «η πλέον όρθια» μεταξύ των ποικιλιών που είχαν αποτελέσει αντικείμενο τέτοιας καλλιέργειας κατά τη διάρκεια του έτους εκείνου. Κατόπιν, ο πολλαπλασιασμός του αριθμού ποικιλιών του είδους *Ostespermum ecklonis* και η τροποποίηση των κατευθυντηρίων αρχών εξετάσεως οδήγησαν το Bundessortenamt στο να προτείνει προσαρμογή της περιγραφής αυτής με την αναγραφή του βαθμού εκδηλώσεως «ημιόρθιος έως οριζόντιος». Η LEMON SYMPHONY παρέμεινε όμως πράγματι ως είχε μεταξύ 1997 και 2005. Δεν πρόκειται για ουσιαστική μεταβολή της περιγραφής η οποία αφορά την ταυτότητα της ποικιλίας, αλλά για μεταβολή μόνο των αρχικώς επιλεγέντων όρων, η οποία δεν αλλάζει την ταυτότητα της ποικιλίας, αλλά επιτρέπει απλώς την καλύτερη περιγραφή της, ιδίως οριοθετώντας τη σε σχέση με άλλες ποικιλίες του είδους.

168 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι η δικαιολόγηση αυτή είναι αρκούντως λεπτομερής και πειστική ώστε να μην κλονίζεται από την απόπειρα αντικρούσεως την οποία συνιστά η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος.

169 Άλλωστε, οι φωτογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν τόσο ενώπιον των γερμανικών πολιτικών δικαστηρίων όσο και κατά τη διαδικασία ενώπιον του ΚΓΦΠ (βλ. σκέψη 28 ανωτέρω) επιβεβαιώνουν, τουλάχιστον υπό το πρίσμα ενός μη ειδήμονα παρατηρητή, ότι ο τρόπος αναπτύξεως των στελεχών της LEMON SYMPHONY δεν μεταβλήθηκε σημαντικά μεταξύ 1997 και 2005.

170 Βάσει όλων των ανωτέρω σκέψεων, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει αβάσιμος και εν μέρει αλυσιτελής.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 20 και 7 του κανονισμού

– Επιχειρήματα των διαδίκων

171 Ο προσφεύγων μέμφεται το τμήμα προσφυγών διότι απέρριψε την προσφυγή του αποκλειστικώς με την αιτιολογία, η οποία διατυπώνεται στην παράγραφο 7 της προσβαλλομένης αποφάσεως (σ. 9), ότι δεν «κατονόμασε ούτε μία ποικιλία η οποία, κατά τον χρόνο της αιτήσεως, δεν διακρινόταν από τη LEMON SYMPHONY, πράγμα που αποτελεί όμως ακριβώς την απαίτηση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού». Το τμήμα προσφυγών αγνόησε κατ' αυτόν τον τρόπο την έκταση εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 7 και 20 του κανονισμού.

172 Δεδομένου ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 20, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού, επιβάλλεται, κατά τον προσφεύγοντα, να ληφθεί ως βάση η προστατευόμενη ποικιλία υπό τη μορφή που καθορίζεται στην επίσημη περιγραφή της, θα έπρεπε να κηρυχθεί η εξυπαρχής ανάκληση του δικαιώματος εφόσον και κατά το μέτρο που το ΚΓΦΠ διαπίστωνε ότι η προστατευόμενη ποικιλία δεν περιγράφηκε με εκδήλωση χαρακτηριστικών που απέρρεαν από τον γονότυπο της ποικιλίας, αλλά που οφείλονταν στην εφαρμογή χημικών ή μηχανικών μέσων. Θα αποδεικνυόταν επομένως ότι η αρχικώς περιγραφείσα ποικιλία ουδέποτε υπήρξε. Αυτό ακριβώς συμβαίνει εν προκειμένω.

173 Το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων αντικρούουν την επιχειρηματολογία αυτή.

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

174 Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως θεμελιώνεται στην παραδοχή ότι το 1997 η ποικιλία LEMON SYMPHONY «δεν περιγράφηκε με εκδήλωση χαρακτηριστικών που απέρρεαν από τον γονότυπο της ποικιλίας, αλλά που οφείλονταν στην εφαρμογή χημικών ή μηχανικών μέσων».

175 Δεδομένου ότι η ως άνω παραδοχή απορρίφθηκε ως μη έχουσα έρεισμα στα πραγματικά περιστατικά στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει και αυτός να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 75 του κανονισμού

– Επιχειρήματα των διαδίκων

176 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών στήριξε την απόφασή του σε αιτιολογίες επί των οποίων δεν μπόρεσε να εκφράσει τις απόψεις του, προφορικώς ή εγγράφως, πριν την έκδοσή της. Προσθέτει ότι οι δικονομικές αυτές πλημμέλειες είχαν αποφασιστική σημασία για την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών.

177 Πρόκειται, ειδικότερα, για αιτιολογίες που αφορούν την υποτιθέμενη «συνήθη πρακτική» της χρήσεως μοσχευμάτων για τους σκοπούς της συγκριτικής εξετάσεως, το υποτιθέμενο μη διαρκές αποτέλεσμα του είδους ρυθμιστή αναπτύξεως που χρησιμοποιήθηκε κατά τον πολλαπλασιασμό του υλικού της LEMON SYMPHONY για τους σκοπούς της τεχνικής εξετάσεως, τη διαπίστωση ότι από την ιαπωνική έκθεση η οποία περιλαμβάνεται στη δικογραφία προκύπτει ότι οι ποικιλίες αναφοράς που χρησιμοποιήθηκαν ανήκαν στο γένος *Dimorphoteca* και τη διαπίστωση ότι, το 1997, το Bundessortenamt δεν ήταν σε θέση να εξεύρει ποικιλίες αναφοράς με τις οποίες μπορούσε να συγκριθεί η εν λόγω ποικιλία.

178 Το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων αντικρούουν την επιχειρηματολογία αυτή.

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

179 Κατά το άρθρο 75 του κανονισμού, οι αποφάσεις του ΚΓΦΠ συνοδεύονται από το σκεπτικό στο οποίο στηρίζονται, το δε σκεπτικό βασίζεται μόνο σε λόγους και αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους προφορικώς ή γραπτώς.

180 Ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης την εφαρμογή της οποίας από το ΚΓΦΠ επιδιώκει να εξασφαλίσει το άρθρο 75 του κανονισμού, προϋποθέτει, κατά κανόνα, ότι οι διάδικοι μπόρεσαν να λάβουν θέση επί των πραγματικών περιστατικών και των εγγράφων επί των οποίων πρόκειται να στηριχθεί η δικαστική απόφαση, καθώς και ότι μπόρεσαν να συζητήσουν επί των αποδεικτικών στοιχείων και επί των υποβληθεισών ενώπιον του δικαστή παρατηρήσεων, όπως επίσης επί των λόγων επί των οποίων ο δικαστής πρόκειται να στηρίξει την απόφασή του. Για να τηρηθούν οι σχετικές με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη επιταγές, πρέπει οι διάδικοι να μπορούν να συζητήσουν τόσο τα πραγματικά όσο και τα νομικά στοιχεία που έχουν αποφασιστική σημασία για την έκβαση της δίκης (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 2009, C-197/09 RX-II, M κατά ΕΜΕΑ, Συλλογή 2009, σ. I-12033, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

181 Με άλλα λόγια, το δικαίωμα αυτό πρέπει να γίνει αντιληπτό ως διασφαλίζον ότι οι διάδικοι δεν βρίσκονται αντιμέτωποι με τελείως απροσδόκητες δικαστικές αποφάσεις. Τούτο δεν σημαίνει όμως ότι ο δικαστής οφείλει να παράσχει στους διαδίκους το δικαίωμα να ακουστούν επί κάθε σημείου της νομικής του εκτιμήσεως πριν από την έκδοση της αποφάσεώς του (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Μαΐου 2010, Τ-491/08 P, Bui Van κατά Επιτροπής, σκέψη 85).

182 Ως προς την αιτιολογία που αφορά τη «συνήθη πρακτική» της χρήσεως μοσχευμάτων για τους σκοπούς της συγκριτικής εξετάσεως, εκτέθηκε, στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ότι άπτεται της διαπιστώσεως ενός κοινώς γνωστού γεγονότος. Εφόσον τα όργανα του ΚΓΦΠ δεν υποχρεούνται να αποδείξουν, στις αποφάσεις τους, την ορθότητα των γεγονότων αυτών, τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος δεν είναι δυνατόν να θίγησαν απλώς και μόνο λόγω της διαπιστώσεως αυτής, έστω και αν ως προς το ζήτημα αυτό δεν υπήρξε αντιπαράθεση απόψεων ούτε εγγράφως ούτε κατά την ακρόαση ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

183 Εν πάση περιπτώσει, ο προσφεύγων στερείται αξιοπιστίας όταν διατείνεται ότι δεν γνωρίζει την ύπαρξη τέτοιας πρακτικής, την οποία αναγνωρίζουν ως υφιστάμενη τόσο το ΚΓΦΠ όσο και ο παρεμβαίνων. Έτσι, τόσο στην προσφυγή του κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος ανακλήσεως, την οποία υπέβαλε ενώπιον του τμήματος προσφυγών στις 19 Οκτωβρίου 2007, όσο και στο συμπληρωματικό υπόμνημά του της 12ης Ιανουαρίου 2009, είχε κάνει ο ίδιος λόγο για τη δυνατότητα τα φυτά που απεστάλησαν από τον παρεμβαίνοντα να είχαν πολλαπλασιαστεί με μοσχεύματα και να χρησιμοποιήθηκαν τα μοσχεύματα αυτά εν συνεχεία κατά την τεχνική εξέταση (βλ. σκέψεις 72 και 74 ανωτέρω).

184 Κατά τα λοιπά, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως είναι αλυσιτελής, κατά το μέτρο που βάλλει κατά των λοιπών αιτιολογιών της προσβαλλομένης αποφάσεως στις οποίες αναφέρεται ο προσφεύγων. Ειδικότερα, οι λοιπές αυτές αιτιολογίες διατυπώνονται επαλλήλως στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του

τμήματος προσφυγών, όπως προκύπτει από την εξέταση του πρώτου λόγου ακυρώσεως. Συνεπώς, η προβαλλόμενη προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας όσον αφορά τη διατύπωση των αιτιολογιών αυτών, ακόμη και αν αποδεικνυόταν, δεν θα ήταν ικανή να επιφέρει την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

185 Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει επομένως να απορριφθεί ως εν μέρει αβάσιμος και εν μέρει αλυσιτελής.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 63, παράγραφοι 1 και 2, του εκτελεστικού κανονισμού

– Επιχειρήματα των διαδίκων

186 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, κατά την ακρόαση της 23ης Ιανουαρίου 2009 ενώπιον του τμήματος προσφυγών καθώς και στα πρακτικά της συζητήσεως αυτής (που έχουν επισυναφθεί ως παράρτημα Κ 12 στο δικόγραφο της προσφυγής), τα δικαιώματα που αντλεί από το άρθρο 63 του εκτελεστικού κανονισμού υπέστησαν «μαζική προσβολή». Σε κανένα από τους διαδίκους δεν έγινε μεγαλόφωνη ανάγνωση των πρακτικών και επομένως δεν εγκρίθηκαν από κανένα διάδικο. Επιπλέον, τα πρακτικά περιέχουν διάφορες ανακρίβειες. Οι δηλώσεις των μετεχόντων στη διαδικασία, και ιδίως οι δηλώσεις της A. Menne, που ήταν ευνοϊκές για τον προσφεύγοντα, δεν περιελήφθησαν στα πρακτικά, πράγμα που δυσχεραίνει κατά πολύ την ενάσκηση των δικαιωμάτων του. Ο προσφεύγων παραπέμπει, κατά τα λοιπά, στο γράμμα του από 30 Μαρτίου 2009 υπομνήματός του προς το τμήμα προσφυγών, το οποίο επαναλαμβάνεται στη σκέψη 77 ανωτέρω.

187 Το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων αντικρούουν την επιχειρηματολογία αυτή.

188 Ειδικότερα, καθόσον ο παρεμβαίνων υποστήριξε ότι έγινε πράγματι ανάγνωση των πρακτικών, εφόσον ο πρόεδρος του τμήματος προσφυγών τα υπαγόρευσε, κατά τη διάρκεια της συνεδριάσεως, σε συσκευή ηχητικής εγγραφής, ο προσφεύγων αντιτείνει, βάσει της προσωπικής βεβαιώσεως του δικηγόρου του, ότι τα υποστηριζόμενα περί καταγραφής των πρακτικών της συνεδριάσεως και περί αναγνώσεώς τους στους διαδίκους είναι ψευδή. Προτείνει να αποδείξει τούτο μέσω της εξετάσεως ως μαρτύρων του προέδρου του τμήματος προσφυγών και του προέδρου του ΚΓΦΠ.

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

189 Κατά το άρθρο 63, παράγραφοι 1 και 2, του εκτελεστικού κανονισμού:

«1. Για τις προφορικές και τις αποδεικτικές διαδικασίες, συντάσσονται πρακτικά τα οποία περιέχουν τα ουσιώδη σημεία των εν λόγω διαδικασιών, τις νομικά ουσιώδεις δηλώσεις των διαδίκων, τις μαρτυρίες των διαδίκων, μαρτύρων ή πραγματογνωμόνων και τα αποτελέσματα κάθε αυτοψίας.

2. Τα πρακτικά της κατάθεσης ενός μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή διαδίκου αναγιγνώσκονται ενώπιόν του ή του διαβιβάζονται προς εξέταση. Στα πρακτικά γίνεται μνεία ότι εξεπληρώθη η τυπική αυτή διαδικασία και ότι το πρόσωπο που κατέθεσε τη μαρτυρία ενέκρινε τα πρακτικά. Εάν δεν τα εγκρίνει, λαμβάνονται υπό σημείωση οι αντιρρήσεις του.»

190 Έτσι, η πρώτιστη λειτουργία των πρακτικών της συνεδριάσεως (και της τυχόν αποδεικτικής διαδικασίας η οποία τη συνοδεύει), είτε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου είτε ενώπιον ενός οιονεί δικαστηρίου, όπως είναι το τμήμα προσφυγών του ΚΓΦΠ, είναι να περιέχουν τα «ουσιώδη» στοιχεία (άρθρο 63, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού) της προφορικής και της

αποδεικτικής διαδικασίας. Δεν πρόκειται επομένως σε καμία περίπτωση για μεταγραφή των όσων ελέχθησαν στη συνεδρίαση, ούτε καν για εξαντλητική έκθεση των λεχθέντων κατά τη συνεδρίαση αυτή, παραθέτουσα λεπτομερώς τις διεξαχθείσες σε αυτήν συζητήσεις.

191 Περαιτέρω, αποτελεί συνήθη πρακτική, ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης, οι «ουσιώδεις» δηλώσεις των διαδίκων, ήτοι αυτές που μπορεί να έχουν επίπτωση στην έκβαση της διαφοράς (όπως η παραίτηση από ένα αίτημα, η αποτίμηση μιας απαιτήσεως, η ομολογία ενός κρίσιμου πραγματικού περιστατικού ή η προβολή νέου επιχειρήματος ή πραγματικού περιστατικού) να σημειώνονται από τον γραμματέα στα πρακτικά της συνεδριάσεως είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατ' αίτηση του δικαστή ή ενός διαδίκου.

192 Υπό το πρίσμα αυτών των λίγων γενικού χαρακτήρα σκέψεων πρέπει να εξετασθούν οι διάφορες αιτιάσεις του προσφεύγοντος.

193 Όσον αφορά, πρώτον, την αιτίαση που αντλείται από μη ανάγνωση των πρακτικών και από μη έγκρισή τους, κατά συνέπεια, από τους διαδίκους, διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, δεν υπήρξε «κατάθεσ[η] ενός μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή διαδίκου», κατά την έννοια του άρθρου 63, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, οπότε παρείλκε η ανάγνωση των πρακτικών, καθώς και η έγκρισή τους από το «πρόσωπο που κατέθεσε τη μαρτυρία». Συνεπώς, τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος περί παραλείψεως των διατυπώσεων αυτών πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή.

194 Όσον αφορά, δεύτερον, την αιτίαση που αντλείται από «διάφορες ανακρίβειες που περιέχονται στα πρακτικά», η αιτίαση αυτή είναι εξαρχής απορριπτέα από τη στιγμή που ο προσφεύγων δεν προσδιορίζει τις ανακρίβειες αυτές. Κατά το μέτρο όμως που η αιτίαση αυτή συμπίπτει με τις αιτιάσεις οι οποίες διατυπώνονται στο έγγραφο του προσφεύγοντος προς το τμήμα προσφυγών της 30ής Μαρτίου 2009 και επαναλαμβάνονται στο δικόγραφο της προσφυγής στην υπόθεση Τ-242/09, γίνεται παραπομπή στη σκέψη 196 κατωτέρω.

195 Όσον αφορά, τρίτον, την αιτίαση που αντλείται από μη μνεία στα πρακτικά των ουσιωδών δηλώσεων των μετεχόντων στη διαδικασία, και ιδίως των δηλώσεων της A. Menne, που ήταν ευνοϊκές για τον προσφεύγοντα, η αιτίαση αυτή πρέπει επίσης να απορριφθεί ως τελείως αόριστη. Κατά το μέτρο όμως που ο προσφεύγων αναφέρεται στη δήλωση με την οποία η A. Menne υποστήριξε ότι δεν θυμόταν πλέον αν η τεχνική εξέταση της LEMON SYMPHONY το 1997 είχε διενεργηθεί στα φυτά που απεστάλησαν από τον παρεμβαίνοντα στο Bundessortenamt ή σε μοσχεύματα ληφθέντα από τα ως άνω φυτά, η αιτίαση αυτή είναι επίσης απορριπτέα δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, ενώ διαπίστωσε εμμέσως ότι η τεχνική εξέταση του 1997 είχε διενεργηθεί σε μοσχεύματα, επιπλέον, κατ' ουσίαν, εξέτασε και τα δύο ενδεχόμενα για να καταλήξει ότι σε κάθε περίπτωση η τεχνική εξέταση ήταν κανονική. Ειδικότερα, υπ' αυτές τις συνθήκες, η δήλωση της A. Menne δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως ουσιώδης.

196 Όσον αφορά, τέταρτον, τις αιτιάσεις που διατυπώνονται στο έγγραφο του προσφεύγοντος της 30ής Μαρτίου 2009, όπως επαναλήφθηκαν στο δικόγραφο της προσφυγής και παρατέθηκαν στη σκέψη 77 ανωτέρω, προστίθενται τα ακόλουθα:

— η αιτίαση που αντλείται από «ανακριβή παρουσίαση της συμφωνίας που υποτίθεται ότι συνήφθη μεταξύ [ΚΓΦΠ] και Bundessortenamt», όσον αφορά ειδικότερα τη συμμετοχή της A. Menne κατά τη συνεδρίαση, ως εσωτερικού τεχνικού εμπειρογνώμονα, υπαλλήλου του ΚΓΦΠ, είναι αλυσιτελής, εφόσον, στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής (και σε αντίθεση με τις προσφυγές στις υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08), ο προσφεύγων δεν προβάλλει λόγο ακυρώσεως που να θεμελιώνεται στο γεγονός της συμμετοχής αυτής·

— η αιτίαση που αντλείται από μη αναφορά στα πρακτικά των «δηλώσεων της A. Menne» κατά την ακρόαση συμπίπτει, ως προς το σημείο 3, στοιχείο α', του εγγράφου του προσφεύγοντος της 30ής Μαρτίου 2009, με την αιτίαση που εξετάσθηκε στη σκέψη 195 ανωτέρω· πρέπει ακόμη να

απορριφθεί, ως προς το σημείο 3, στοιχεία β′ και γ′, του εν λόγω εγγράφου, ελλείψει οποιασδήποτε κατανοητής διασυνδέσεως με τους λόγους και τα επιχειρήματα της υπό κρίση προσφυγής·

— η αιτίαση που αντλείται από μη αναφορά στα πρακτικά των «αποδείξεων τις οποίες πρότεινε ο προσφεύγων» κατά την ακρόαση πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 136 έως 140 ανωτέρω·

— η αιτίαση που αντλείται από «άλλες ανακρίβειες και παραλείψεις» συμπίπτει, ως προς το σημείο 5, στοιχείο α′, του εγγράφου του προσφεύγοντος της 30ής Μαρτίου 2009, με την αιτίαση που παρατίθεται ανωτέρω στην πρώτη παύλα· πρέπει ακόμη να απορριφθεί, ως προς το σημείο 5, στοιχείο β′, του εν λόγω εγγράφου, ελλείψει οποιασδήποτε κατανοητής διασυνδέσεως με τους λόγους και τα επιχειρήματα της υπό κρίση προσφυγής.

197 Ως εκ τούτου, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Συμπεράσματα επί της ουσίας στην υπόθεση Τ-242/09

198 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή στην υπόθεση Τ-242/09 πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, χωρίς να χρειάζεται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των αιτημάτων περί λήψεως μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που διατυπώθηκαν από τον προσφεύγοντα (βλ. σκέψη 94 ανωτέρω).

Υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08

Επί της ουσίας των προσφυγών

Γενική παρουσίαση των διαφόρων λόγων ακυρώσεως των προσφυγών

199 Προς στήριξη της προσφυγής του στην υπόθεση Τ-133/08, ο προσφεύγων επικαλείται πέντε λόγους ακυρώσεως, που αντλούνται αντιστοίχως από παράβαση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, από παράβαση του άρθρου 75 του κανονισμού, από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 71, παράγραφος 1, και του άρθρου 68 του κανονισμού, από παράβαση του άρθρου 73 του κανονισμού και του άρθρου 230 ΕΚ και, τέλος, από παράβαση του άρθρου 48 του κανονισμού.

200 Προς στήριξη της προσφυγής του στην υπόθεση Τ-134/08, ο προσφεύγων επικαλείται τέσσερις λόγους ακυρώσεως, που αντλούνται αντιστοίχως από παράβαση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 71, παράγραφος 1, και των άρθρων 21, 67 και 68 του κανονισμού, από παράβαση του άρθρου 73 του κανονισμού και του άρθρου 230 ΕΚ και, τέλος, από παράβαση του άρθρου 48 του κανονισμού.

201 Προς στήριξη της προσφυγής του στην υπόθεση Τ-177/08, ο προσφεύγων επικαλείται έξι λόγους ακυρώσεως, που αντλούνται αντιστοίχως από παράβαση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, από παράβαση του άρθρου 75 του κανονισμού, από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 81, παράγραφος 2, και 48 του κανονισμού, από παράβαση του άρθρου 60 του εκτελεστικού κανονισμού, από παράβαση του άρθρου 62 του κανονισμού και, τέλος, από παράβαση του άρθρου 48 του κανονισμού. Ο νέος λόγος ακυρώσεως τον οποίο ο προσφεύγων ζήτησε να προβάλει με έγγραφο της 25ης Φεβρουαρίου 2009 (βλ. σκέψη 83 ανωτέρω) συνδέεται με τον τρίτο από τους ως άνω λόγους και θα εξετασθεί, εφόσον απαιτείται, από κοινού με τον λόγο αυτό.

202 Πρέπει να εξετασθεί κατά προτεραιότητα ο κοινός και στις τρεις προσφυγές λόγος ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού και προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως.

Επί του κοινού και στις τρεις προσφυγές λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού και από προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

203 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι και οι τρεις προσβαλλόμενες αποφάσεις ελήφθησαν χωρίς να γίνει σεβαστό το δικαίωμά του ακροάσεως και του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, εφόσον η προφορική διαδικασία διεξήχθη, στις 4 Δεκεμβρίου 2007, σε συνεδρίαση στην οποία δεν είχε κλητευθεί κανονικά και στην οποία είχε αρνηθεί να παρευρεθεί για νόμιμους λόγους.

204 Κατά το ΚΓΦΠ, ο προσφεύγων δεν μπορεί να επικαλείται το γεγονός ότι έλαβε την κλήση μόλις στις 6 Νοεμβρίου 2007, δεδομένου ότι είχε υπάρξει προγενέστερη συμφωνία με τον ίδιο όσον αφορά την προβλεπόμενη ημερομηνία συνεδριάσεως και δεν υπαναχώρησε αιτιολογημένα εντός της προθεσμίας που του είχε ταχθεί προς τούτο στο πλαίσιο της προπαρασκευής της προφορικής διαδικασίας.

205 Το ΚΓΦΠ υπογραμμίζει, πρώτον, ότι το άρθρο 59, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού δεν απαγορεύει στο τμήμα προσφυγών και στους διαδίκους να έλθουν σε συμφωνία ως προς την ημερομηνία της προφορικής διαδικασίας. Αυτός ο τρόπος ενέργειας ήταν άλλωστε ενδεδειγμένος λόγω του μεγάλου αριθμού των προσώπων που εμπλέκονταν στη διαδικασία και της σύντομης διάρκειας της μηνιαίας ελάχιστης προθεσμίας η οποία προβλεπόταν στην ως άνω διάταξη.

206 Το ΚΓΦΠ υποστηρίζει, δεύτερον, ότι, όπως προκύπτει από την από 20 Σεπτεμβρίου 2007 ηλεκτρονική επιστολή της γραμματείας του τμήματος προσφυγών προς την πρόεδρο του τμήματος προσφυγών, κατά το χρονικό εκείνο σημείο υπήρχε ήδη συμφωνία ως προς την ημερομηνία της ακροάσεως, οπότε η τηλεομοιοτυπία του τμήματος προσφυγών προς τους διαδίκους της 9ης Οκτωβρίου 2007 δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί παρά ως έγγραφη επιβεβαίωση της συμφωνίας αυτής. Η προθεσμία μέχρι τις 19 Οκτωβρίου 2007, που ετάχθη στους διαδίκους με αυτήν την τηλεομοιοτυπία, δεν είναι προθεσμία προς συναίνεση, αλλά προθεσμία για την προβολή αντιρρήσεων κατά της διεξαγωγής της συνεδριάσεως, οι οποίες θα στηρίζονταν αποκλειστικά σε κωλύματα όσον αφορά την καθορισθείσα ημερομηνία. Το έγγραφο όμως του προσφεύγοντος της 19ης Οκτωβρίου 2007 δεν περιέχει επιχειρήματα από τα οποία να προκύπτουν τέτοιες αντιρρήσεις.

207 Το ΚΓΦΠ υποστηρίζει, τρίτον, ότι οι παρατηρήσεις της προέδρου του τμήματος προσφυγών, στις από 17 Οκτωβρίου και 5 Νοεμβρίου 2007 ηλεκτρονικές επιστολές της, όσον αφορά την εξόφληση των τελών στην υπόθεση A 007/2007, δεν σημαίνουν ότι ετίθετο υπό αμφισβήτηση η συμφωνηθείσα ημερομηνία.

208 Σε περίπτωση που το Γενικό Δικαστήριο δεν συμφωνήσει με την άποψή του ότι τον Οκτώβριο 2007 υπήρχε ήδη συμφωνία για την ημερομηνία, το ΚΓΦΠ υποστηρίζει, τέταρτον, ότι η συμφωνία πρέπει να νοείται υπό την έννοια ότι οι διάδικοι είχαν συμφωνήσει για συντομότερη προθεσμία κλητεύσεως κατά την έννοια του άρθρου 59, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού.

209 Εν πάση περιπτώσει, το ΚΓΦΠ υποστηρίζει, πέμπτον, ότι εν προκειμένω τηρήθηκαν το νόημα και ο σκοπός της προθεσμίας κλητεύσεως, που είναι να παρασχεθεί η δυνατότητα στους διαδίκους να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τη συμμετοχή τους στην προφορική διαδικασία, καθώς και να τους παρασχεθεί επαρκής χρόνος προετοιμασίας. Επιπλέον, το ότι υπήρξε παραβίαση της μηνιαίας ελάχιστης προθεσμίας μόνο κατά δύο ημέρες είναι «μικροπράγματα» τα οποία ο προσφεύγων δεν μπορεί να επικαλεσθεί βάσει του ιστορικού της υποθέσεως. Ειδικότερα, ένας τέτοιος «ελιγμός» πρέπει

να χαρακτηρισθεί ως καταχρηστικός, δεδομένων των πραγματικών περιστατικών που προηγήθηκαν της κλητεύσεως. Τέλος, το ΚΓΦΠ χαρακτηρίζει την προβαλλόμενη δικονομική πλημμέλεια ως «ασήμαντη» και επικαλείται τη νομολογία κατά την οποία ο προσφεύγων δεν έχει έννομο συμφέρον για την ακύρωση αποφάσεως λόγω τυπικής πλημμέλειας στην περίπτωση που η διοικητική αρχή θα ήταν υποχρεωμένη να εκδώσει νέα πανομοιότυπη απόφαση (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 1983, 117/81, Geist κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2191, σκέψη 7). Τούτο συμβαίνει εν προκειμένω, δεδομένου ότι, κατά το ΚΓΦΠ, το συμπέρασμα του τμήματος προσφυγών είναι επί της ουσίας ορθό.

210 Τέλος, όσον αφορά την κλήτευση του δικηγόρου του προσφεύγοντος ενώπιον του Landgericht Hamburg, στις 5 Δεκεμβρίου 2007, το ΚΓΦΠ επισημαίνει ότι είναι μεταγενέστερη της συμφωνίας που είχε χωρήσει εν προκειμένω και προσθέτει ότι ο ενδιαφερόμενος μπορούσε να παραστεί στην Ανζέ στις 4 Δεκεμβρίου και στο Αμβούργο στις 5.

211 Κατά τον παρεμβαίνοντα, ο μόνος σκοπός της κοινοποιήσεως της 9ης Οκτωβρίου 2007 ήταν να υπάρξει συμφωνία με τους διαδίκους για την ημερομηνία, αφού η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών βεβαιώθηκε κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με τους δικηγόρους τους ότι αυτή καθεαυτή η εν λόγω ημερομηνία μπορούσε να ληφθεί υπόψη ως ενδεχόμενη ημερομηνία. Ο προσφεύγων δεν προέβαλε αρχικώς αντιρρήσεις κατά της ως άνω κοινοποιήσεως και έπρεπε έτσι να θεωρήσει δεδομένο ότι η συνεδρίαση θα ελάμβανε χώρα κατά τη συμφωνηθείσα ημερομηνία. Περαιτέρω, η μνεία του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, στην κοινοποίηση της 9ης Οκτωβρίου 2007, δείχνει ξεκάθαρα ότι η κοινοποίηση αυτή θεωρούνταν ως έχουσα δεσμευτική ισχύ.

212 Ο παρεμβαίνων φρονεί ακόμη ότι το τμήμα προσφυγών δεν όφειλε να λάβει υπόψη τις αντιρρήσεις που διατύπωσε ο προσφεύγων στο έγγραφό του της 19ης Οκτωβρίου 2007, εφόσον οι αντιρρήσεις αυτές δεν αφορούσαν κώλυμα σχετικό με την ημερομηνία της συνεδριάσεως αυτής καθεαυτήν, αλλά μόνο το ζήτημα αν η πορεία της διαδικασίας δικαιολογούσε τη διεξαγωγή της προφορικής διαδικασίας στις αρχές Δεκεμβρίου. Η απόφαση όμως επί του ζητήματος αυτού ενέπιπτε στη διακριτική ευχέρεια του τμήματος προσφυγών.

213 Όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος που αντλείται από την κλήτευση του δικηγόρου του ενώπιον του Landgericht Hamburg, ο παρεμβαίνων θεωρεί το επιχείρημα αυτό αλυσιτελές από τη στιγμή που η ημερομηνία της ακροάσεως ενώπιον του τμήματος προσφυγών είχε συμφωνηθεί σε προγενέστερο χρόνο. Ο εν λόγω δικηγόρος έπρεπε συνεπώς να ζητήσει την αναβολή της επ' ακροατηρίου συζητήσεως ενώπιον του γερμανικού δικαστηρίου, αν αμφέβαλλε για τη δυνατότητά του να προετοιμασθεί επαρκώς γι' αυτήν εξαιτίας της ακροάσεως ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

214 Όσον αφορά ειδικότερα το ζήτημα της ενεργητικής νομιμοποιήσεως του προσφεύγοντος, στην υπόθεση Τ-133/08, ο παρεμβαίνων φρονεί ότι έγινε σαφής αναφορά στο ζήτημα αυτό στις ηλεκτρονικές επιστολές της προέδρου του τμήματος προσφυγών.

215 Τέλος, στο υπόμνημα ανταπαντήσεως, ο παρεμβαίνων υπογραμμίζει ότι, εφόσον, όπως προκύπτει από το άρθρο 59, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του εκτελεστικού κανονισμού, είναι δυνατόν να συμφωνηθεί συντομότερη προθεσμία κλητεύσεως, η ίδια αρχή πρέπει κατά μείζονα λόγο να εφαρμοσθεί όσον αφορά ημερομηνία συνεδριάσεως η οποία καθορίστηκε πολύ πριν τη μηνιαία προθεσμία. Ο καθορισμός μιας τέτοιας ημερομηνίας είναι εξάλλου σύμφωνος προς τις αρχές επί των οποίων ερείδεται η επιταγή για κλήτευση, ήτοι τη διασφάλιση της κανονικότητας και του δίκαιου χαρακτήρα της διαδικασίας.

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

216 Κατά το άρθρο 59 του εκτελεστικού κανονισμού:

«1. Οι διάδικοι κλητεύονται σε προφορική διαδικασία την οποία προβλέπει το άρθρο 77 του [κανονισμού] και η προσοχή τους εφιστάται επί της παραγράφου 2. Στους διαδίκους χορηγείται προθεσμία ενός τουλάχιστον μηνός από την ημερομηνία κλήτευσης, εκτός κι αν οι διάδικοι και το [ΚΓΦΠ] συμφωνήσουν για μια συντομότερη προθεσμία.

2. Εάν δεν εμφανισθεί ενώπιον του [ΚΓΦΠ] ένας διάδικος ο οποίος έχει κανονικά κλητευθεί, τότε η διαδικασία δύναται να συνεχισθεί χωρίς αυτόν.»

217 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ούτε από το ΚΓΦΠ ούτε από τον παρεμβαίνοντα, και γίνεται άλλωστε ρητώς δεκτό από το τμήμα προσφυγών, και στις τρεις προσβαλλόμενες αποφάσεις, ότι η μηνιαία ελάχιστη προθεσμία κλητεύσεως την οποία προβλέπει το άρθρο 59, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του εκτελεστικού κανονισμού δεν τηρήθηκε, εφόσον η κλήση για τη συνεδρίαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007 κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μόλις στις 6 Νοεμβρίου 2007.

218 Πράγματι, βάσει του τίτλου και του γράμματός της, η από 9 Οκτωβρίου 2007 τηλεομοιοτυπία του τμήματος προσφυγών σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι επιτέλεσε τη λειτουργία νομότυπης και εμπρόθεσμης κλητεύσεως του προσφεύγοντος, πολλώ δε μάλλον καθόσον δεν είχε συνταχθεί στη γλώσσα διαδικασίας και δεν είχε κοινοποιηθεί στον αποδέκτη της σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 64 επ. του εκτελεστικού κανονισμού, ήτοι με συστημένη επιστολή και αποδεικτικό παραλαβής. Άλλωστε, στην τηλεομοιοτυπία αυτή αναφέρεται ότι το τμήμα προσφυγών «έχει την πρόθεση να» (intends to) κλητεύσει τους διαδίκους στην προφορική διαδικασία σε ορισμένη ημερομηνία.

219 Επομένως, επίμαχο είναι μόνο το ζήτημα αν η μη τήρηση της μηνιαίας ελάχιστης προθεσμίας συνιστά ουσιώδες ελάττωμα της διαδικασίας, ικανό να δικαιολογήσει την ακύρωση των τριών προσβαλλομένων αποφάσεων.

220 Συναφώς, πρέπει καταρχάς να εξετασθούν οι δύο αιτιολογίες τις οποίες επικαλέσθηκε το τμήμα προσφυγών, στην καθεμία από τις τρεις προσβαλλόμενες αποφάσεις, για να εξηγήσει τον καθορισμό της ημερομηνίας συνεδριάσεως στις 4 Δεκεμβρίου 2007, δηλαδή σε προθεσμία μικρότερη από τη μηνιαία ελάχιστη προθεσμία κλητεύσεως την οποία προβλέπει το άρθρο 59, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού, παρά τις αντιρρήσεις τις οποίες διατύπωσε ο δικηγόρος του προσφεύγοντος στις επιστολές του της 20ής Σεπτεμβρίου, 19ης Οκτωβρίου, 5ης, 14ης και 29ης Νοεμβρίου 2007.

221 Όσον αφορά, πρώτον, την αιτιολογία που αντλείται από το γεγονός ότι ο προσφεύγων δέχθηκε εγγράφως, στις 9 Οκτωβρίου 2007, την ημερομηνία συνεδριάσεως την οποία είχε προτείνει το τμήμα προσφυγών, είναι μεν αληθές ότι, σύμφωνα με το άρθρο 59, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του εκτελεστικού κανονισμού, οι διάδικοι και το ΚΓΦΠ είναι ελεύθεροι να συμφωνήσουν για συντομότερη προθεσμία κλητεύσεως από τη μηνιαία προθεσμία την οποία προβλέπει κανονικά η διάταξη αυτή.

222 Η συμφωνία των διαδίκων για συντομότερη προθεσμία πρέπει όμως να είναι βέβαιη, διότι διαφορετικά θα υπήρχε κίνδυνος να θιγεί η αρχή της ασφάλειας δικαίου. Μια τέτοια συμφωνία δεν μπορεί έτσι απλώς να τεκμαίρεται ούτε να συνάγεται εμμέσως από τη συνδρομή ορισμένων συγκεχυμένων ή ασαφών περιστάσεων.

223 Έτσι, εν προκειμένω, δεν μπορεί να συναχθεί συμφωνία του προσφεύγοντος για την ημερομηνία της 4ης Δεκεμβρίου 2007 απλώς από το ότι ο δικηγόρος του επέστρεψε την τηλεομοιοτυπία της 9ης Οκτωβρίου 2007 θέτοντας σε αυτήν την υπογραφή του, όπως είχε ζητηθεί, ως «αποδεικτικό παραλαβής». Εξ ορισμού, ειδικότερα, το αποδεικτικό παραλαβής απλώς πιστοποιεί την παραλαβή ενός εγγράφου. Δεν εκφράζει, αυτό καθεαυτό, δήλωση βουλήσεως ικανή να συντείνει στην κατάρτιση συμφωνίας μεταξύ διαδίκων.

224 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει το ΚΓΦΠ στα δικόγραφά του, δεν μπορεί να συναχθεί συμφωνία των διαδίκων για την ημερομηνία της 4ης Δεκεμβρίου 2007 ούτε από την ηλεκτρονική επιστολή την οποία απέστειλε η γραμματεία του τμήματος προσφυγών στην πρόεδρο του εν λόγω τμήματος στις 20 Σεπτεμβρίου 2007 (βλ. σκέψη 47 ανωτέρω· έγγραφο που έχει επισυναφθεί ως παράρτημα 11 στο υπόμνημα αντικρούσεως). Πέρα από το ότι μια τέτοια επιστολή, που αποτελεί εσωτερικής φύσεως έγγραφο του ΚΓΦΠ, δεν είναι αντιτάξιμη έναντι του προσφεύγοντος σε περίπτωση που αυτός την αμφισβητεί, στο κείμενό της γίνεται λόγος μόνο για προκαταρκτικές επαφές με τους ενδιαφερομένους

για τον καθορισμό ημερομηνίας συνεδριάσεως «που να εξυπηρετεί όλους τους εμπλεκόμενους», ως μόνη δε τέτοια «δυνατή» ημερομηνία προέκυπτε η πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου του 2007. Επομένως από το κείμενο αυτό δεν διαφαίνεται συμφωνία μεταξύ των διαδίκων περί καθορισμού της ημερομηνίας συνεδριάσεως, η οποία να είχε ήδη χωρήσει στις 20 Σεπτεμβρίου 2007. Μάλιστα, με έγγραφο της ίδιας ημέρας προς το τμήμα προσφυγών (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω· παράρτημα 7 του δικογράφου της προσφυγής στην υπόθεση T-133/08), το οποίο απεστάλη ακριβώς ως αντίδραση σε αυτή την τηλεφωνική βολιδοσκόπηση, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος εξέφρασε βασικές αντιρρήσεις κατά της διεξαγωγής συνεδριάσεως στις υποθέσεις A 005/2007 και A 006/2007 μέχρι να αποφανθεί το ΚΓΦΠ και στην υπόθεση A 010/2007. Τις αντιρρήσεις αυτές επανέλαβε σε έγγραφο της 19ης Οκτωβρίου 2007.

225 Όσον αφορά, δεύτερον, την αιτιολογία που αντλείται από το ότι ο προσφεύγων δεν έκανε χρήση της δυνατότητας που του είχε παρασχεθεί να επικαλεσθεί εγγράφως κώλυμά του να παραστεί στη συνεδρίαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007, βάσει αιτιολογημένων αντιρρήσεων, εντός προθεσμίας δέκα ημερών με διάρκεια μέχρι τις 19 Οκτωβρίου 2007, υπενθυμίζεται ότι στην τηλεομοιοτυπία της 9ης Οκτωβρίου 2007 αναφερόταν: «Αν η γραμματεία του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ δεν λάβει, εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας τηλεομοιοτυπίας, αιτιολογημένες αντιρρήσεις σας, τεκμαίρεται ότι η προταθείσα ημερομηνία είναι ικανοποιητική και θα σας αποσταλούν οι αντίστοιχες κλήσεις».

226 Εντούτοις, για τους λόγους που εκτέθηκαν ανωτέρω, οι οποίοι αφορούν την αποστολή του εγγράφου της 20ής Σεπτεμβρίου 2007 με το οποίο διατυπώνονταν αντιρρήσεις (στο οποίο έγγραφο δόθηκε απάντηση μόλις στις 17 Οκτωβρίου 2007), η μη αντίδραση του προσφεύγοντος στην τηλεομοιοτυπία της 9ης Οκτωβρίου 2007 δεν ήταν δυνατόν να αναχθεί σε τεκμήριο περί έμμεσης ή σιωπηρής αποδοχής της ημερομηνίας την οποία ανέφερε η εν λόγω τηλεομοιοτυπία.

227 Άλλωστε, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών είχε πλήρη γνώση της βασικής και αιτιολογημένης αντιρρήσεως του προσφεύγοντος κατά της διεξαγωγής της συνεδριάσεως στις 4 Δεκεμβρίου 2007, όπως προκύπτει από το από 17 Οκτωβρίου 2007 έγγραφό της προς τον δικηγόρο του προσφεύγοντος, με το οποίο τον πληροφορούσε, σε απάντηση της επιστολής του της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, ότι «το τμήμα δεν [είχε] δεχθεί το από 20 Σεπτεμβρίου 2007 αίτημα του προσφεύγοντος για αναβολή της συζητήσεως και στις τρεις διαδικασίες».

228 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, επίσης στις 19 Οκτωβρίου 2007, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος ανακλήσεως. Το γεγονός αυτό, το οποίο στοιχειοθετούσε νέο και σημαντικό πραγματικό περιστατικό όσον αφορά την εύρυθμη διεξαγωγή των διαφόρων διαδικασιών ενώπιον του εν λόγω τμήματος προσφυγών, όπως και το κείμενο της επιστολής της ίδιας ημέρας που απηύθυνε ο δικηγόρος του προσφεύγοντος προς την πρόεδρο του τμήματος προσφυγών, στην οποία εξέθετε τους λόγους για τους οποίους φρονούσε ότι το ζήτημα της ανακλήσεως έπρεπε να κριθεί κατά προτεραιότητα, οπότε δεν είχε νόημα να διεξαχθεί συνεδρίαση στις άλλες υποθέσεις πριν το τέλος του έτους, είναι επίσης ικανό να ανατρέψει το τεκμήριο περί αποδοχής της ημερομηνίας της 4ης Δεκεμβρίου 2007.

229 Στο πλαίσιο αυτό της ρητής διατυπώσεως βασικών αντιρρήσεων κατά της διεξαγωγής συνεδριάσεως μόνο για τις τρεις πρώτες υποθέσεις, το τμήμα προσφυγών δεν μπορούσε να «συναγάγει τεκμήριο» για συναίνεση του προσφεύγοντος όσον αφορά τη διεξαγωγή συνεδριάσεως κατά το τέλη του 2007, και ακόμη λιγότερο για συναίνεσή του ως προς συντομότερη προθεσμία από τη μηνιαία ελάχιστη προθεσμία την οποία προβλέπει το άρθρο 59, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού, με το αιτιολογικό ότι δεν αντέδρασε εντός των δέκα ημερών που υπολογίζονταν από την αποστολή της τηλεομοιοτυπίας της 9ης Οκτωβρίου 2007.

230 Το Γενικό Δικαστήριο συνάγει έτσι από την εξέταση των δύο αιτιολογιών τις οποίες επικαλέσθηκε το τμήμα προσφυγών ότι από τις αιτιολογίες αυτές δεν προκύπτει επαρκώς κατά νόμον συναίνεση του προσφεύγοντος για συντομότερη προθεσμία κλητεύσεως από την προθεσμία τουλάχιστον ενός μηνός την οποία προβλέπει το άρθρο 59, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού.

231 Εφόσον δεν τηρήθηκε αυτή η ελάχιστη προθεσμία κλητεύσεως, διαπιστώνεται ότι ο προσφεύγων δεν κλητεύθηκε κανονικά στην προφορική διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

232 Επομένως, η μη εμφάνιση του προσφεύγοντος στην ως άνω συνεδρίαση δεν επέτρεπε στο τμήμα προσφυγών να συνεχίσει τη διαδικασία χωρίς τον προσφεύγοντα. Ειδικότερα, από το άρθρο 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού προκύπτει ότι η διαδικασία δεν μπορεί να συνεχίζεται ερήμην παρά μόνον αν δεν εμφανίζεται ένας «κανονικά» κλητευθείς διάδικος.

233 Ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται, και στις τρεις υποθέσεις, από παράβαση της ως άνω διατάξεως και προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως είναι συνεπώς βάσιμος και είναι ικανός να επιφέρει την ακύρωση των τριών προσβαλλομένων αποφάσεων.

234 Κανένα από τα επιχειρήματα του ΚΓΦΠ και του παρεμβαίνοντος δεν μπορεί να αναιρέσει το συμπέρασμα αυτό.

235 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι εν προκειμένω τηρήθηκαν το νόημα και ο σκοπός της προθεσμίας κλητεύσεως, το επιχείρημα αυτό έρχεται σε σύγκρουση με το άρθρο 59 του εκτελεστικού κανονισμού, που επιβάλλει προθεσμία κλητεύσεως «τουλάχιστον» ενός μηνός. Όπως επισημαίνει ορθώς ο προσφεύγων, η τυπική επίδοση της κλήσεως αποσκοπεί στο να διασφαλίσει την κανονικότητα και τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας, η δε τήρηση ενός ελάχιστου χρονικού διαστήματος οφείλει να παράσχει στους διαδίκους τη δυνατότητα να προετοιμαστούν καταλλήλως για την προφορική διαδικασία. Εφόσον ο κοινοτικός νομοθέτης εκτίμησε ότι το διάστημα που απαιτείται για τον σκοπό αυτό είναι τουλάχιστον ένας μήνας, δεν αποτελεί έργο του τμήματος προσφυγών να επανεξετάζει κατά περίπτωση την εκτίμηση αυτή.

236 Όσον αφορά, δεύτερον, το επιχείρημα ότι η ελάχιστη προθεσμία κλητεύσεως «παραβιάστηκε» μόνο κατά δύο ημέρες, δηλαδή πρόκειται για «μικροπράγματα» τα οποία συνεπάγονταν δικονομική πλημμέλεια χαρακτηρισθείσα ως «ασήμαντη» από το ΚΓΦΠ και των οποίων η επίκληση από τον προσφεύγοντα αποτελεί «καταχρηστικό ελιγμό», το επιχείρημα αυτό φαίνεται να βασίζεται σε εκτίμηση των συγκεκριμένων συνεπειών της διαπιστωθείσας εν προκειμένω παραβιάσεως της εν λόγω προθεσμίας.

237 Η παραβίαση όμως της ελάχιστης αυτής προθεσμίας κλητεύσεως συνιστά ουσιώδες ελάττωμα της διαδικασίας ικανό να προκαλέσει την ακύρωση των τριών προσβαλλομένων αποφάσεων, χωρίς να απαιτείται να αποδειχθεί επιπλέον ότι η εν λόγω παραβίαση προκάλεσε βλάβη στον προσφεύγοντα. Ειδικότερα, ένα τέτοιο ουσιώδες ελάττωμα της διαδικασίας ομοιάζει προς την παράβαση ουσιώδους τύπου, η οποία συνεπάγεται την ακυρότητα της πράξεως ανεξάρτητα από τις συγκεκριμένες συνέπειες της παραβάσεως (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Απριλίου 2000, C-287/95 P και C-288/95 P, Επιτροπή κατά Solvay, Συλλογή 2000, σ. I-2391, σκέψεις 45 και 46· βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Μαΐου 2007, Τ-223/06 P, Κοινοβούλιο κατά Eistrup, Συλλογή 2007, σ. II-1581, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Κατά συνέπεια, η νομολογία την οποία επικαλείται το ΚΓΦΠ δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω.

238 Εν πάση περιπτώσει, η άρνηση του προσφεύγοντος να εμφανισθεί κατά τη συνεδρίαση της 4ης Δεκεμβρίου 2007 δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως καταχρηστικός ελιγμός. Αντιθέτως, ο προσφεύγων είχε θεμιτό και βάσιμο λόγο για να ζητήσει την αναστολή της διαδικασίας στις τρεις υποθέσεις που εκκρεμούσαν ενώπιον του τμήματος προσφυγών μέχρι την έκδοση οριστικής αποφάσεως στη διαδικασία ανακλήσεως (υπόθεση A 010/2007).

239 Όσον αφορά την απόρριψη της αιτήσεως αυτής περί αναστολής της διαδικασίας και στις τρεις επίμαχες υποθέσεις, το τμήμα προσφυγών αιτιολόγησε την εν λόγω απόρριψη ως εξής, στην απόφαση

επί του αιτήματος εκπτώσεως (η απόφαση για την προσαρμογή της περιγραφής και η απορριπτική απόφαση παραπέμπουν στην ίδια αιτιολογία):

«Εκκρεμεί μια πρόσθετη διαδικασία προσφυγής, στο πλαίσιο της οποίας ο προσφεύγων επιζητεί την ανάκληση του δικαιώματος επί της ποικιλίας LEMON SYMPHONY, σύμφωνα με το άρθρο 20 του [κανονισμού]. Δεδομένου ότι θεωρεί τη διαδικασία αυτή ως πρόκριμα για τις παρούσες διαδικασίες, ο προσφεύγων ζητεί, σύμφωνα με το άρθρο 106 του [κανονισμού], την αναστολή των διαδικασιών αυτών μέχρις ότου εκδοθεί νομίμως απόφαση στη διαδικασία ανακλήσεως.

Η αίτηση αυτή δεν είναι βάσιμη. Το άρθρο 106 του [κανονισμού] προφανώς δεν έχει εφαρμογή. Το άρθρο αυτό αφορά ένδικα βοηθήματα ενώπιον των τακτικών δικαστηρίων. Εντούτοις, έστω και αν ληφθεί υπόψη μια γενική αρχή κατά την οποία η αναστολή της διαδικασίας είναι δυνατή και βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια του τμήματος προσφυγών, εν προκειμένω αποκλείεται η αναστολή της διαδικασίας. Η αναστολή αυτή προϋποθέτει ότι η έτερη διαδικασία έχει προκριματική λειτουργία. Αυτό στην προκειμένη περίπτωση θα συνέβαινε μόνον αν η προσφυγή για την ανάκληση θα απέβαινε υπέρ του προσφεύγοντος. Συνεπώς, για να ανασταλεί η διαδικασία εν προκειμένω, θα απαιτούνταν τουλάχιστον μια λογική προοπτική επιτυχίας. Τούτο δεν συμβαίνει εδώ. Η διαδικασία ανακλήσεως δεν θα ευοδωνόταν, δεδομένου ότι, για τους λόγους που εκτίθενται στην παρούσα απόφαση, δεν υπάρχει το δικαίωμα να ζητηθεί από το [ΚΓΦΠ] η έκδοση αποφάσεως η οποία θα ανακαλούσε το δικαίωμα επί της επίμαχης φυτικής ποικιλίας LEMON SYMPHONY.»

240 Όπως όμως τονίστηκε στη σκέψη 98 ανωτέρω, οι τρεις επίμαχες εν προκειμένω υποθέσεις συνδέονται με την υπόθεση T-242/09 (διαδικασία ανακλήσεως της LEMON SYMPHONY) με σχέση εξαρτήσεως, ειδικότερα δε η έκβασή της είναι καθοριστική για την έκβαση των άλλων υποθέσεων.

241 Το τμήμα προσφυγών δεν αμφισβήτησε εξάλλου την ύπαρξη της σχέσεως αυτής εξαρτήσεως στις τρεις προσβαλλόμενες αποφάσεις. Αντιθέτως, αιτιολόγησε την απόρριψη της αιτήσεως περί αναστολής της διαδικασίας με το σκεπτικό ότι η διαδικασία ανακλήσεως δεν είχε καμία «λογική προοπτική επιτυχίας», οπότε δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να επηρεάσει ευνοϊκά τη θέση του προσφεύγοντος στις τρεις άλλες υποθέσεις.

242 Έτσι όμως το τμήμα προσφυγών προκατέλαβε σε πολύ μεγάλο βαθμό την απόφαση που θα ελάμβανε στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, ενώ η διαδικασία αυτή βρισκόταν μόλις στην αρχή της.

243 Επιπλέον, αυτή η εκ των προτέρων κρίση αποδείχθηκε εσφαλμένη, τόσο από ουσιαστικής όσο και από νομικής απόψεως. Ειδικότερα, ο λόγος που προβλήθηκε προς δικαιολόγηση της εκτιμήσεως αυτής, δηλαδή, κατ' ουσίαν, ότι ο προσφεύγων δεν εδικαιούτο να ζητήσει από το ΚΓΦΠ την έκδοση αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού, δεν έγινε καν δεκτός από το τμήμα προσφυγών, με άλλη σύνθεση ομολογουμένως, στην απόφαση A 010/2007, προς δικαιολόγηση της απορρίψεως της προσφυγής κατά της αποφάσεως επί του αιτήματος ανακλήσεως. Μάλιστα, το τμήμα προσφυγών φαίνεται να απέρριψε τον λόγο αυτό ως αβάσιμο, στην παράγραφο 1 της αποφάσεως A 010/2007, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Πρωτοδικείου της 31ης Ιανουαρίου 2008, T-95/06, Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana κατά ΚΓΦΠ - Nador Cott Protection (Nadorcott) (Συλλογή 2008, σ. II-31), στη σκέψη 81 της οποίας εκτίθεται ότι «σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του [...] κανονισμού, κάθε πρόσωπο μπορεί να ζητήσει από το ΚΓΦΠ, μετά την παραχώρηση του δικαιώματος και ανεξάρτητα από την άσκηση προσφυγής ενώπιον του τμήματος προσφυγών, να κηρύξει άκυρη και χωρίς έννομα αποτελέσματα την απόφαση ή να άρει την παραχώρηση του δικαιώματος κρίνοντας ότι το δικαίωμα παραχωρήθηκε για ποικιλία που δεν ανταποκρίνεται στα ουσιαστικά κριτήρια των άρθρων 7 έως 10 του εν λόγω κανονισμού».

244 Ο προσφεύγων είχε κατά συνέπεια νόμιμο και βάσιμο λόγο να εναντιωθεί στη διεξαγωγή συνεδριάσεως στις 4 Δεκεμβρίου 2007. Αντιστρόφως, και ανεξαρτήτως των απώτερων κινήτρων της αποφάσεώς της, η πρόεδρος του τμήματος προσφυγών προέβη σε μη προσήκουσα, αν όχι καταχρηστική, άσκηση των εξουσιών της αξιώνοντας να διεξαγάγει τη συνεδρίαση κατά την ημερομηνία εκείνη, παρά τις εύλογες και βάσιμες αντιρρήσεις του προσφεύγοντος.

245 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ο κοινός στις υποθέσεις Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08 λόγος ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 59 του εκτελεστικού κανονισμού και προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας είναι βάσιμος.

246 Πρέπει συνεπώς να ακυρωθούν και οι τρεις αποφάσεις που προσβάλλονται στο πλαίσιο των υποθέσεων Τ-133/08, Τ-134/08 και Τ-177/08, χωρίς έτσι να χρειάζεται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των λοιπών λόγων ακυρώσεως και επιχειρημάτων των προσφυγών.

Επί της συνέχειας που θα πρέπει να δοθεί στο δεύτερο μέρος του πρώτου αιτήματος της προσφυγής στην υπόθεση Τ-133/08

247 Το ΚΓΦΠ υποστηρίζει ότι η προσφυγή στην υπόθεση Τ-133/08 είναι απαράδεκτη καθόσον επιδιώκεται, με το δεύτερο μέρος του πρώτου αιτήματός της, η ακύρωση της αποφάσεως για την προσαρμογή της περιγραφής. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο προσφεύγων παραδεκτώς άσκησε προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών κατά της αποφάσεως αυτής, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει, είναι αδύνατον, κατά το ΚΓΦΠ, να την ακυρώσει το Γενικό Δικαστήριο, εφόσον το τμήμα προσφυγών δεν έχει αποφανθεί συναφώς. Ειδικότερα, κατά το ΚΓΦΠ, θα έπρεπε το τμήμα προσφυγών να έχει εκδώσει μια, υποθετικώς παράνομη, απόφαση, ώστε να μπορεί να κηρυχθεί άκυρη η απόφαση για την προσαρμογή της περιγραφής.

248 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με το δεύτερο μέρος του πρώτου αιτήματός του, ο προσφεύγων ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο να εκδώσει την απόφαση την οποία θα έπρεπε να είχε λάβει το τμήμα προσφυγών του ΚΓΦΠ, δηλαδή απόφαση που θα κήρυσσε άκυρη την απόφαση για την προσαρμογή της περιγραφής. Συνάγεται επομένως ότι, με το μέρος αυτό του πρώτου αιτήματος, ο προσφεύγων ζητεί τη μεταρρύθμιση της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών, δυνάμει της δικαιοδοσίας την οποία απονέμει στο Γενικό Δικαστήριο το άρθρο 73, παράγραφος 3, του κανονισμού, σύμφωνα με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να ακυρώσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση Α 007/2007.

249 Το ζήτημα του παραδεκτού του ως άνω δεύτερου μέρους του πρώτου αιτήματος τίθεται επομένως κατά τον ίδιο τρόπο με το ζήτημα του παραδεκτού παρόμοιων αιτημάτων για τη μεταρρύθμιση των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο Πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), στις διαφορές με αντικείμενο κοινοτικά σήματα, δυνάμει της δικαιοδοσίας την οποία απονέμει στο Γενικό Δικαστήριο το άρθρο 65, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009, του οποίου το γράμμα είναι πανομοιότυπο προς εκείνο του άρθρου 73, παράγραφος 3, του κανονισμού.

250 Ως προς τις διαφορές αυτές όμως το Δικαστήριο έκρινε, στην απόφαση της 5ης Ιουλίου 2011, C-263/09 P, Edwin κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2011, σ. I-5853, σκέψη 72), ότι η εξουσία μεταρρυθμίσεως που αναγνωρίζεται στο Γενικό Δικαστήριο δεν σημαίνει ότι αυτό έχει την εξουσία να υποκαθιστά με τη δική του κρίση την κρίση του τμήματος προσφυγών ούτε να αποφαίνεται επί ζητήματος επί του οποίου δεν έχει ακόμη αποφανθεί το εν λόγω τμήμα. Η άσκηση της εξουσίας μεταρρυθμίσεως πρέπει επομένως, καταρχήν, να περιορίζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο, έχοντας ελέγξει την κρίση του τμήματος προσφυγών, είναι σε θέση να προσδιορίσει, βάσει αποδειχθέντων πραγματικών και νομικών στοιχείων, την απόφαση που έπρεπε να είχε λάβει το τμήμα προσφυγών.

251 Εν προκειμένω, όπως ορθώς επισημαίνει το ΚΓΦΠ, το τμήμα προσφυγών δεν αποφάνθηκε επί των ζητημάτων ουσίας που αφορούσαν τη νομιμότητα της αποφάσεως για την προσαρμογή της περιγραφής.

252 Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν πρέπει να γίνει δεκτό το μέρος του πρώτου αιτήματος της προσφυγής στην υπόθεση Τ-133/08 με το οποίο ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως για την προσαρμογή της περιγραφής [βλ., επ' αυτού και κατ' αναλογίαν, προπαρατεθείσα απόφαση Edwin κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 74, που επικυρώνει την απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 2009, Τ-165/06, Fiorucci κατά ΓΕΕΑ - Edwin (ELIO FIORUCCI), Συλλογή 2009, σ. II-1375, σκέψη 67].

Επί των δικαστικών εξόδων

Επιχειρήματα των διαδίκων

253 Στην καθεμία από τις τέσσερις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις, το ΚΓΦΠ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί ότι το ΚΓΦΠ δεν θα φέρει παρά μόνο τα δικά του δικαστικά έξοδα στην περίπτωση και κατά το μέτρο που γίνει δεκτό κάποιο από τα αιτήματα των προσφυγών.

254 Ο προσφεύγων αντιτείνει ότι το αίτημα αυτό δεν είναι αιτιολογημένο και ότι δεν υπάρχει πρόδηλος λόγος για να μην του επιστραφούν τα δικαστικά του έξοδα εφόσον κερδίσει τη δίκη.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

255 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

256 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

257 Κατά το άρθρο 136 του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στις προσφυγές κατά του ΚΓΦΠ δυνάμει του άρθρου 130 του Κανονισμού Διαδικασίας, οσάκις γίνεται δεκτή προσφυγή κατ' αποφάσεως τμήματος προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφαίνεται ότι το ΚΓΦΠ φέρει μόνο τα δικά του έξοδα.

258 Δεδομένου ότι, αφενός, ο προσφεύγων ηττήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως Τ-242/09, της οποίας η έκβαση ήταν καθοριστική για την έκβαση των τριών άλλων υποθέσεων, και, αφετέρου, ότι το ΚΓΦΠ και ο παρεμβαίνων ηττήθηκαν ως προς την ουσία των αιτημάτων τους στο πλαίσιο των τριών άλλων υποθέσεων, κατά δίκαιη εφαρμογή των προπαρατεθεισών διατάξεων θα πρέπει να αποφασιστεί ότι κάθε διάδικος θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ) της 23ης Ιανουαρίου 2009 (υπόθεση Α 010/2007), που αφορά αίτημα ανακλήσεως του χορηγηθέντος για την ποικιλία LEMON SYMPHONY κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

2) Ακυρώνει την απόφαση του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση Α 007/2007), που αφορά προσβολή της αποφάσεως για αυτεπάγγελτη προσαρμογή της επίσημης περιγραφής της ποικιλίας LEMON SYMPHONY στο μητρώο των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών.

3) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως αυτής.

4) Ακυρώνει την απόφαση του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση A 006/2007), που αφορά αίτημα εκπτώσεως από το χορηγηθέν για την ποικιλία LEMON SYMPHONY κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας.

5) Ακυρώνει την απόφαση του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ της 4ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση A 005/2007), που αφορά αίτηση παροχής κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας για την ποικιλία SUMOST 01.

6) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Forwood Dehousse Schwarcz

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 18 Σεπτεμβρίου 2012.

Περιεχόμενα

Το νομικό πλαίσιο 2

Το ιστορικό της διαφοράς 3

Οι διοικητικές διαδικασίες ενώπιον του ΚΓΦΠ 3

Διαδικασίες ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ στις υποθέσεις Α 005/2007, Α 006/2007 και Α 007/2007 8

Η διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΚΓΦΠ στην υπόθεση Α 010/2007 13

Η διαδικασία 17

Αιτήματα των διαδίκων 18

Προκαταρκτικές σκέψεις όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των τεσσάρων συνεκδικαζομένων υποθέσεων και τη σειρά κατά την οποία πρέπει να διενεργηθεί η εξέτασή τους 20

Υπόθεση T-242/09 20

Επί του παραδεκτού 20

Επί της ουσίας 21

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 76 και 81 του κανονισμού 21

– Επιχειρήματα των διαδίκων 21

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 24

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 20 και 7 του κανονισμού 31

– Επιχειρήματα των διαδίκων 31

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 31

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 75 του κανονισμού 31

– Επιχειρήματα των διαδίκων 31

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 32

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 63, παράγραφοι 1 και 2, του εκτελεστικού κανονισμού 33

– Επιχειρήματα των διαδίκων 33

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 33

Συμπεράσματα επί της ουσίας στην υπόθεση T-242/09 35

Υποθέσεις T-133/08, T-134/08 και T-177/08 35

Επί της ουσίας των προσφυγών 35

Γενική παρουσίαση των διαφόρων λόγων ακυρώσεως των προσφυγών 35

Επί του κοινού και στις τρεις προσφυγές λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού και από προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως 36

– Επιχειρήματα των διαδίκων 36

– Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 37

Επί της συνέχειας που θα πρέπει να δοθεί στο δεύτερο μέρος του πρώτου αιτήματος της προσφυγής στην υπόθεση T-133/08 42

Επί των δικαστικών εξόδων 43

Επιχειρήματα των διαδίκων 43

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 43